THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
APR 2 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

N Y Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N Y

אונזערע טעלעפאן נומערן זענען
6830
6831
טריניטי

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

אונזער אפיס איז אין
542
דאנדעס וועסט

10 PAGES | VOLUME XVII No 7273 | Sunday, March 30th, 1930 | יום א׳ ניסן, פרשה ויקרא תר"צ. | טאראנטא, זונטאג דער 30־טער מערץ, 1930. | PRICE THREE CENTS | 10 זייטען

דאמיניאן, פראווינץ און שטאָדט רעגירונגען ביים באלפור מעמאריעל

אימפיריעל טעאטער, (געוועזענער פענטיידזשעס) דארף היינט אווענט זיין איבערפולט מיט די וועלכע וועלען קומען עהרען לארד באלפור'ס אנדענקען. — פרעמיער און גאווערנאר דזשענעראל שיקען צו מעסעדזשעס.

הויפט ריכטער פון דער פראווינץ איז איינער פון די הויפט רעדנער

ערשטע רייע — ראביי סעקס, סער וויליאם מיולאק און ראביי אבראמאָוויטש. צווייטע רייע — א. ריינוויין און מעיאר בערט וועמפ.

היינט אכט אזייגער אין אווענט, ווערט אין אימפיריעל טעאטער (געוועזענער פענטיידזשעס), אויף יאנג סטריט, פארקומען דער באלפור מעמאריעל מיטינג, וואס ווערט ארראנזשירט פון א גרויסער צאהל אידישע ארגאניזאציעס. אין דעם מעמאריעל מיטינג וועלען זיך אפיציעל באטייליגען די דאמיניאן רעגירונג, די פראווינץ, און די שטאדט.

די פראווינץ וועט אפיציעל זיין פארטראטען דורך דעם ליוטענאנט גאווערנאר, וועלכער קומט צו דער פארזאמלונג צוזאמען מיט זיין גאנצער סוויטע, און וועט פארנעהמען א ספעציעלע באקס, וואס ווערט רעזערווירט פאר דעם צוועק. טשיף־דזשאסטיס סער וויליאם מיוליק, וועט זיין איינער פון די רעדנער.

די שטאדט וועט זיין פארטראטען דורכ'ן גאנצען סיטי קאנסיל, און מעיאר בוירט וועמפ, וועט אפיציעל אדרעסירען די פארזאמלעטע אין נאמען פון דער שטאדט פארוואלטונג.

די פעדעראלע רעגירונג וועט זיין פארטראטען דורך א ספעציעלען מענשען, און פרעמיער קינג, ווי דער גאווערנאר דזשענעראל האבען צוגעשיקט ווילקאם מעסעדזשעס, וועלכע וועלען פארגעלעזען ווערען ביי דער פארזאמלונג.

ראבי הערמאן אבראמאוויטש פון מאנטרעאל וועט פארטרעטען די קאנאדער ציוניסטישע ארגאניזאציע, און ראבי סעקס און א. ריינווין וועלען פארטרעטען די היגע אידישע ארגאניזאציעס. פארזיצער פון דעם מיטינג וועט זיין ראביי סעקס.

חזן עקיבא בערנשטיין פון דער אנשי ענגלאנד שול, צוזאמען מיט א כאר, וועלען זינגען פאסיגע קאפיטלאך תהלים.

ווייל עס ווערט דערווארט א גרויסער עולם, וועלען די טירען פונ'ם גרויסען טעאטער געעפענט ווערען ארום 7 אזייגער.

לעגיאנערען ליעג רופט איהרע חברים צום באלפור מעמאריעל

די לעגיאנערען און וואלונטירען ליעג פאדערט אויף אלע איהרע חברים צו קומען ערען דעם אנדענק פון לארד באלפור, דער פארפאסער פון דער באלפור דעקלאראציע.

די חברים ווערען אויפגעפאדערט צו זיין ביים אימפיריעל טעאטער ניט שפעטער פון 6.30 אווענט, אום צו האלטען ארדנונג ביים אריינקומען און אויך אין טעאטער.

אידישע ארגאניזאציעס לעגט אפ אייערע פארזאמלונגען

אלע אידישע ארגאניזאציעס זענען געבעטען אפצולעגען זייערע פארזאמלונגען, וועלכע דארפען געהאלטען ווערען אין אווענט, כדי זייערע מיטגלידער זאלען זיך קענען באטייליגען אינ'ם מעמאריעל.

קיינע קאלעקשאנס אין טעאטער

קיינע קאלעקשאנס וועלען ניט געמאכט ווערען אינוועניג אין טעאטער, אבער אום צודעקען די אויסגאבען פון דער פארזאמלונג וועט זיין א סילווער קאלעקשאן ביי דער טיר.

אנטיסעמיט פארלוימדעט אידען ביי א קאמיטע פון טאראנטאר סיטי קאנסיל

אלדערמאן סעם פעקטאר און קאנטראלער קלאוד פיערס דערלאנגען דעם חזיר איבער'ן שנוק, אבער דאס העלפט איהם ניט. — אנטיסעמיטישער בריוועל געשיקט צו אידישען אלדערמאן, פארגלייכט אידען מיט שיכורים.

אן אמת'ע מפלה האט נעכטען געכאפט אן אנטיסעמיט ביי דער פארקס קאמיטע פון סיטי קאנסיל, און די מפלה האט ער געכאפט בלויז דערפאר וואס עס איז איהם ניט איינגעפאלען אז אלדערמאן סעם פעקטאר איז אברהם, יצחק און יעקב'ס אן אייניקעל: דער אנטיסעמיט האט געטראכט אז סעם פעקטאר איז פון די בני עשו.

דער אנטיסעמיט איז וו. סאוטערלענד, דער מענעדזשער פון „מאניטאו האטעל אין סענטער איילאנד. דער דאזיגער מענעדזשער האט זיך שוין לאנג אויסגעצייכענט מיט זיין אנטיסעמיטיזם, דורך פראקלאמירען עפענטליך אז אידען ווערען אין דעם האטעל ניט אריינגעלאזען.

נעכטען איז סאוטערלענד אויפגעטראטען פאר דער פארקס קאמיטע פון סיטי קאנסיל מיט א פלאן, אז די שטאדט זאל עטאבלירען א גאלף פעלד אויף „מאגס לענדינג'' אין סענטער איילאנד. דער פעלד דארף דער שטאדט קאסטען 15,000 דאלאר, אבער די שטאדט וואלט דאס געלט ארויסגענומען. איידער ער איז אליין געקומען האט ער געשיקט ברייוולאך צו אייניגע אלדערמען, סעם פעקטאר אריינגערעכענט. אין דעם בריעף איז געווען באמערקט, אז דער גאלף פעלד וועט זיין בלויז פאר קריסטען.

ווען סאוטערלענד איז געקומען צו דער קאמיטע, האט אלדערמאן פעקטאר איהם געפרעגט:

„איך זעה אויף אייער בריעף, אז דער גאלף פעלד וועט זיין בלויז פאר קריסטען, וועט איהר אויך אויפשטעלען א שילד אזעלכע''?

סאוטערלענד האט אויף דעם געענפערט, אז ער פארטרעט די סענטער איילאנד ביזנעס מען אסאסיאיישאן, און אז ער האט דעם בריעף געשריבען אויף א „לעטער־העד'' פון האטעל ווייל ער האט קיין אנדער פאפיר ניט געהאט, און אז עס איז ניט ריכטיג פון דעם אלדערמאן וואס ער ברענגט ארויס א פריוואטען בריעף.

דער דאזיגער ענטפער האט אלדערמאן פעקטאר'ן ארויסגעבראכט פון געדולד, און ער האט שארף געזאגט אדרעסירענדיג די קאמיטע:

„איך וויל זאגען אז מר. סאוטערלענד געפינט זיך אויף לאנד וועלכעס באלאנגט צו דער שטאדט, און איך פראטעסטיר געגען דער דאזיגער באליידיגונג געגען 50 טויזענט אידישע שטייער צאהלער אין טאראנטא, דאס איז א שטארקע באליידיגונג, און איך וואלט געראטען מר. סאוטערלענד'ן וואס שנעלער ער וועט אויפגעבען די אנטיסעמיטישע מעטאדען אלץ געזונטער וועט עס זיין פאר זיין געשעפט''.

מיר שאפען ניט אויסשליסליך פאר איין קלאס

קאנטראלער פיערס זיצענדיג ביי דער קאמיטע איז געקומען צו הילף אלדערמאן פעקטאר'ן, און האט דעם אנטיסעמיט דערלאנגט די אמת'ע פארציע.

„מיר שאפען ניט קיין געזעצען בלויז פאר איין קלאס, האט דער קאנטראלער געזאגט. איך וויל סאוטערלענד זאל עס וויסען, אז מיר מאכען ניט קיין אונטערשייד צווישען איד און קריסט, און אויב די שטאדט גיט אוים געלט פאר וועלכע עס איז פארוויילונג אויפ'ן פרייען פעלד, איז עס פאר אלע בירגער אהן אונטערשייד, און די וועלכע וועלען פרובירען צו פראקטיצירען אנטיסעמיטיזם וועלען כאפען איבער די הענט. אלעס וואס די שטאדט פארמאגט באלאנגט צו אלע בירגער אהן אונטערשייד פון קלאס, ראסע אדער רעליגיע''.

אלדערמאן לעסלי האט אויך ניט געשוויגען, און האט באמערקט:

„איך בין איינשטימיג מיט אלדערמאן פעקטאר'ס ווערטער, ווייל אין צייט פון וואהלען פארלאנגען מיר די שטימען פון די אידען פונקט ווי ניט אידען''.

אנטיסעמיט בלייבט איינגעשפארט

דאס איז אבער ניט געווען גענוג פאר דעם אנטיסעמיט סאוטערלענד, וועל־

(פארזעצונג אויף פייטש 2)

ש. יאנאווסקי צוגאסט אין שטאדט

דער באקאנטער לעקטאר און געוועזענער רעדאקטאר פון דער „פרייע ארבייטער שטימע'' איז יעצט צו גאסט אין שטאדט.

ער איז דער גאסט פון דעם היגען ברענטש 339 ארבייטער רינג, און היינט אווענט וועט דער גאסט רעדען אין לייבאר לייסעאום, אונטער דער אויפזיכט פונ'ם ברענטש.

צו טויט פארמשפטע אראבער מוזען באצאהלען מיט זייער לעבען פאר דער שחיטה אויף אידען אין ענטשיידונג פון פריווי קאנסיל

לאנדאן מערץ 29.

דער העכסטער לעגאלער טריבונאל פון דער ענגלישער אימפעריע, דער פריווי קאנסיל האט היינט צוריקגעוויזען די אפעלאציע פון א צאהל אראבער וועלכע זענען פארמשפט געווארען צום טויט פאר דערמארדען אידען אין צייט פון די לעצטע ראיאטען אין פאלעסטינע.

די אפעלאציע צום פריווי קאנסיל איז געמאכט געווארען, נאכדעם ווי דער העכסטער געריכט אין פאלעסטינע האט באשטעטיגט די טויט אורטיילען פון נידעריגערען געריכט. דער הויפט ארגומענט ביי דער אפעלאציע איז געווען אז דער געריכט אין פאלעסטינא האט איגנארירט דעם אטאמאנישען שטראף קאדעקס וועלכער האט געדארפט אנגעווענדעט ווערען אין די פאלען.

לארד דאנעדין, וועלכער האט צוזאמען מיט די לארדען, טאנקערטאן און מעקמילאן צוריקגעוויזען די אפעלאציע האט ארויסגעגעבענדיג די ענטשיידונג דערקלעהרט, אז די אפעלאציעס זענען געבראכט געווארען ניט פון געריכט פון וועלכען די פארמשפטע זענען פראצעסירט געווארען נאר פון העכסטען געריכט אין פאלעסטינא. און דער דאזיגער געריכט האט גענומען אין אכט און האט גענוי אויסגעטייטשט דעם אטאמאנישען שטראף קארעקס און די אנדערע קרימינעלע געזעצען, און עס איז ניטא קיין גרונט אויף וועלכען אומצואווארפען די טויט־אורטיילען.

דוד ב. קראניק ע"ה איז געשטארבען נאך א קורצער קראנקהייט

נאך א קורצער קראנקהייט איז פרייטאג אין דער פריה געשטארבען דוד ב. קראניק, דער פאטער פון דעם באקאנטען טאראנטאר כלל טוער סעם קראניק.

דער פארשטארבענער איז אלט געווען 80 יאהר און איז געקומען אין טאראנטא מיט אכט יאהר צוריק פון קאוונע.

די לויה איז פארגעקומען פון מ. מענסאנס וואוינונג 491 פאלמערסטאן, הרב גארדאן האט דעם מת מספיד געווען. א גרויסער עולם איז געקומען צו דער לויה.

דער פארשטארבענער, וועמענס פרוי איז געשטארבען מיט 6 יאהר פריהער איז אבערדיגט געווארען אויפ'ן ליבאוויטשער בית עולם, ער לאזט איבער די פאלגענדע קינדער:

איין זוהן אין ווילנע, און די פאלגענדע אין טאראנטא:

צוויי זיהן סעם און יוסף קראניק. פיער טעכטער: מרס. מענסאן, מרס. וואהיט, מרס. קאלדאף און מרס. סאדאף. ניינצעהן אייניקלאך און איין אור אייניקעל.

איד ארעסטירט פאר וועלען זיך אריינברעכען אין א סטאה

סעמועל ראזענפארב פון 368 קווין סטריט איסט איז נעכטען ארעסטירט געווארען פון פאליציסט אייוואן קילין אין דער צייט ווען ראזענפארב, ווי דער פאליציסט, זאגט, האט זיך פרובירט אריינברעכען אין דער קאנפעקשענערי סטאר פון פרענק קארבוט אין 114 פראנט סט.

דער פאליציסט האט זיך נאכגעיאגט נאך ראזענפארב'ן עטליכע בלאק ביז ער האט איהם ארעסטירט. נאך א מאן וועלכער איז געווען מיט ראזענפארב'ן איז אנטלאפען. ראזענפארב שטעהט אונטער א קלאגע פון אריינברעכעריי. ווי עס ווייזט אוים האט דער פאליציסט איבערגעשלאגען ראזענפארב'ן אין מיטען דער ארבייט.

גנבים בארויבען אידישע סטאה אין ניאגארא פאלס

ניאגארא פאלס, ניו יארק מערץ 29.

עטליכע רויבער האבען געהאט א שווערע שטיקעל ארבייט איידער זיי האבען זיך אריינגעבראכען אין לעא הורוויטשעס סטאר. זיי האבען געמוזט דורכזעגען אייזערנע גראטעס, און אויפרייסען א בלעכענע טיר, אבער דערפאר האבען זיי אין סטאר געפונען גענוג וואס מיט צונעהמען מיט זיך. זיי האבען ארויסגענומען 175 דאלאר אין קעש און 2,500 דאלאר סחורה. זיי זענען דערמיט פארשוואונדען, ניט איבערלאזענדיג הינטער זיך קיין שפור.

פייוועל האווער ע"ה

68 יאהר אלט פון 115 אקפארד סטריט איז נעכטען געשטארבען, די לויה וועט זיין היינט (זונטאג) 1 אזייגער נאכמיטאג פון דעם פארשטארבענעמס וואוינונג.

אלע פריינט, לאנדסלייט און באקאנטע זענען געבעטען צו קומען צו דער לויה.

לייביש ווייסבראד ע"ה

42 הענרי סטריט, איז נעכטען געשטארבען אין עלטער פון 70 יאהר. די לויה וועט זיין

היינט (זונטאג) 12 אזייגער פון 28 בראנזוויק עוועניו. אלע מעמבערס פון דער רומענישער שוהל, פריינט און באקאנטע ווערען געבעטען צו קומען צו דער לויה אין צייט.

גלח דערצעהלט וואס די אידען טוען אין פאלעסטינע. 20 טויזענט אידישע פיאנערען ביי דער ארבייט

„דער גרויסער מדבר ווערט אין א בלומען גארטען פארוואנדעלט''.

מיט די דאזיגע ווערטער האט רעווערענד וויליאם לעמב פון אויסטראליע כאראקטעריזירט די ארבייט וועלכע די אידען טוען יעצט אין ארץ ישראל.

רעוו. לעמב וועלכער איז געקומען צו דער פראפעטיקאל קאנפערענץ וועלכע קומט פאר אין טאראנטא און ווערט אפגעהאלטען אין דער נאקס טשוירטש, האט געגעבען א פאלשטענדיגעס בילד פון דער ארבייט וועלכע די אידען טוען יעצט אין ארץ ישראל.

„זאמד, שטיינער און פעלזען וועלכע באדען זיך און שיינען אונטער דער ברענענדער זון, א מעכטיגער מדבר, ווערט אין א גארטען פארוואנדעלט, בוימער הויבען אן צו שפראצען, שאטענדיגע אלעען וואקסען אוים. דאס טוען 20 טויזענט אידישע ארבייטער אין ארץ ישראל''.

די נאקס פרעסבעטעריען קירכע איז געווען איבערגעפאקט, הונדערטער מענשען וועלכע זיינען געקומען הערען רעווערענד לעמב'ן האבען ניט געקענט אריינגעהן. די טיהרען האבען געמוזט געשלאסען ווערען 8 אזייגער, און אין דער קירכע איז מען געשטאנען קאפ אויף קאפ. מען איז זאגאר אויף די טרעפ געזעסען.

רעווערענד לעמב, פון אויסטראליע איז ערשט געקומען פון פאלעסטינע וואו ער האט פארבראכט א לענגערע צייט. עס פארשטעהט זיך אז ער האט געקוקט אויף דעם אויפבוי פון פאלעסטינא פון א רעליגיעזען שטאנדפונקט זאגענדיג:

„גאט האט באשטימט א לאנד פאר יעדער נאציע, פאלעסטינע איז באשטימט געווארען פאר די אידען, און עס ווערט מקוים די ווערטער פון דער ביבעל „גאטס קינדער וועלען זיך אומקעהרען צו זייער לאנד און דער מדבר וועט ווידער מיט וואסער שפריצען'. די אידען קומען צוריק צו זייער לאנד. 20,000 אידישע ארבייטער, דער אוואנגארד פון פאלק טוט שוין די ארבייט. דער גאנצער כאראקטער פון לאנד ווערט געענדערט א דאנק אידיש געלט, שווערער פראצע און בילדונג.

סאוועטען אמבאסאדאר אין פאריז פארלאנגט פאליציי פראטעקציע

פאריז מערץ 29.

זייט די פאליציי אויטאריטעטען אין פראנקרייך האבען באשטעטיגט די נייעס אז דער צאריסטישער פיהרער אין פראנקרייך גענעראל קוטיעפאוו איז געקידנעפט געווארען פון געפעאו אגענטען און איז אויף א רוסישער שיף אפגעפיהרט געווארען נאך רוסלאנד און אז דער גענעראל געפינט זיך אין א מאסקווער טורמע, האט דער סאוועטען אמבאסאדאר אין מאסקווע מ. דאוגאלעווסקי באקומען א צאהל דראהונגס בריעף. ער האט זיך דעריבער געווענדעט צום פראנצויזישען אויסערן מיניסטעריום פארלאנגענדיג פראטעקציע פאר דער אמבאסאדע.

דאוגאלעווסקי האט אויך פארלאנגט פונ'ם אויסערן מיניסטעריום אז די פראטעסט פארזאמלונג וועלכע ווערט גערופען פון דער צייטונג „לא ליבערטי'' אויף מאנטאג צו פראטעסטירען געגען דער קידנעפונג פון גענעראל זאל פארבאטען ווערען.

דער פראנצויזישער אויסערן מיניסטעריום האט פארשפראכען דאוגאלעווסקין פאליציי פראטעקציע פאר דער אמבאסאדע, אבער ער האט זיך אנטזאגט צו פארבאטען די פראטעסט פארזאמלונג.

ווענינגער אימיגראנטען וועלען אריינקומען אין קענעדע

אטאווא, מערץ 29.

צוליעב דער ניט זעהר גינסטיגער עקאנאמישער לאגע אין קענעדע האבען בעאמטע פון אימיגראציאנס דעפארטמענט דערקלערט, אז דאס יאר וועלען אין קענעדע ניט אריינקומען אזוי פיעל אימיגראנטען ווי לעצטעס יאר.

היינט א הויז צו הויז זאמלונג פאר'ן נעוועסשאפטען קאמפיין

דער קאמיטעט וואס פיהרט אן ביי אונז אין שטאדט מיט'ן געווערקשאפטען קאמפיין, האט איינגעארדענט אויף היינט א הויז צו הויז זאמלונג, און דער קאמיטעט אפעלירט צו אלעמען אויפצונעמען די זאמלער פריינדליך, און בייצושטייערען פאר דעם פאנד פון די אידישע ארבייטער אין ארץ ישראל.

וואלונטירען זענען געבעטען צו קומען היינט פריה אין פארבאנד אינסטיטוט נאך זייערע דיסטריקטען.

איבער 300 טויזענט רעוואלוציאנערען זענען נעפאלען אין 5 יאהר

מאסקווע מערץ 29.

אין די לעצטע פינף יאהר זענען 328,639 רעוואלוציאנערען געפאלען אין דעמאנסטראציעס, אויפשטאנדען און צוזאמענשטויסען וועלכע זענען פארגעקומען אין פארשיידענע טיילען פון דער וועלט. מעלדעט דער אינטערנאציאנאלער פארבאנד צו העלפען פאליטישע געפאנגענע וועלכער געפינט זיך אין מאסקווע. אין כינא אליין זאגט דער באריכט זענען געפאלען 299,017 רעוואלוציאנערן, כינעזישע גענעראלען האבען הינגעריכטעט 138413 רעוואלוציאנערען אין 1928.

נאהענט צו א האלבען מיליאן רעוואלוציאנערען זענען ארעסטירט געווארען אין די לעצטע פינף יאהר און 162,700 זענען פארוואונדעט געווארען. די גרעסטע צאהל 107,156 איז ארעסטירט געווארען אין איטאליע, און 24,921 אין פוילען.

ארבעה מי יודע?

מיט פיער זאכען צייכענען זיך אויס די קייקס, מאקאראנעס, און פארשיע־דענע צוקערווארג, וואס ווערען גע־מאכט אויף פסח אין

מר. שיפ'ס פעקטארי

אין 176 עלם סטריט

1) מיט א הכשר פון ועד הרבנים.
2) מיט'ן זעלטענעם ריינקייט.
3) מיט'ן גוטען געשמאק און טעם.
4) מיט'ן כשרות למהדרין מן המהדרין.

דאס אלעס טראגט דעם סימבאל פון דעם באפרייאונגס יום טוב.

דאריבער פארגעסט ניט צו פארלאנגען ביי אייער דיעלער קלמן שיפ'ס סחורה וועט איהר געוויס האבען א פרעהליכען און א כשר'ן יום טוב.

ארדערס ווערען פינקטליך דעליווערט.

דער אדרעס איז:

176 עלם סטריט

טעלעפאן טריניטי 1233.
רעזידענץ טריניטי W 9565.

צו קלייהע קאנטראקטארס

טענדערס פאר פאליס יוניפארם קליידער

טענדערס פאר אוניפארמע קליידער וואס זענען נויטיג פון דעם פאליס דע־פארטמענט פון דער שטאדט טאראנטא פאר דעם יאר 1931, וועלען דערהאלטען ווערען ביז 12 א זייגער ביי טאג, דאנערשטאג, מיי 1־טען, 1930, אין דעם טשיף קאנסטייבלס אפיס, סיטי האל, וואו אלע איינצעלהייטען וועגען דעם פעטערן, מאטעריאל און ד. גל. קאנען באקומען ווערען.

די פאליס קאמישאנערס פארפליכטען זיך ניט צו אננעמען דעם נידעריגסטען אדער יעדער טענדער.

(געח'תמ'עט)
די. סי. דרייפער,
טשיף קאנסטייבל.

„אויס מיט די קאלענדארען"

רעגען־וואסער איז מעהר ניט די ווייכסטע וואסער וואס מען קאן באקומען פאר וואשען קליידער. יעדער טראפען וואסער וואס ווערט גענוצט אין דיעזער מאדערנער לאונדרי איז אזוי ווייך, ווי די וויסענשאפטליכע מעטאדען האבען עס געקאנט מאכען, און קיין שמוץ קאן עס ביישטעהן, ווען עס ווערט פאראייניגט מיט ריינע זייף, אזוי ווי מיר נוצען. מיר האבען פינף פארשידענע אופנים פון וואשען — אלע מעסיג געפרייזט. צווישען זיי וועט איהר געפינען איינעם וואס וועט אייך פונקט צופאסען. טעלעפאנירט היינט אדער שטעלט אפ איינעם פון אונזערע העפליכע דרייווערס.

לאידברוק 2161.

SEMI FINISHED
TORONTO WET WASH LAUNDRY Co Ltd

175 אסינגטאן עוועניו

האט אין זינען אז מיר האבען שטענדיג גענוג קעש — איהר קאנט לייען וועלכע סומע איהר ווילט אויף קורצען נאטיס און אויף זעהר גינסטיגע טערמס צו אויסצאהלען.

דאנדעס און ספעדיינע ברענטש
514 דאנדעס סט. וועסט.

CENTRAL FINANCE CORPORATION
BRANCH OFFICE
514 Dundas St. West cor. Spadina, Trinity 4862
C. I. BENJAMIN, Manager

מיר די ארבייטער פון אמעריקאן העט קאמפאניע דריקען אויס אונזער מיטגעפיהל צו די

פאמיליע קראניק

צום פארלוסט פון זייער פאטער.
זייט געטרייסט.

שלום כץ
שאפ טשערמאן.

מקרא קודש

הייליגער אויפרוף צו אלע אידען! פון רמבעה"ן מצה פאנד אין ארץ ישראל.

הייליגער אידענטום אין ארץ ישראל היינטיגס יאהר בעט פון אייך, טייערע ברידער און שוועסטער, ווען איהר געהט שיקען אייערע פרעהליכע הייליגע פסח מתנות צום רבי מאיר בעל הנס מצה־פאנד געדענקט די דריי פסח סימבאלען: —

פסח, מצה, מרור!

פ ס ח: — ווי אלע יאהר דעם 15־טען טאג אין חודש ניסן, דאס הייסט היינטיגס יאהר דעם 13־טען אפריל, וועלען מיר פייערען דעם גרויסען פסח יום טוב אם ירצה השם, אבער

מ צ ה: — דארף דער מצה פאנד א סך מעהר היינטיגס יאהר, ווייל ארץ ישראל האט דעם יאהר געהאט נעבאך זעהר א שרעקליכען

מ ר ו ר: — די ביטערע פאגראמען נייע פארביטערטע צובראכענע אלמנות, נייע פארביטערטע עלענדע יתומים, נייע רואינירטע, בארויבטע, פאראימטע אומגליקליכע פאמיליעס זיינען צוגעקומען היינטיגען ביטערען יאהר אין דער מצה־ליסט פון דעם רמבע"הן מצה פאנד.

זעהר פיעל פארביטערטע צובראכענע הערצער ווארטען נעבאך אויף אייער פריינדליכען ענטפער צום מצה פאנד אפיעל.

ענטפערט זיי טהייערע ברידער און שוועסטער, מיט א מיטפיהלענדע הארץ און ברייטע האנט, און שאפט די מעגליכקייט זיי צו בעזארגען מיט מצה אויף פסח.

שיקט אייערע פארגרעסערטע פסח־מתנות דירעקט צו רמבע"ן אנשטאלט אין ירושלים און העלפט אויך מיט די רמבע"הן משולחים וועלכע בעמיהען זיך פאר'ן צובראכענעם הייליגען אידענטום אין ארץ ישראל.

האט א פרעהליכען און כשר'ן פסח.

עס זאל ביי אידען שוין מעהר קיין צער ניט זיין, די צובראכענע אידישע הארץ זאל אין גיכען געהיילט ווערען, ווי עס בעטען אויס דער הייליגער ירושלים.

מו"מ ועד הכללי כנסת ישראל לצדקת רמבעה"ן זיע"א.
נאום גדל' נחמן בראדער.
נאום אשר דוב דע ליאון
נאום טובי סלומון
נאום זיסעל חבס
נאום שלמה זלמן ריבלין
נאום נחום צבי יפה
נאום דוד וויינגארטען.
נאום שלמה פערעלמאן,
ב"כ צפת וטבריה.
נשיא הכבוד
אברהם יצחק הכהן קוק,
ראש רבני ארץ ישראל.

דאנקזאגונג

— די —

טשענסטאכאווער אייד סאסייטי

דאנקט דעם טאראנטאר פובליקום פאר העלפען אין דער אונטערנעהמונג וועלכע איז דורכגעפיהרט געווארען אין סטענדערד טעאטער, צו גונסטען דעם אומגליקליכען מיטגליעד וועלכען דער שיקזאל האט געבראכט צו אזא שרעקליכען עקסידענט.

דורך אייער מיטהילף וועט אונז געלינגען איהם צוריקצוברענגען צום געזונט, אז ער זאל צוריק זיין דער פרנסה געבער צו זיין פאמיליע.

מיר דאנקען אלע איינצעלנע בכלל, בפרט די סאסייטיס, ווי דער מינסקער פארבאנד, די בעקער יוניאן, די בעקער ראייוועער, דעם דבורה טשאפטער, און די "ראוטערס און איזראעל' סאסייטי.

מיט אכטונג,
משה טאראנאווסקי, פרעז.
ס. קראקאווער וו. פרעז.

Donnelly & Co.

TRADE AUCTIONEERS
3 WELLINGTON ST. W., TORONTO

Dry Goods Gents Furnishings Boots, Shoes, Rubbers and Fixtures

IN DETAIL. NO RESERVE.

We are instructed to offer for sale by public auction, absolutely without reserve, the stock and fixtures formerly belonging to

W. G. JONES
GRAND VALLEY, ONT.
ON
Tuesday April 1st
AT
AT 10 A.M. SHARP
at our salesrooms, 3 Wellington St. West, Toronto, Ontario.

Consisting of:

GENT'S FURNISHINGS
Overalls and Smocks, Men's and Youths' Pants, Fleece-lined and Balbriggan Underwear, Men's and Boys' Suits, Men's Spring Coats, Dress and Work Shirts.

DRESS GOODS
Prints, Ginghams, Rayons, Silks, Linens, White Cotton Flannelette, Fancy Dress Goods, Satins, Factory Cotton, Muslin, Denim Cotton and Silk Broadcloth, and many other materials too numerous to mention.

BOOTS - SHOES - RUBBERS
Consisting of Men's and Ladies' Oxfords, Men's Heavy Work Boots, Men's Heavy Overshoes and Lumbermen's Shoes, Ladies' Rubbers, Children's Shoes and Rubbers, etc., etc.

FIXTURES
which will be sold between 12 and 1 o'clock include: Silent Salesmen, Show Cases, Shelvings, Counters, Shoe Stands, Benches, Figures, Revolving Racks, Safes, One National Cash Register, 2 Drawers; One Burroughes Adding Machine, One Roll Top Desk, Two Flat Oak Top Desks, Filing Cabinet, etc., etc.

TERMS
Cash and cash deposit of 25% on every purchase.

אנטיסעמיט פארלוים־דעט אידען

(פארזעצונג פון פיידזש 1)

כער האט געזאגט:

„אין מיין דערפאהרונג אלס פארוואלטער פון האטעל, האב איך אויסגעפונען אז מען קען ניט מישען קיין צוויי נאציעס, און אויב דאס איז מיין באציהונג זעה איך ניט איין פארוואס דאס זאל ארויסגעבראכט ווערען געגען מיר. פון דערפאהרונג ווייס איך, אז מענשען זענען געגען אריינצוקומען אין א פלאץ וואו אידען געפינען זיך".

יענע צייט איז שוין לאנג פאראיבער, האט אלדערמאן פעקטאר שארף געזאגט. דענקט איהר ניט אז די אידען זענען פונקט אזוי ראפינירט ווי די קריסטען?

אויף דעם האט דער אנטיסעמיט בייסענד געענטפערט:

„מיר לאזען ניט אריין אין אונזער האטעל קיין שיכורים".

„פארגלייכט איהר אידען מיט שכורים!?" האט שוין אלדערמאן פעקטאר אויסגעשריען מיט כעס.

סאוטערלענד האט זיך ווייזט אויס דערשראקען, און ער האט ארויסגעשטאמעלט א „ניין".

דער ענין איז דערלייידיגט געווארען דערמיט וואס עס איז איבערגעגעבען געווארען צום פארקס קאמישיאנער צו באטראכטען.

אנטיסעמיט בעט אום אנטשולדיגונג

נאך דער זיצונג האט זיך סאוטערלענד אנטשולדיגט פאר אלדערמאן פעקטאר'ן. דער לעצטער האט איהם אבער שטרייננג געווארנט ער זאל דאס אין דער צוקונפט ניט פראקטיצירען.

דע וואלערא דערווארטעט ניט איבערצונעהמען די רעגירונג

שיקאגא, מערץ 29.

עמאן דע וואלערא, דער רעוואלוציאנערער פיהרער פון אירלאנד, האט דא היינט דערקלעהרט, אז ער דערווארטעט ניט, אז צוליעב דער רעזיגנאציע פון קאסגרייוו'ס קאבינעט זאל זיין פארטיי איבערנעהמען די רעגירונג, ווייל די קאסגרייוו פארטיי און זייערע אונטערשטיצער האבען א מערהייט אין פארלאמענט.

מעות חטים פאר דעם מושב זקנים

די טשערלייידי פון מאזירער ליידים אוקזילערי, מרס. סילווערמאן, האט געבראכט 30 דאלאר, וועלכע די מיטגליעדער פון דער אוקזילערי האבען בייגעשטייערט צו די אויבענדערמאהנטע סומע מעות חטים.

אין נאמען פון די זקנים און זקנות ווינשען מיר דער מאזירער ליידים אוקזילערי א רייכע טרעזשורי צו זייערע גוטע הערצער.

מר. און מרס. שאפירא פון סטרעטפארד אנט. האבען נאכאמאל געבראכט פאר די אלטע לייט א דאזען בלענקעטס.

פון בני יעקב קאנגרעגיישאן נייעגרא פאלס, אנט. איז ערהאלטען געווארען דורך מר. לעווין 5 דאלאר.

פון פארט קאלבארן ליידים אוקזילערי איז ערהאלטען געווארען 5 דאלאר.

פון א פארטי פון בעל גארמענט האט מר. מ. הארענפעלד געבראכט 5 דאלאר. טאוסט מייסטער איז געוועזען מ. שווארץ.

מיר דאנקען הערצליך מר. און מרס. שאפירא פון סטרעטפארד, די בני יעקב קאנגרעגיישאן פון נייעגרא פאלס, פארט קאלבארן ליידים אוקזילערי און די מנדבים פון בעל גארמענט. און ווינשען אלעמען געזונד און ערפאלג אויף זייער גאנץ לעבען, און א כשר'ן און פרעהליכען פסח.

קוויטירונגען פון תלמוד תורה עץ חיים

אויף א תנאים ביי מר. ירמי' רובינשטיין 49 גרענדוש עוו. פון זיין טאכטער מיני צו מר. ירחמיאל גראפשטיין איז גע־ א זוהן פון מר. ירמי' גראפשטיין איז געזאמעלט געווארען 15 דאלאר. חתן־כלה האבען געבראכט דאס געלד אין אפיס.

אויף א ברית ביי מר און מרס. ק. סטיינהארט דער זוהן פון מר. ה' סטיינהארט און טאכטער פון מר. ה. בארענשטיין, איז דורך אן אפיעל פון מר. לואי סטיין פון אריליא אנטעריא געזאמעלט געווארען 25 דאלאר.

מרס. ר. בענעט האט בעצאהלט פאר צו ברענגען דאס געלד אין אפיס.

אויף א חתונה ביי מר. גארוועה אין האל פון דער תלמוד תורה איז געזאמעלט געווארען דריי דאלאר.

מיר באדאנקען אלע מנדבים און ווינשען מזל טוב צו די בעלי שמחות אז זיי זאלען זוכה זיין צו די קומענדע שמחות מתוך עושר נחת וברכה.

ש. סאנענבערג, סעקרעטער.

צו פאררענטען

צו פאררענטען א פלעט פון דריי רומס, סינק אין קיטשען. אלע אנדערע קאנוויניענס. פרעגען 78 בעלוויו עוו.
47

צו פאררענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, מיט אלע קאנוויניענס. פרעגען 207 בעווערלי סטריט.
45

צו פאררענטען צוויי רומס מיט אלע קאנוויניענס הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען, פאסיג פאר א יונג קאפעל. פרעגען 618 יוקליד עוועניו.
טעלעפאן טריניטי W 0122.
30

צו פאררענטען צוויי רומס, הארדוואוד פלארס, אלע קאנוויניענס, פאסיג פאר א קאפעל. פרעגען 103½ בארדען סטריט.
14

צו פארקויפען

20 גרענדוש עוועניו. צו פארקויפען 10 רומיגע הויז, הארדוואוד איבעראל. פרעגען מרס. גרינבערג 86 בעווערלי סט.
21

37 הונבערט קלינטאן סטריט, נעבען קאלעדזש, בריק פראנט הויז 6 רומס פול סייז סעלער, ווארענדא, בעק ליין, גאראדזש, נייע פלאמבינג, גרינגע טערמס.

58 הונדערט ביטרים, סאליד בריק, 8 רומס הארדוואוד, גאראדזש.

פרעגען 18 ראס סטריט. טעלעפאן טריניטי W 8962.
2056

8 רומיגע הויז צו פארקויפען 268 גרייס סטריט, סטים היט, הארדוואוד פלארס. גאראדזש.
61-3-31

צו פארקויפען א הויז אדער בייטען מיט אלע קאנוויניענס. בעק ליין, גאראדזש דאפרען סטריט, נעבען דאנדעס, פרעגען 984 קווין וועסט מר. קארב.
60-3-31

8 רומיגע הויז צו פארקויפען, ניי דעקארירט, הארדוואוד פלארס, סייד ענטרענס פרעגען 294 ראבערט סטריט.
59

ווינדזאר אנטעריא צו פארקויפען אייז קריעם פארלאר, גאראנטירט א לעבען צו מאכען, אורזאכע אויפ'ן פלאץ. טעלעפאנירט בוירנסייד 8225 אדער שרייבט מר. קאהען 604 וואינדאט איסט ווינדזאר אנטעריא.
58-4-1

אויב איהר דענקט

צו קויפען אדער פארקויפען א הויז, סטאר אדער אנדערע פראפערטי, קומט צו רידזשענט רעאלטי קאמפאני.

2 Temperance St. Ad: 8122

איהר קענט ביי אונז אויך ארויסנעהמען לעבענס, פייער, עקסידענטס און אויטאמאביל אינשורענס.

פייפער העננינג און פיינטינג

איך מאך די בעסטע דזשאבס אין פיינטינג און פייפערהענגינג. גוט און ביליג. בעסטע צופרידענהייט. טעלעפאנירט גלייך טריניטי W 7304.

מ. קירשענבוים 30 קאר סטריט.

קארפענטער

יעדער סארט קארפענטעריי ארבייט אנגענומען. קיין דזשאב צו קליין אדער גרויס צו די מעסיגסטע פרייזען. די בעסטע ארבייט גאראנטירט און צופרידענהייט. —

הארדוואוד פלארס געלייגט, פרענטש טיהרען געמאכט. פייער דזשאבס געפיקסט, ביליג.

טעלעפאנירט:

א. נעלמאן

טריניטי W 2612
A 150 פאלמערסטאן עוועניו

וויכטיגע נייעס

צו מיינע בעסטע פריינד און קאסטאמער. אייער אלטע באקאנטע דרעסמייקערין מרס. גלאסמאן איז שוין צוריק אין איהר סטאר און האט א סטאק פון די שעהנסטע און לייטעסט סטיילישסטע דרעסעס ווי אויך ספרינג קאוטס צו די ביליגסטע פרייזען. אויך דרעסעס און קאוטס געמאכט צו ארדער אין אלע סייזען ביליג.

איך דאנק אייך פאר פאטראנייזען מיר ביז יעצט, און האף אויף אייער פריינדשאפט אויך אויף ווייטער.

קומט און זעהט מיין שעהנעם סטאק אויב ניט צופרידען קריגט איהר אייער געלט צוריק.

מרס. גלעסמאן
314 קאלעדזש סטריט
טעלעפאן קינגסדייל 9635.

צו פארקויפען

צו פארקויפען באי'שע סוטלאך צו 5 דאלאר. גוטע ווארעס און גוטע ארבייט. קומט און קויפט וואס שנעלער. איהר וועט זיין צופרידען. 207½ דאנדעס סט. וועסט, קארנער יוניווערסיטי.
4137-4-1

קלינינג און פרעסינג ביזנעס צו פארקויפען אין בעסטען סעקשאן פון פארקדייל דיסטריקט פרייז 250$. ביליג רענט. גוטע געלעגענהייט פאר איינעם צו מאכען געלט. פרעגען 599 קאלעדזש סטריט.
2050-3-30

צו פארקויפען א צעהן רומיגע הויז, הייסע וואסער באהייצונג. הארדוואוד אויף צוויי פלארס, גוטען קאנדישאן. גוטען קעש פיימענט. פרעגען 13 ערעמס עוועניו.
20-3-30

צו פארקויפען אייז קרים און קאנפעקשאנערי ביזנעס. זעהר ביליג. גאראנטירט צו מאכען א לעבען פאר'ן ריכטיגען פערזאן. טעלעפאן טריניטי 6019.
10-3-30

צו פארקויפען 6 רומיגע הויז גרייס סטריט נארט פון הארבארד, פלאץ פאר א גאראדזש, מוז סעטלען א ירושה. 4500 דאלאר.

סטאר אויף סט. קלער נעבען באטהוירסט צו בייטען.

קינגסדייל 7038.
24-3-30

א גוטע לאט איינגעצאהלט 405 דאלאר מוז פארלאזען די שטאדט גלייך איבערצונעהמען פאר $125 פרעגען טריניטי M 4407.
27-3-30

צו פארקויפען א הייצמאן פיאנא, גענוצט געווארען פאר א יאהר צייט. אורזאכע פארלאזט די שטאדט.

פרעגען 29 נעסא סטריט.
38-3-31

צו פארקויפען א סינגער נעה מאשין ביליג. פרעגען 19 באלדווין סטריט.
***

צו פארקויפען א שעהנעם סאדא פאונטען, קעש רעדזשיסטער, וואל קייסעס, עלעקטריק פיקסטשורס, טייבעלס, טשערס, עלעקטרישע אייז באקסעס, גאז סטאווס, און אנדערע אייז קריעם פארלאר ארטיקלען ווי קאט גלאז, און א. ז. וו. אלעס איז באנוצט געווארען אין אן ערשט קלאסיגען גוט באוואוסטען אייז קריעם פארלאר ביזנעס. איינצעלנע שטיקלאך אדער אינגאנצען, ווערט פארקויפט בחצי חנם, ווייל מיר גיבען אויף דעם ברענטש. אזא געלעגענהייט טרעפט זיך זעלטען. קומט שנעל, און קויפט די גרויסע בארגיינס.

דייאנא טיי רומס, 726 קווין סטריט איסט. טעלעפאן גלאדסטאן 2751.
13-4-1

צו פארקויפען קליינעם גארטער און סוספענדער ביזנעס סטאק אריינגערעכענט גרינג צו האנדלען. ביליג 69 סיסעל סט.
22-3-30

א גרויסער בארגיין, צו פארקויפען א צעהן רומיגע הויז, סאליד בריק, אויף מיידזשאר סטריט, אלע קאנוויניענס.

רידזשענט ריאלטי, עדלייד 8122.
2055

א בארגיין צום שנעלען קויפער, א סאליד בריק זומער האטעל, 16 רומס, א בריק סטייבעל און ארטשארד, אלע קאנוויניענס. ניט ווייט פון טאראנטא, נעבען א וואסער און א סטיישאן. מעסיגער פרייז. פרעגען 284 ראבערט סטריט, מר. שוגערמאן.
52-3-31

165 באלדווין סטריט, פארקויפט פעריל טליתים, וואלענע, זיידענע, קאפעלס, מחזורים, סידורים.
53-3-31

א גרויסער סורפריז

ראקסטאן ראוד, 7 רומס, דיטעטשט, סטים היט, הארדוואוד פלארס, 5 טויזענט דאלאר.

ביטרים סטריט 8 רומס, סאליד בריק, הארדוואוד פלארס, גאראדזש, 53 הונדערט.

טעלעפאנירט טריניטי 2014.
48

צו פארקויפען א ליידיס רעדי טו וועהר ביזנעס. גוטער לאקיישאן. פרעגען ביי טעלעפאן טריניטי W 5937
46

אן איסטאבלישד קאסטאם געשעפט, מוז פארקויפען, אין א נייעם ביזנעס געגענד. אורזאכע קראנקהייט. שרייבט זשורנאל באקס 917.
40-4-2

מוז פארקויפט ווערען א קויהלען סטאוו, קאכט און באקט זעהר גוט $10. אין 463 יוקליד עוועניו.
41

אויסצובייטען א ביזנעס אויף יאנג סטריט. גוטען סטאק. גוטען ליעס פאר א פריוואטער הויז.

אויך ווער וויל פארקויפען א הויז אדער א סטאר זאל זיך ווענדען צו מר. פאסטערנאק טריניטי 3214.
49

צו פארקויפען א קיטשען סטאוו, ווייניג גענוצט. וואונדערבארען קאנדישאן, מעסיגער פרייז.

טעל. טריניטי F 6944.
57

פארלאנגט

א יונגע נורס פארלאנגט א פאזישא אין א דאקטארס אדער דענטיסטס אפיס ווי אויך פריוואטע נוירסינג.

טעלעפאן טריניטי 9584.
***

פארלאנגט א שעהנע פארנישד רום, ביי א פיינע פאמיליע, פאר צוויי יונגע מיידלאך. אין דעם געגענט פון ספעדיינא און באטהורסט. מעלדען אין זשורנאל באקס 1000.
***

דריי דייטשע פרויען פארלאנגען צו טאן הויז ארבייט ביי שטונדע, טאג, וואך אדער מאנאט. פרעגען 215 עלם סטריט.
12-3-31

כשר'ע מקוה און באד צו יעדער צייט סאניטאריש מיט די בעסטע אטענשאן. קומט איהר וועט זיין סורפרייזט גלייך ווי אנדערע אין 109 טשעסנאט שוהל. נעהמט דאנדעס קאר און סטאפט טשעסטנאט, מיסעס טוירנער.
4145

א. פעשקאף, מאסאזשען ספעציאליסטין פון פינלאנד. נאר פאר ליידיס.

טעלעפאנירט טריניטי 2806.
4139

אן אינטעליגענטער יונגערמאן יוניווערסיטי עדיוקיישאן, פארלאנגט צו רענטען א שעהנע ווארימע פארנישד רום ביי אן אינטעליגענטע פאמיליע. רעפערענס, פיאנא, פליעז, שרייבט פולע פארטיקולארס צו זשורנאל באקס 915.
37

פארלאנגט א מיידעל צו הויז ארבייט פרעגען 9 ראשהאלם דרייוו.
2053-3-31

צו פאררענטען

צו פאררענטען א פוירנישד רום ביי אן אנשטענדיגע פאמיליע מיט אלע קאנוויניענס. אין הארץ פון אידישען געגענט. פרעגען 287 קאלעדזש סטריט.
***

צו פאררענטען א פארנישד רום מיט אלע קאנוויניענס. פרעגען 280 מיידזשאר סטריט.
***

צו פאררענטען א סטאר אין אידישען געגענט מיט פיקסטשורס, גוטער פלאץ ארום "זשורנאל". פרעגען ביי טעלעפאן טריניטי 1482. דעם שליסעל קען מען נעהמען אין זשורנאל אפיס.
2041-4-20

צו פאררענטען 5 רומיגען אפארטמענט בארדען סטריט, נארט פון קאלעדזש ליידיג דעם ערשטען. מעסיגע רענט. פרעגען קינגסדייל 8833.
2-3-30

צו פאררענטען א שעהנעם פלעט פון 4 רומס סינק אין קיטשען, הארדוואוד איבעראל. פרעגען 627 מענינג עוו. נעבען בלור. קען קומען שבת א גאנצען טאג.
31-3-30

א רעג שאפ צו פאררענטען אין צענטער פון שטאדט. א לאנג יאריגער איינגעטרייטער ביזנעס פלאץ. ביליג רענט. פרעגען ביי ס. הימעל 195 דאנדעס סט. וועסט.
3813-3-30

46 סענטער עוועניו צו פאררענטען א סטאר מיט רומס. איינגעטרייט אלס גראסערי פאר 19 יאהר, 30 דאלאר א מאנאט, מיט אלע פיקסטשורס. אורזאכע מופט פריוואט. פרעגען קענוואוד 1427.
28-4-3

צו פאררענטען א פלעט פון דריי אדער 4 רומס ניי דעקארירט אלע קאנוויניענס יעצט ליידיג. פרעגען 73 קלערמאנט סטריט.
26-3-30

צו פאררענטען 702 קווין וועסט א סטאר מיט 6 רומיגען אפארטמענט פאסיג פאר יעדער ביזנעס. פרעגען אויפ'ן פלאץ. דער שליסעל איז צו באקומען נעקסט דאר.
184-1

צו פאררענטען פארנישד רומס מיט אלע קאנוויניענס מיט אדער אהן באורד, פרעגען 643 מענינג עוועניו. טעלעפאן טריניטי j 1709.
19-3-30

צו פאררענטען א פלעט פון 3 שעהנע רומס סינק אין קיטשען אלע אנדערע קאנוויניענס, פאסיג פאר א יונג קאפעל. פרעגען 292 ראקסטאן ראוד.
4200-3-30

צו פאררענטען א סטאר מיט רומס. צו פארקויפען דעליקאטעסען און סיגאר פיקסטשורס אדער צו רענטען מיט'ן סטאר. 480 דאנדעס וועסט. פרעגען 110 יוראן סטריט.
56

צו פאררענטען א פלעט פון דריי רומס אלע קאנוויניענס הארדוואוד פלארס גאראדזש אויב נויטיג. פרעגען 233 גרייס סטריט.
54

צו פאררענטען א שעהנע פראנט בעד רום, נייע פארניטשור, ביי א קליינע פאמיליע. פרעגען איי 778 קאלעדזש סט. נעבען שאה סטריט.
43

פארלאנגט

א דייטשע פרוי פארלאנגט צו טאן הויז ארבייט ביים מאנאט אויב פארלאנגט. עקספיריענסד אין אידישע הויזקיפינג. פרעגען 242 באטהורסט סטריט.
טריניטי M 4569.
3816-3-30

א פריוואטע נורס

א אידישע, גראדואירט אין קיעוו, געוועזען פיער יאהר אין מאונט סיני האספיטאל, נעהמט אן נוירסינג אין יערע קיים. פרעגען ל. גאמער, 120 יוקליד עוועניו. טעלעפאן טריניטי W 4480.
4043-4-11

פארלאנגט דזשאבס

פארשטאפטע דריינס גערייניגט, עקסקעוויישאנס — בריק און סעמענט ארבייט. ווייגבערג דריין עקספערט. טעלעפאן עדלייד 8260.
4045

פארלאנגט צו רענטען דריי רומיגען אפארטמענט מיט קאנוויניענס, ביים ערשטען מאי אין דאווערקאורט אין באטהורסט־דיסטריקט, רענט ניט מעהר ווי 40 דאלאר. שרייבט זשורנאל באקס 914.
23-3-30

פארלאנגט פארהייראטע מענער, מוזען האבען שעהנעם אויסזעהן און היי סקוהל עדיוקיישאן צו מענעדזשען אוטסייטינג סטארס. פרעגען דר. טונא באלסאם רעמעדיס 436 קווין וועסט.
2047-3-31

פארלאנגט עקספיריענסד אפערייטארס צו ליידיס סוטס און סילק בלאוזעס. זיך ווענדען 80 מיקאל סטריט.
16-3-30

א דייטשער קארפענטער און פיינטער פארלאנגט א שטעלע אדער אנדערע ארבייט. וועט אנהויבען פאר קליינע ווייגדזשעס. טעלעפאנירט אין אווענט פון 6 ביז 8 עדלייד 2228.
11-3-30

פארלאנגט א דערפאהרענע פרוי פאר סופערוויזאר פאר די מוטערס און בייביס זומער רעסט האוס אין בראנטע. א פרוי וואס האט א ידיעה אין ערשטע מעדיצינישע הילף. ארבייט פון 15־טען יוני ביז דעם אנהויב סעפטעמבער. טעלעפאנירט מרס. טיגל, הילקרעסט 8095, 83 בוירנסייד דרייוו.
2051-3-31

גאראנטירטע וואקואום קלינערס, פון 15 דאלאר און העכער. 12 מאנאטען גאראנטיע מיט יעדען קלינער. טעלעפאנירט אדער קומט פאר א דעמאנסטראציע.

דזשענעראל וואקואום קא. 174½ ביטרים סטריט.

הילקרעסט 3880.
***

א דייטשער מאן פארלאנגט ארבייט מעג זיין אלערליי ארבייט. פאר א סטעדי דזשאב פארלאנגט 10 דאלאר א וואך.

פרעגען 216½ מענינג עוועניו. טעלעפאן טריניטי W 1883.
33-3-30

אמברעלא ביזנעס

מיר פיקסען און איבערציהען אמברעלאס ווי אויך מאכען מיר נייע צו זעהר ביליגע פרייזען. טריניטי 2760 אדער 577 באטהורסט אריבער קאלעדזש.
25-3-30

פארלאנגט אן עקספיריענסד סיילסליידי צו ליידיס רעדי טו וועהר. סטעדי פאזישאן. פרעגען 308½ יאנג סטריט.
2054-3-30

א קריסטליכע גראדואירטע מעטורניטי נוירס איז ווילינ צו געהן צו קימפעטארינס אדער טעגליכע וויזיטס.

טעל. טריניטי j 5145.
44

פארלאנגט א יונגענמאן אלס פארטנער אין א גוטע 20 יעהריגע עסטאבלישד ביזנעס, זיכער א צו מאכען א שעהן לעבען. פרעגען באקס 916.
39-3-30

די קעפיטאל לייף אינשורענס קא. וויל ענטוויקלען איהר ביזנעס אין טאראנטא צווישען אידען און ספעציעל גינסטיגע קאנטראקטען וועלען געשלאסען ווערען מיט פעהיגע אידישע אגענטען. זיך ווענדען רום 901 קאנקארד בילדינג 100 עדלייד וועסט, צווישען 1 ביז 3 אזייגער טעגליך.
2052-4-2

כשר לפסח

איך וויים קופערנע פענדלאך אויף פסח. דער באוואוסטער בלעכער און רופער, ד. ליען 823 קווין וועסט. טעלעפאן עדלייד 5413.

איך קום נעהמען די ארדערס.
3817-3-30

פארלאנגט א פארטנער צו קלאוקס. מוז האבען פון דריי ביז פיער טויזענט דאלאר קעש, זיך נוציליך מאכען אין דער פעקטארי. גוט געהענדע ביזנעס. פרעגען זשורנאל באקס 913.
15-3-30

נייעס ביי אונז אין שטאדט

האבען צוריק ערעפענט זייער ביזנעס

ווי עס לאזען וויסען די גאלדבערג ברידער, האבען זיי שוין צוריק ערעפענט זייער מצבה פאבריק און זענען שוין ווידער ביי דער ארבייט.

דאס געשעפט ווערט איצט אנגעפיהרט פון די ברידער אברהם און הערי גאלדבערג.

די פאבריק געפינט זיך אין סט. פעטריק און דאנדעס סטריטס.

פרייד און איזראעל מיטגלידער ביי דער ארבייט

די טעטיגע טוער פון די פרייד און איזראעל, ווי מר. ראס, דער פרעזידענט; מר. שווירסקי, דער סעקרעטאר, און דער אראנזשמענט קאמיטעט מיט מר. סאנשיין, דער פארזיצענדער, זענען שוין ביי דער ארבייט פון צוגרייטען דעם יוביליעאום, וועלכער קומט פאר אין חודש יוני.

דער באנקעט וועט פארקומען אין דעם קריסטאל באל רום פון קינג עדווארד האטעל, און עס ווערט צוגעגרייט א סעודה פאר אלע פרייד און איזראעל מיטגלידער, זייערע פאמיליעס און געסט.

עס ווערען אויך צוגעגרייט זעהר שעהנע מתנות פאר די מיטגלידער.

א ספעציעלער סאוועניר פראגראם לכבוד די פייערונג וועט ארויסגעגעבען ווערען, וועלכער וועט זיין זעהר אינטערעסאנט, און אין וועלכען עס וועלען אריינגעהן זעהר וויכטיגע מאטעריאלען, ווי די גרינדונג פון דער סאסייטי, די גרינדונג פון די ליידיס אוקזילערי, די טעטיגקייט פון דער סאסייטי, די נעמען פון די מיטגלידער, און א רייהע באגריסונגען.

דער קאמיטעט ארבייט שוין ענערגיש צו באקומען אדווערטייזמענטס און באגריסונגען פאר דעם סאוועניר.

אידישע מיידלאך וועלען שפילען בעסקעט־באל גיים

דער דזשואיש גוירלס קלוב פון בעסקעט־באל גיים האט אריינגעבראכט זייער ערשטען דזשוניאר טיעם אין דעם שטאדטישען ליגע. דער קלוב איז דער ערשטער אין דער ליגע און וועט שפילען די פארקדייל דזשוניאר, מאנטאג אווענט, 8 אזייגער. די געווינערין פון'ם טיעם וועט שפילען האמילטאן פאר דער אנטעריא טשעמפיאנשיפ. נאך דער גיים וועלען אלע טאראנטאר אידישע סטארס שפילען מיט די בראדווין וואי. עמ. סי. עי.

נייע לאון און דעפאזיט קארפאריישאן געגרינדעט

א נייע פינאנציעלע ארגאניזאציע איז געגרינדעט געווארען ביי אונז אין שטאדט. עס איז ארגאניזירט געווארען פון א גרופע ארבייטער, און עס האט שוין איצט אנגעהויבען די ביזנעס. א טשארטער איז באקומען געווארען אונטער'ן נאמען „די נייעשנאל קא־אפערייטיוו קרעדיט סאסייטי לימיטעד".

דער צוועק פון דער נייע־געגרינדעטער קארפאריישאן איז צו אננעהמען געלט אלס דעפאזיטס פון די שערהאלדערס, און לייען געלט פאר א מעסיגען פראצענט צו די מעמבערס. עס קאסט $10 א שער. א גרופע אינוועסטארס פינאנסירט דיזע אונטערנעהמונג, פארזיכערענדיג אזוי ארום, א גרויסע סומע געלט, וואס מעמבערס וועלען קאנען לייען.

היינט, זונטאג 3 אזייגער בייטאג, וועט אפגעהאלטען ווערען א מיטינג פון דער קארפאריישאן, אין לייבאר ליסעאום. אלע וואס זענען פאראינטערעסירט זענען איינגעלאדען.

נעלי קאהן ווידער ביי דער ארבייט

מיס נעלי קאהן (איצט מרס. י. אייזיקסאן), וועט מיטוואך, דעם 2־טען אפריל, איבערנעהמען איהרע פליכטען אלס פיזיקעל און טאנץ אינסטראקטאר אין דעם אידישען מיידלאך קלוב, 44 סט. דזשארדזש סטריט.

נייע וואלען ביי דער בלור סטריט קאנגרעגיישאן

צוליעב דעם וואס די בלור סטריט קאנגרעגיישאן האט שוין איצט באקומען איהר טשארטער, זענען איצט פארגעקומען נייע אפיציעלע וואלען. עס איז באשלאסען געווארען אין דער נאהענטער צוקונפט צוטרעטען צו דער בויאונג פון א נייער שוהל.

ערוועהלט זענען געווארען פאלגענדע אפיסערס:

מר. סניידער, פרעזידענט.
מר. לעווינסאן, האנ. פרעזידענט.
מר. קאהען, וויס־פרעזידענט.
מר. דזשייקאבס, טרעזשורער.
מר. טאביעס, ערשטער טראסטי.
מר. סטין, צווייטער טראסטי.
מר. סאפרין, דריטער טראסטי.
מר. קאפלאנד, סעקרעטאר.

אידישע פאמיליעס האבען זיך קוים געראטעוועט מיט'ן לעבען פון ברענענדיגען הויז

די לעבענס פון צוויי אידישע פאמיליעס זענען פרייטאג פארטאג געווען אין דער גרעסטער געפאר, ווען א פייער האט פלוצלונג אויסגעבראכען אין'ם הויז פון מר. בנימין זעיל, אויף 83 ביטרים סט., וואו עס האט אויך געוואוינט די פאמיליע פון מעקס שטארקמאן.

עס איז ניט באקאנט פון וואנען דאס פייער האט זיך אנגעהויבען, אבער דזשיימס ברעדלי, אן עלטערער קריסט, וועלכער מאכט זיך נוצליך ארום הויז, האט שלאפענדיג אין קיטשען, פלוצלונג דערפילט א שטיקענדען רויך און א היץ. ער איז באלד אראפגעשפרונגען פון זיין געלעגער און איז ארויפגעלאפען אויפ'ן צווייטען שטאק צו אויפוועקען די שטארקמאנס. נאכדעם איז ער אוועקגעלאפען אויפ'ן דריטען שטאק וואו עס איז געשלאפען די פאמיליע זעיל. ער האט נאך אויך אין זינען געהאט צו לויפען צוריק אין קעלער און ראטעווען זיין באליבטען הונט.

דערווייל איז שוין אבער שווער געווארען צו ראטעווען זיך מיט די טרעפ, און מר. זעיל האט דאריבער אויסגעבראכען מיט די הענט א פענסטער. דאס זעלבע האט אויך געטאן מרס. זעיל, און זיי האבען ביידע זיך שטארק פארוואונדעט די הענט. עס איז ניט געווען פאר זיי קיין אנדער אויסוועג צו ראטעווען זיך ווי נאר צו אראפשפרינגען פון דעם דריטען פלאר אויף א באלקאן פון צווייטען פלאר. דאס איז געווען א ריזיקאלישער שפרונג, אבער זיי האבען עס געטאן. זייערע צוויי טעכטער, מערי 18 יאר און סאפי 14, האבען זיך אויך אזוי געראטעוועט. די עלטערען און מערי האבען באקומען שווערע וואונדען און זיי געפינען זיך איצט אין וועסטערן האספיטאל. מערי איז גליקליכערווייזע אפגעקומען מיט לייכטע וואונדען.

מוירדי גרינשפאן, פון 87 ביטרים סטריט און אייבי גאלדען, פון 85 ביטרים סטריט, האבען געהאלפען ראטעווען די קליינע קינדער.

דאס הויז און אלץ וואס האט זיך געפונען אינווייניג איז פולשטענדיג פארניכטעט געווארען. דער שאדען ווערט אפגעשאצט צו באטרעפען איבער זעקס טויזענט דאלאר. עס איז ניט געווען געדעקט מיט אינשורענס.

לייכט פארוואונדעטע וואס זענען באהאנדעלט געווארען אין וועסטערן האספיטאל

אין וועסטערן האספיטאל זענען די פאלגענדע לייכט־פארוואונדעטע אידישע פאציענטען באהאנדעלט געווארען: מרס. ק. זיעגלער, פון 215 מארקהאם סטריט, ליידענדיג פון פארוואונדעטע הענט; סערע לאנדאו, פון 163 מאנטראוז עוועניו, פארוואונדעט דעם עלענבויגען; מערי סאמאפקי, פון 79 מארקהאם סטריט, וועלכע ליידעט פון א צובראכענעם פוס און דזשא אפאסקי, פון ריטשמאנד סטריט וועסט, וועלכער ליידעט פון א פארוואונדעטען ארם.

אפגענארטע ליבע האט געפירט אינגעל צו זעלבסטמארד

די פאליציי איז מיט דער מיינונג, אז אלס רעזולטאט פון אן אפגענארטער ליבע איז אן 21 יאריגער יונגערמאן מיט'ן נאמען לעררי לעזור, וועלכער האט געוואוינט אין א צימער אויף קינג סט. וועסט, באגאנגען זעלבסטמארד, אריינווארפענדיג זיך אין בעי, ביים ברעג פון דזשארוויס סטריט.

א יונגער אינגעל מיט'ן נאמען סעם האוגען, פון 25 אנטעריא סטריט, האט באמערקט א מאנטעל הענגענדיג לעבען ברעג, און ער האט גלייך אינפארמירט דער פאליציי. א קוויטעלע וואס מען האט געפונען אין קעשענע פון זיין מאנטעל איז געווען אדרעסירט צו זיין געליעבטער, וואו ער דערקלערט איהר, אז ער איז צופרידען מיט זיין נקמה־טאט, דערפאר, ווייל זי האט איהם אזוי וועניג אויפמערקזאמקייט געשענקט.

לאיף סייווערס האבען געארבייט א גאנצע נאכט צו געפינען זיין קערפער, אבער אלע אנשטרענגונגען זענען געווען אומזיסט. די לאיף סייווערס גלויבען, אז די כוואליעס האבען איהם אפשר פארטראגען ווייט אין בעי אריין.

מיידעל פארשוואונדען פון דער היים ווערט ארומגעזוכט

די פאליציי זוכט איצט ארום א 17־יאריג מיידעל מיט'ן נאמען דאראטי מעק, וועלכע איז אויף א געהיימניספולען אופן פארשוואונדען געווארען פון איהר היים אויף 387 שערבארן סטריט. זי איז ארויסגעגאנגען פון הויז אהן א העט און אהן א מאנטעל און איז מער ניט צוריקגעקומען.

איהר פאטער, מר. הערדי מעק, איז שטארק באזארגט צוליעב דעם, ווייל ער זאגט, אז זי איז געווען ניט געזונט, און ער האט דאריבער מורא, אז זי איז אפשר באגאנגען זעלבסטמארד.

וועט זינגען היינט אויף דער ראדיא

פון פינף ביז האלב נאך פינף, וועט אויף דער אידישער ראדיא שטונדע היינט געהערט ווערען דער באקאנטער טענאר זינגער, מעקס שניידער, באגלייט אויף דער פיאנא פון מר. סינגער און פון מר. לוסטיג.

די אידישע האלבע שטונדע איז אראנזשירט פון דער גוט־באקאנטער אידישער ראדיא פירמע קאפלאן ריידיא קא., אויף קאלעדזש סט. לעבען ספעדיינע עוועניו.

ווארום איהר דארפט קויפען ארץ ישראל מצה

אן אפענער בריעף

איך ווענד זיך מיט מיין אפענעם בריעף צו אלע היגע אידען, ווייל עס האנדעלט זיך וועגען זעהר א וויכטיגער זאך.

טאראנטא איז א ציוניסטישע שטאדט, און איך וויל דאריבער האפען, אז מיינע ווערטער וועלען געפינען א טיפען אפקלאנג.

דער היגער ציון קאנסיל האט אריבערגעבראכט מצה פון ארץ ישראל, ניט צו, מאכען קיין פראפיטען, נאר כדי צו געבען די היגע אידען א מעגליכקייט אונטערצושטיצען די ארץ ישראל מצה אינדוסטריע, ביי וועלכער עס זענען באשעפטיגט פיעלע אידישע פאמיליעס. קויפענדיג ארץ ישראל מצה, שטיצט איהר דאריבער ארץ ישראל, אהן שום עסטרא קאסטען צו אייך. די מצה אליין איז פריש און געשמאק, און יעדעס פעקיל האט א לייבעל „געבאקען אין 1930".

איך אפעליר דאריבער צו אלעמען צו קויפען די ארץ ישראל מצה, און אויך אכטונג צו געבען, אז עס זאל זיין די מצה וואס דער ציון קאנסיל האט אימפארטירט, ווייל נאר פאר די מצה קענען מיר גאראנטירען.

מיט ציון גרוס,
סעם קראניק.

באקאנטמאכונג

דער יוקליד עוועניו תלמוד תורה באנקעט, וועלכער האט באדארפט פארקומען אין דער קיועור שוהל, וועט זיין אין דער לאנדאנער שוהל, ספעדיינא עוו. זיבען אווענט.

אלע זענען געבעטען צו קומען.

צו די רבנים און די קהלה

איך, מיסעס בראון, זאג זיך אפ פון דער קצבה וואס די קהלה וויל מיר געבען און בעט די רבנים און די קהלה מען זאל מיר שיקען א שוחט מיט טיקעטס. איך וועל אויספירען אלע כשרות וואס די רבנים וועלען זאגען. אבער מיין זון זאל זיין דער צווייטער שוחט און זאל זיין פאררעכענט אין דער קהלה ווי אלע שוחטים אנשטאט זיין פאטער ע"ה. ווייל מיין זון איז אן ארענטליכער איד און האט קבלה און מען נעמט צו מיין ברויט, און קיין נדבות פון קהלה וויל איך ניט.

איך זאלען אלע וויסען, אז איך האב מיין שוחט ניט אוועקגעשיקט, ווייל איך האב איהם אפילו ניט געזעהן לעצטען מאנטאג.

די אלמנה בראון.

STANDARD THEATRE

טעלעפאן טריניטי 4310.

דינסטאג אווענט
דעם 1־טען אפריל
בענעפיט פארשטעלונג פאר די
לינעצער סאסייטי
עס ווערט געשפילט די שיינע לעבענס בילד
„איציקעל גנב"

מיטוואך אווענט
דעם 2־טען אפריל
ווערט זיין דער עהרען אווענט פאר אונזערע צוויי באליעבטע שוישפילער
יצחק פישעלעוויטש
און
איב צווייג
עס ווערט געשפילט די שיינע, זיסע, הארציגע קאמעדיע
„דער גאליציאנער חזן"

ווילקאמען אונזער גרויסער גאסט!
עדווין א. רעלקין, ס. ווייסטרויב
פרעזענטירען דעם גרויסען
ראמאנטישען שוישפילער
סעמועל גאלדענבורג
פאר בלויז 3 פארשטעלונגען
פרייטאג אווענט, שבת
מאטינע און אווענט
דעם 4־טען און 5־טען אפריל
„גע'גנב'טע ליעבע"
אין 3 אקטען פון ה. קאלמאנאוויטש.
רעזשי סעמיועל גאלדענבורג
אויסגעשטאט פון איב צווייג

LOEWS
די גאנצע היינטיגע וואך.
ווילמא בענקי
עדווארד ג. ראבינסאן
— אין —
„א פרוי צו ליעבען"
5 — אקטען וואדעוויל — 5

HOLY BLOSSOM SYNAGOGUE
115-119 Bond St.
Sunday, March 30th, at 11.00 a.m.
PROF. ALBERT EUSTACE HAYDON
of the University of Chicago
will speak on
"THE MODERN DRIFT OF RELIGIONS"

Special Lecture
Sunday, March 30th, at 8.15 a. m.
Prof. Albert Eustace Haydon
will speak on
"THE QUEST OF THE AGES"

The Public is Welcome

מיטגלידער
פון דער
אנשי ענגלאנד שול
איהר ווערט אלע אויפגעפאדערט צו קומען
היינט 8 אווענט
— אין —
אימפיריאל טעאטער
(נעווענע פענטיידזשעס) צום
באלפור מעמאר־יעל פארזאמלונג
ביי ארדער
נ. מאסקאוויטש, פרעזידענט.

IMPERIAL THEATRE
(פריער פענטיידזשעס)
א גאנצע היינטיגע וואך

קאהנס און קעלים אין סקאטלאנד

ווערא גארדאן
די אידישע אקטריסע
פון "הומארעסק"

דזש. סידני
דער איד פון
"קיבעצער"

טש. מאריי
קאמיקער

זעהט דאס אמת'ע אידישע בילד
5 R. K. O. ACTS

SHEA'S HIPPODROME
די גאנצע היינטיגע וואך
דזשאזעף וואגסטאף, לאלא לעין, שערראן לינן און
פרענק ריטשארדסאן
— אין —
„לעט'ס גאו פלייסעס"

א זינגענדע, טאנצענדע בילד, פון דעם לעבען פון האליוואוד. עס איז א פראכטפולער ראמאנס, מיט וואונדערבארע סצענעס און שעהנע בילדער. אויפ'ן סטיידזש: — לולו מקאנעל, אין א "שטילע געים". פרענק דרוווא מיט דזשיימס שטיינער, געזאנג און פיאנא; דער אינטערנאציאנאלער זינגער סטעפאנאוו און קא.: אין "געזאנג און סטעפס". און נאך פינף אקטען. אויך א ריידענדיגע קאמעדיע און אנדערע אטרעקשאנס.

די נעשאנאל קאאפעראטיוו
קרעדיט סאסייעטי לימיטעד
(רעגיערונג טשארטער)
רופט
א מיטינג פון שערהאלדערס
היינט, זונטאג מערץ 30
3 א זייגער
— אין —
לייבאר לייסעאום
346 ספעדיינע עוו.

אפליקאציעס פאר מעמבערשיפ און פאר הלוואות וועלען אנגענומען ווערען. אלע פאראינטערעסירטע ווערען געבעטען קומען צום מיטינג. פאר ווייטערע אינפארמאציעס און פארטיקולארס טעלעפאנירט מר. ה. דזשולאפסקי, עדלייד 2766. אדער מר. ס. רובינאף, עדלייד 7128.

באקאנטמאכונג
זונטאג. 2 א זייגער בייטאג
אפריל 27־טען, וועט אין
בראנזוויק עוועניו תלמוד תורה
אפגעהאלטען ווערען
א ספעציעלע פארזאמלונג

פון אלע וואס זענען פאראינטערעסירט אין דער אידישער פארם שול אין דזשארדזשטאון.

די פראגען וואס וועלען פארהאנדעלט ווערען זענען: — ערשטענס, צו אויסהערען א באריכט פון דער קאמיטע וואס איז באשטימט געווארען צו מאכען א גרינדליכע אונטערזוכונג וועגען דער אידישער פארם שול, און צווייטענס, צו פאראינטערעסירען אנגעזעהענע ארגאניזאציעס אין שטאדט מיט דער פארם שול, אז זיי זאלען העלפען אין דער ארבייט.

אלע ארגאניזאציעס זענען געבעטען צו שיקען דעלעגאטען צו דיזען מיטינג. דאס איז ניט א פארזאמלונג צו שאפען געלט.

ביי ארדער. דירעקטארען באארד.

Liberty Theatre
דאנדעס און ספעדיינא.
מאנטאג
דינסטאג
מיטוואך

דאס הונדערט
פראצענטיגע
ריידענדיגע בילד
flight

בראדוויים גרעסטע סענזאציע פון יאהר. פול מיט ראמאן און טריל. פארפעהלט עס ניט צו זעהן.

GARDEN THEATRE

קאלעדזש און ספעדיינע.
קינגסדייל 9136.
מאנטאג, דינסטאג און
מיטוואך
די איין און איינציגע
„בראדוויי"
א הונדערט פראצענט רעדענדיגע, זינגענדיגע און מיט טענץ בילד. אויך אנדערע אטרעקשאנס.

דאנערשטאג, פרייטאג און
שבת
מאנטע בלו, בעטי קאמפסאן און דאס וואונדער קינד, דייווי ליע, אין א הונדערט פראצענט רעדענדיג בילד
— אין —
„טיעף ביז דער הויט"
אויך א רעדענדיגע קאמעדיע און אנדערע אטרעקשאנס

DUCHESS THEATRE
טעלעפאן טריניטי 8900.

דאנדעס און מארקהאם סטריט.
מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך
די גרויסע סענזאציע
„די סאקאיד וועלט"
א הונדערט פראצענט רעדענדיגע און זינגענדיגע בילד. פול מיט געלעכטער איבער 750.000 מענשען האבען עס געזעהן בלויז אין ניו־יארק.

דאנערשטאג, פרייטאג און
שבת
פאול מוני
(וויזענפריינד מוני)
אין דעם באריטען 100 פראצענטיגען רעדענדיגען בילד
„די 7 פנימ'ער"
לאזט עס ניט דורך

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PRESS, LIMITED
542 DUNDAS ST. WEST. Telephone Trinity 6830-6831
M. Clavir, Pres. and Gen. Mgr.
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto,
January 22nd, 1913

צום היינטיגען באלפור מעמאריעל מיטינג

דער פארשטארבענער לארד באלפור, וועמען די היגע אידען, וועלען היינט אווענט מזכיר זיין, איז ניט נאר געוועזען דער פאטער פון דער באלפור דעקלעראציע. נאר ער האט אויך פארשטאנען דעם ציוניזם אין זיין גאנצער טיפקייט, און אזוי עס אויפגעפאסט.

"זיי", האט לארד באלפור אין איין פלאץ געשריבען, "די אידען וואס פארען פון מזרח־אייראפע קיין ארץ ישראל, דארפען אנדערש באטראכט ווערען, ווי די וועלכע פארען קיין לאנדאן אדער ניו־יארק. זיי זוכען ניט בלויז קיין בעסער לעבען. נאר זיי ווילען וואוינען און לעבען אין קהלות, וואס זאל פולשטענדיג הארמאניזירען מיט זייערע היסטארישע און רעליגיעזע סענטימענטען. וואס זאל זיי צובינדען צום לאנד מער ווי געוואוינהייטען און מנהגים.

און דער פארשטארבענער לארד באלפור האט עס געזוכט צו דערקלערען מיט דעם, וואס ביי די אידען זענען ראסע, לאנד און רעליגיע צוזאמענגעוועבט אזוי שטארק, ווי ביי קיין אנדער פאלק אין דער וועלט. און אין אן אויפגעבויטער ארץ ישראל האט ער ניט נאר געזעהן אידיש גליק, נאר א באנייט אידיש לעבען וועט אויך מזכה זיין מיט "נייעס", מיט נייע לעבענס־פארמען, די גאנצע וועלט.

דער פארשטארבענער לארד באלפור איז דאריבער געווען, אן אמת'ער און אויפריכטיגער פריינט פון דעם ציוניסטישען געדאנק. און ערשט מיט א פאר חדשים צוריק האט ער עס ווידער באוויזען. ווען די ענגלישע עפענטליכע מיינונג האט אנגעהויבען צו דיסקוטירען די ראטזאמקייט פון דער דעקלעראציע. האט ער צוזאמען מיט ליד דזשארדזש'ן, און גענעראל דער דעקלעראציע. האט ער צוזאמען מיט לאיד דזשארדזש'ן, און גענעראל ער האט פון דאס ניי באשטעטיגט, אז די בריטישע רעגיערונג דארף דורכפירען די דעקלעראציע אין איר גאנצקייט, און אינ'ם אויפריכטיגען גייסט, ווי זי איז געגעבען געווארען.

און היינט אווענט וועלען זיך די היגע אידען פארזאמלען ניט נאר מזכיר זיין איהם אליין. נאר אויך די ירושה וואס ער האט אונז געלאזען. יענע ירושה, וואס דארף פון דעם פאראייניגטען אידישען ווילען דערפירט ווערען צו א זיגרייכען סוף. א ירושה וואס האט דעם נאמען באלפור געמאכט פאר אומשטערבליך סיי אין דער אידישער געשיכטע, און סיי אין דער וועלט־געשיכטע.

און ווען די גאנצע וועלט טרויערט יעצט נאך באלפור'ן, זאל זיך אויך די היגע פאראייניגטע אידישע שטימע אנשליסען, סיי אין ערען דעם גרויסען ענגלישען שטאטסמאן, און סיי אין געבען זיך די שבועה, צו פארוואנדלען די באלפור דעקלעראציע אין פלייש און בלוט — דורך דער פלייסיגער בוי־ארבייט אין דעם לאנד. וואו דאס נייע אידישע "פריילאנד" ווערט געבויט, געבויט דורך טרערען און בלוט, אבער אויך דורך פרייד און געזאנג.

אנשטאט דעקלאראציעס־פאזיטיווע מעשים

אין ניו־יארק קומט יעצט פאר דער צוזאמענפאר פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט. איז דאס אן און פאר זיך א וויכטיגע דערשיינונג. ווייל עס איז כמעט צום ערשטען מאל, וואס אין אמעריקע קומט מען זיך צוזאמען צו רעדען און דיסקוטירען וועגען אידישע קולטור־פראבלעמען.

אבער אזוי ווי יעדער זאך האט אי ליכט און אי שאטען, האט עס אויך ניט אויסגעמידען די קולטור געזעלשאפט. געפינען זיך אין אירע רייען אי מענשען, וועלכע זענען צו איר געקומען מיט'ן איינציגען געדאנק — צו פארשטארקען און באפעסטיגען די אידישע קולטור טעטיגקייט אין די שטאטען און קאנאדע, אבער זי האט אויך אן עלעמענט, וואס איז צו איר צוגעשטאנען מער לשם דעקלעראציע ווי צוליעב פאזיטיווער ארבייט.

פאראן א גרויסע צאל געוויזענע מענשען, וועלכע קענען זיך מער אין די אלטע פארטייען ניט ארייגפאסען. און זיי וואלטען וועלען אז די אידישע קולטור געזעלשאפט זאל עס ווערען יענע פארטיי. צו וועלכער זיי זאלען זיך קענען צוטוליען. פאר זיי איז דאריבער וויכטיגער א פארטיי־פלאטפארם און א פארטיי־דעקלאראציע, ווי פאזיטיווע קולטור ארבייט. און אין דעם שטייט די געפאר.

די אידישע קולטור ארבייט דארף זיין אויסער פארטיי־ארבייט. און ארום איר דארפען זיך און קענען זיך קאנצענטרירען אלע עלעמענטען, וועלכע האבען א פאזיטיווע באציהונג צו אידישער קולטור־ארבייט. און נאר אויף אזא אופן וועט זיך די געזעלשאפט קענען אנטוויקלען, און ווערען א וויכטיגער פאקטאר אין אידישען קולטור לעבען.

ווינשען מיר דעם קולטור צוזאמענפאר דערפאלג אין זיינע פארהאנדלונגען, און שטעלען זיך אויפ'ן איינציג מעגליכען וועג, צו טראכטען מער וועגען פאזיטיווע קולטור־מעשים, ווי ארייגצולאזען זיך אין דער פראזעאלאגיע פון פארטיי דעקלעראציעס.

די ווארנונג פון דער אידישער אימיגראַנטס געזעלשאפט

די קאנאדער אידישע אימיגראַנטס געזעלשאפט האט לעצטע וואך ארויסגעגעבען א ווארנונג וואס טאר ניט פארבייגעלאזען ווערען אומבאמערקט.

צוויי אידישע אימיגראַנטען, א ברודער און א שוועסטער, האבען ניט לאנג צוריק געזוכט אריבערצוכאפען זיך דעם גרענעץ, און אריינפארען אין די שטאטען. זיי זענען ארעסטירט געווארען, און דער רעזולטאט איז, אז זיי ווערען יעצט דעפארטירט, ווי עס לויטעט דאס געזעץ.

דאס איז ניט דער איינצעלנער פאל. אין דעם לעצטען יאר האבען פאסירט עטליכע אזעלכע פאלען, סיי אין טאראנטא, און סיי אין מאנטרעאל. אמאל געלינגט עס, דורך פאליטישען איינפלוס, צוריקצוהאלטען די דעפארטירונג, אבער אין די מערסטע פאלען העלפט קיין זאך ניט. און די אידישע אימיגראַנטס געזעלשאפט ווארענט דאריבער אלעמען צו זיין פארזיכטיג, און ניט וועלען אריבערכאפען זיך די גרענעץ אויף אן אומגעזעצליכען אופן אדער דורך שווינדלערישע שמוגלער.

און די דאזיגע ווארנונג דארף ווייט און בר

ייט געהערט ווערען. אויב מען וויל אויסמיידען צרות אי פאר זיך, און אי פאר אנדערע.

ליטעראַרישע נייעס

שלום אש'ס זון ווערט א דערפאלגרייכער שרייבער

לאנגזאם שלאגט זיך דורך א וועג אין דער אייראפייאישער ליטעראטור דער יונגער אמעריקאנישער שרייבער נאטאן אש. ער האט שוין ארויסגעגעבען צוויי ראמאנען, — ביידע פון פארשידענע וועלטען און שטימונגען גענומען, און ביידע האבען געהאט א גוטען אפקלאנג אין דער ליטעראַרישער פרעסע פון די שפראכען, אין וועלכע זיי זענען געווארען איבערגעזעצט. אונז אינטערעסירט דער דאזיגער יונגער — קוים עטליכע און צוואנציגיעריגער — שרייבער באזונדערס. נאטאן אש איז שלום אש'ס זון. דער ערשטער ראמאן פון נאטאן אש האט געהייסען: "און אז די פירמע האט באנקראטירט", און האט באהאנדעלט דאס פראבלעם פון דעם מאדערנעם אנגעשטעלטען אין א גרויס אמעריקאנער געשעפטס־הויז. נאטאן אש האט דא באשריבען אזא אמעריקאניש געשעפטס־הויז מיט א שטארקען טעמפא. הונדערטער מזלות פון מענשען זענען דא נאהענט געבונדען איינער מיט'ן אנדערען. אבער פלוצים באנקראטירט דאס געשעפט און די מענשען ווערען זיך פרעמדע, צולויפען זיך ווי געראטעוועטע פון א געזונקענער שיף, און שוין פארבינדען זיך אלע מיט אנדערע מזלות — גאר, גאר אנדערע ווי פריער. דאס בוך איז אן אויסגעשפראכען אמעריקאניש בוך, געשריבען אן סענטימענטען, מיט קורצע און אפגעהאקטע זאצען. פון גאר אן אנדער מין איז דאס צווייטע בוך פון נאטאן אש "ליבע אין טשארטער". דאס בוך איז דער היפוך פון ערשטען, אן אנטי־אמעריקאניש בוך. דער אינהאלט זייער קנאפ, דערפאר אבער זייער ליריש: א יונגער אמעריקאנער, וואס אנטלויפט פון אמעריקע קומט קיין פאריז. דא וויל ער צוריק געפינען די נשמה זיינע, די נשמה פון אן אייראפייער, מיט בענקשאפטען, מיט סענטימענטען, מיט ליבע צו שטילער שיינקייט. סוף כל סוף געפינט ער זיך אין א ראוינע פון אן אוראלטער קאטעדראלע אין טשארטער. דארט קומט ער אפט און חלומ'ט. און דארט אהין קומט אויך אן אמעריקאנער מיידעל, וואס בענקט, — פונקט ווי ער — נאך דער אייראפייאישער נשמה. ביידע געפינען זיך, און אין זייער ליבע געפינען זיי ווידער די שיינקייט און די טיפקייט פון דער אייראפייאישער נשמה.

ביידע ביכער פון נאטאן אש האבען געפונען א שטארקען אפקלאנג. עס איז אפט און פיעל וועגען זיי געשריבען געווארען.

נאך אלץ קריעג־ביכער

נאך אלץ דערשיינען אין דייטשלאנד נייע קריעג־ביכער. עס איז ערשט ארויס א בוך, וואס זאגט צו צו האבען א גוטען דערפאלג. עס איז א בוך פון אן ארעמען ארבייטער, וואס איז אפילו אויך געוועזען אויפ'ן פראנט. אבער אין זיין בוך באשרייבט ער דער עיקר דאס הינטערלאנד, וואס אינטערעסירט איהם, אלס ארבייטער, מעהר ווי דער פראנט. דאס בוך הייסט "בלאנדזשענדיגע מענשען". געשריבען האט עס דער ארבייטער אדאם שארער. אין בוך ווערט פיעל דערציילט וועגען ארבייטער אין דער מלחמה־אינדוסטרי. עס ווערט אויך פיעל דערציילט וועגען זייער א וויכטיגער געשעהעניש. וואס דער אמת וועגען איהר איז אין זיין צייט כמעט אינגאנצען דערשטיקט געווארען דורך דער צענזור. דאס איז דער גרויסער סטרייק פון די אמוניציע ארבייטער אין דייטשלאנד.

איז א דיכטער ווייניגער פאראנטווארטליך פאר'ן געזעץ

א דייטשער דיכטער ר. א מחבר פון לידער און אויך א פיעסע, וואס איז אין א סך טעאטערס געשפילט געווארען מיט גרויסען דערפאלג. האט זיך נאך זיינע דערפאלגען גענומען צו מסחר. ער האט געגרינדעט א געזעלשאפט פאר קויפען ערד און בויען הייזער. אלץ איז שוין רעכט געוועזען, נאר צו קיין קרעדיטען איז עס נישט געקומען, און די מיטגלידער פון דער געזעלשאפט האבען אנגעקלאגט דעם גרינדער אין געריכט מיט א טענה, אז ער האט זיי אפגענארט. דער פראצעס האט זיך געצויגען לאנג. סוף־כל־סוף האט דער דיכטער באקומען זייער א מילדע שטראף. אבער איז דער באגרינדונג פון דער מילדקייט האט מען ארייגעשריבען, אז ר. איז א דיכטער, און ממילא א מענש מיט א גרויסער פאנטאזיע. און דאריבער קען מען איהם מוחל זיין מעהר, ווי אן אנדערען סוחר. ווען ער האט זיך אין זיינע פלענער פארגאלאפירט.

אין דער ליטעראַרישער פרעסע פון דייטשלאנד זענען איצט דערשינען ארטיקלען. וואס טרעטען אויף געגען אזא מין באגרינדונג פון א מילדען אורטייל, וואס באליידיגט די פראפעסיע פון שרייבער, ווארים אויב א דיכטער מעג באגעהן פארברעכענס און רעכענען אויף א מילדען אורטייל, שוין לכתחילה, עפענט דאס טיר און טויער פאר כלערליי מיסברויכען. דער דיכטער איז, פונקט ווי יעדער אנדערער, פאראנטווארטליך פאר אלץ, וואס ער טוט. די מילדע באציאונג צו א דיכטער'ס פארברעכען פארמינערט בלויז זיין אנזעהן און זיין כבוד.

לארד באלפור - דער גרויסער פארטיידיגער פון ציוניזם

פון יעקב דע־האאז.

ענגלאנד טרויערט איצט איבער דעם טויט פון א צאל באדייטענדע פערזענליכקייטען, וועלכע האבען אלע געלעבט אין דעם שוואכען קערפער פון לארד באלפור. די אידען טרויערן איבער איין מאן, וועלכער איז געשטאנען באזונדער פון די אלע ענגלישע פארלאמענטארישע פיגורען, דעם באלפור פון דער דעקלאראציע, דער מאן, וועלכער האט געשריבען די פאררעדע צו נחום סאקאלאוו'ס "געשיכטע פון ציוניזם", דער מאן וועלכער האט געעפענט דעם העברייאישען אוניווערזיטעט אויפ'ן הר הצופים.

ריכטער בראנדייס און איינעגע אנדערע צווישען אונז וועלען טרויערן איבער באלפור'ן, דעם מאן פון טאט. און דר. ווייצמאן פארלירט א פריינט, וועלכער איז מיט איהם געשטאנען אין די טעג פון שטורם און דראנג.

ער וועט אמלענגסטען בלייבען אין דעם זכרון פון די אידען צוליעב דעם וואס מיר האבען א באלפור טאג, דעם 2־טען נאוועמבער, אין פאלעסטינע, וואו עס געפינט זיך אויך בלפוריה, און איבער אלעם, ווייל ער האט געגעבען זיין אונטערשריפט צו יענער דעקלאראציע, וואס האט געעפענט א נייע און אומפארגלייכבאר קאפיטעל אין דער אידישער געשיכטע.

איך געדענק איהם נאך אלס א מאן מיט דעם נאמען ארטור דושיימס באלפור, סעקרעטאר פון אירלאנד, אין די טעג פון געזעלשאפטליכען שטורם און דראנג אין מיין יוגענט. ווען די טעגליכע צייטונגען האבען יעדען אין דער פריה באריכטעט וועגען אכזריות אין אירלאנד.

איך האב צום ערשטען מאל געהערט וועגען באלפור'ן אין צוזאמענהאנג מיט דעם ציוניזם, אין יאהר 1899. זיין פעטער, לארד סאליסבורי, האט ערגעץ געמאכט אן ערקלעהרונג צו גונסטען דעם ציוניזם. די דאזיגע אידעע "קומט", האט ער איטיצען פארזיכערט, און די דאזיגע פראזע איז שנעל איבערגעגאנגען פון מויל צו מויל. עס האט זיך אנגעפאנגען א פארלאמענטארישע קאמפאניע, און יאזעף קווען, האט פארגעשלאגען, אז די ענגלישע ציוניסטישע פעדעראציע זאל דורכפירען אן אנקעטע צווישען די פארלאמענט־קאנדידאטען וועגען זייער שטעלונג צום ציוניזם. ארום אכציג פון זיי האבען זיך ארויסגעזאגט צו גונסטען.

אין יענער צייט האט באלפור, שפילענדיג אין א געוויסען טאג אין גאלף, געגעבען זיין שפיל־פארטנער אויסצופארשען די אינערליכע זייט פון דער ציוניסטישער באוועגונג. דער דאזיגער שפיל־פארטנער איז געווען א פריינט פון דעם רעדאקטאר פון דעם זשורנאל "גאלפינג" אין וועלכען לעאפאלד י. גרינבערג, איז געווען באטייליגט. דער דאזיגער אינצידענט האט אונז אלעמען איבערראשט.

גרינבערג'ס ציוניסטישע אינפארמאציע איז געווען פאר באלפור'ן אזוי צופרידענשטעלענד, אז די ציוניסטען האבען אין גיכען געקראגען א וויכטיגען אנבאט פון רעגיערונגס־אונטערשטיצונג. אויב דער ארגאניזאטאר פון דער "פרימראוז ליגע" וואלט וועלען אונטערנעמען דאס ארגאניזירונג פון ציוניזם אין ענגלאנד. איך ווייס ניט פארוואס, אבער מיר האבען זיך אפגעזאגט אנצונעמען דעם דאזיגען וואונדערבארען אנבאט. אין דעם ליכט פון די געשעהענישען, זעהט אויס, אז דער דאזיגער פעהלער איז געמאכט געווארען צוליעב פארזיכטיגקייט אדער שרעק.

ווען מיר וואלטען דאמאלסט אנגענומען דעם אנבאט, דאן וואלט דאס אפשר אויף צעהן יאהר פארשנעלערט דר. הערצל'ס טעטיגקייט. עס וואלט אויפגעקלערט דאס, וואס נויטיגט זיך איצט אזוי שטארק אין אויפקלערונג און אין סטאביליזירונג. נעמליך אין ענגלאנד'ס שטעלונג לגבי דעם ציוניזם. אבער דער דאזיגער אינצידענט באווייזט, אז ענגלאנד'ס אינטערעס אין א אידישע פאלעסטינע האט זיינע ווארצלען ניט אין דער וועלט־מלחמה.

צי באלפור האט זיך דערמאנט אין דעם דאזיגען אמאליגען אינטערעס פון ענגלאנד צום ציוניזם, ווען ער האט צום ערשטען מאל דיסקוטירט מיט דר. ווייצמאן אין מאנטשעסטער וועגען ציוניזם, דאס קען בלויז ווייצמאן אליין זאגען. באלפור האט באלאנגט צו דער "פיערטער פארטיי", וועלכע איז אזוי גערופען געווארען, ווייל זי האט געהאט בלויז פיער מיטגלידער, וועלכע האבען געוואלט פארווירקליכען די טעאריעס פון דיזראעלי'ן, נעמליך, אז די אריסטאקראטען זענען די פארטיידיגער פון די ארבייטענדע קלאסען: צוויי אנדערע פון דער דאזיגער גרופע האבען זיך אויך ערקלערט פאר'ן ציוניזם. דער פיערטער, וועלכער איז געשטארבען איידער דער ציוניזם איז געווארען אן "אישו", איז געווען דער פאטער פון ווינסטאן טשוירטשיל.

באלפור האט אויפגענומען די אידעע פון ציוניזם אין יאהר 1916. דאמאלסט ווען סער מארקס סאיקס, האט די אידעע געלאזט פאלען, בעת אסקוויט, האט זיך געשפילט מיט דער אידעע אין 1914 און דער ענגלישער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן, ספרינג רייס, האט דיסקוטירט אסקוויט'ס אידעע מיט ריכטער בראנדייס אין וואשינגטאן אין יאהר 1914. פאר דעם ענגלישען מלחמה קאבינעט איז דאריבער אין יאהר 1916־1917 דער אינהאלט פון דער אידעע געווען קלאר, אבער די פארמולירונג פון דער אידעע, האט מיט זיך פארגעשטעלט א פראבלעם.

און דא האט מען געדארפט באטראכטען ניט בלויז געהיימע פאליטישע אפמאכען, נאר מען האט אויך געמוזט נעמען אין אכט די פארשידענע אידישע ריכטונגען: דעם אחד־העם'יזם, וואס איז דער קולטור ציוניזם; דאס ארטאדאקסישע אידענטום מיט דעם רב הכולל דר. הערץ אן דער שפיץ; די ציוניסטישע עקזעקוטיווע, וואס האט מיט זיך פארגעשטעלט די פאליטישע באוועגונג, און די גרויסע מאסע אידען וואס וואלטען זיך ארויסגעזאגט געגען יעדער ענגלישער פראקלאמירונג, באגרינדעט אויף דער טעאריע פון דער אידישער אונצופרידענהייט אין גלות.

באלפור'ס פערזענליכע ראלע אין דער פארמולירונג פון דער דעקלאראציע איז נאך אלץ ניט גאנץ קלאר. אלס אויסלאנד'ס מיניסטער האט ער געגעבען זיין פיעל־באדייטענדע אונטערשריפט צו דער דעקלאראציע, אבער זיין שטעלונג איז שוין געווען גאנץ קלאר. אין מאי 1917 האט ער געזאגט צו ריכטער בראנדייס אין וואשינגטאן: "איך בין א ציוניסט". דאס האט באשלאסען זיין האנדלונג און זיין שטעלונג. ער איז ניט געווען א ניט־אידישער סימפאטיקער פון דער אידעע. ער איז געווען איינער פון אונז, און קיין שום זאך וואס האט שפעטער פאסירט האט ניט געענדערט זיין מיינונג, און האט ניט אפגעשוואכט זיין אונטערשטיצונג פאר דעם אידעאל. אלס א ניט־איד איז ער געקומען צום ציוניזם, ווי מאקס נארדוי, א שטארק אסימילירטער איד, און איז געווארען א ציוניסט.

די פראגע וועגען זיין ערנסטקייט איז ניט געווען דער באשלוס אויף דער שלום קאנפערענץ. ער האט אבער געוואלט האבען די עפענטליכע אפיציעלע אנערקענונג פון דעם ציוניסטישען אקט דורך די מלוכות. א מעהר וויכטיגע פראבע פון באלפור'ס גייסט איז געווען אין יאהר 1919, ווען ער האט געדארפט צווינגען דעם קריעגס־אפיס צו אנערקענען, אז אין פאלעסטינע מוזען גילטען די באשלוסען פון דעם אויסלאנד'ס אפיס און אויך פון דער שלום־קאנפערענץ. אויף דער סעסיע איז פאריז איז אנגענומען געווארען א פאסיגע רעזאלוציע, נאכדעם ווי ריכטער בראנדייס האט באריכטעט וועגען דעם, ווי אזוי די ענגלישע מיליטער־מאכט אין פאלעסטינע האט זיך ניט אומגעקוקט אויף דער באלפור דעקלאראציע, און ווי אזוי זייער גאנצע טעטיגקייט איז ניט געווען אין איינקלאנג מיט די באשלוסען פון דעם ענגלישען רעגיערונגס־קאבינעט.

מיט זיין קיהל און איבערגעלייגטען אופן האט ער געבעטען פראפעסאר פראנקפורט'ן, אז ער זאל אנשרייבען דאס, וואס ער האלט, אז באלפור דארף, אלס אויסלאנד'ס מיניסטער, מיטטיילען דעם קריעגס אפיס וועגען אינסטרוקציעס אין פאלעסטינע. צוליעב דער דאזיגער קלארער ערקלערונג איז געצויגען געווארען די אויפמערקזאמקייט צו דעם פאקט, אז די ציוניסטישע פאליסי איז שוין "אן ערלעדיגטע זאך", און וואס האט געפירט צו דער רעזיגנאציע פון מר. גבריאל און פון א סך ענגלישע בעאמטע אין פאלעסטינע.

לארד באלפור האט פארשטאנען, דאס וואס ריכטער בראנדייס האט דאמאלסט געפאדערט, נעמליך "אז די אידען זאלען האבען דאס רעכט צו זיין טעטיג אין פאלעסטינע", און ווען עס וועט זיי געגעבען ווערען די דאזיגע רעכט וועלען זיי שוין טאן די ארבייט.

א דאנק דער דאזיגער שטעלונג פון באלפור'ן, האט ער מיט איינעגע וואכען צוריק דורכגעפירט זיין לעצטע געזעלשאפטליכע האנדלונג, אונטערשרייבענדיג צוזאמען מיט גענעראל סמאטס און לאיד דזשארדזש, א סטייטמענט צו דער ענגלישער רעגיערונג, פאדערענדיג אן אונטערזוכונג אין פאלעסטינע, וואס זאל געהן ווייטער און טיפער, ווי די אונטערזוכונג וואס איז ניט לאנג צוריק געמאכט געווארען פון דער פאלעסטינער אונטערזוכונג קאמיסיע, וועמעס רעפארט מיר ערווארטען מיט נייגעריגקייט.

עס זענען פאראן אזעלכע ווי רעוו. דזשאן העינס האלמס, וועלכע זעהען אין באלפור'ס דעקלאראציע א מאכינאציע און א סענטימענט געגען ליבעראליזם. עס זענען פאראן אנדערע, וועלכע, אזוי ווי איך, באטראכטען באלפור'ן אלס א הויך־דענקענדען מענש, וואס האט זיך ארויסגעהויבען פון זיין סאציאלען ראנג, כדי אויפצוהויבען ניט בלויז זיין אייגען פאלק, נאר וועלכער האט, דורך אן אפענער אונטערשטיצונג פון דעם ציוניסטישען אידעאל, איבערגעשפרייזט א בריק, אויף וועלכען מיר האבען פריער אפילו ניט געחלומ'ט צו טרעטען.

עס זענען ניט געווען קיין צוריקהאלטענדע שריט אין באצוג צו זיין ציוניזם. עס איז ניט געווען קיין פילאזאפישער צווייפעל וועגען זיין גלויבען. אז די וועלט איז שולדיג די אידען א מאס פון גערעכטיגקייט. ווארים ער האט דאס ארויסגעשריבען אין ווערטער, מיט וואס די צוקונפטיגע דורות וועלען זיך מוזען רעכענען. ער וועט לעבען צווישען די אידען אין דער ווייטער צוקונפט דערפאר, ווייל ער האט זיך איינגעקריצט אין זייערע מוחות אלס דער מאן, וואס האט געגעבען זיין נאמען צו דעם דאקומענט, וואס נעמט זיך באלד אונטער צו אנערקענען די אידישע רעכט, צוריקצוברענגען ישראל צו ציון און צו ברענגען ציון אין די מאדערנע לענדער. בלויז ווייניגע האבען פארזוכט צו טאן בלויז א טייל דערפון. זיין קוראזש און זיין שטאנדהאפטיגקייט וועט פארבלייבען אלס א דויער'ענדער מאנומענט אין דעם אויסגעלייזטען ציון.

("איטא".)

דער פולער טעקסט פון סענזאציאנעלען בריעף וועגען די אנטי רעליגיעזע פארפאלגונגען אין סאוויעט־רוסלאנד

אין א טעלעגראמע פון מאסקווע, האבען מיר שוין מיטגעטיילט וועגען דעם בריעף פון די מינסקער רבנים אין וועלכען זיי האבען אפגעגעבען אן ערקלעהרונג וועגען די אנטי רעליגיעזע פארפאלגונגען אין רוסלאנד. מיר האבען איצט בעקומען דעם פולען טעקסט פון דעם סענזאציאנעלען בריעף וואס איז געווען אפגעדרוקט אין מאסקווער "פראוודא".

רעדאקציע.

צו אלע גלויבענדע אידען אין דער וועלט!

מיר האבען זיך דערוואוסט אז אייניגע רבנים אין אויסלאנד באטייליגען זיך צוזאמען מיט די ערגסטע שונאים פונ'ם אידישען פאלק און פון דער אידישער רעליגיע אין אונגערעכטע אנפאלען אויף דער סאוויעטישער מאכט, אויסשטעלענדיג זי אין דער ראלע פון א פארפאלגערין פון דער אידישער אמונה און פאלק. מיר זענען ביז'ן טיפסטען הארצען אויפגערעגט דערפון, וואס דער פאריזער ראבינער האט זיך באטייליגט אין א גאטעס־דינסט צוזאמען מיט דעם בעקאנטען ארגאניזאטאר פון די אידישע פאגראמען אין צארישען רוסלאנד, דעם פיהרער פון די שווארץ־מאה'ניקעס, דעם מעטראפאליט יעוולאגי. מיר זענען אויך אויפגערעגט דערפון, וואס דער רוימישער פאבסט רופט צו א קרייצצוג געגען ראטען־פארבאנד. מיר פארשטעהען ניט ווי אזוי מען קען אין נאמען פון דער רעליגיע ארויסטרעטען מיט א רוף וועלכער קען ברענגען צו דער גרעסטער בלוט־פארגיסונג און פרובען כלומרשט צו העלפען דער רעליגיע דורך דעם גרעסטען פארברעכען איבער איהר. מיר פארשטעהען, אז די דאזיגע מענשען פאראייניגט ניט די פארטיידיגונג פון רעליגיע, נאר אנדערע ציעלען. מיר האבען ניט פארגעסען און קאנען ניט פארגעסען די בלוטיגע אכזריות, וואס זענען אפגעטאן געווארען איבערן אידישען פאלק דורך די מענשען, וועלכע טרעטען איצט ארויס כלומרשט צו פארטיידיגען אונזער אמונה. מיר ערקלעהרען אז מיר נויטיגען זיך ניט אין א שוץ אין ראטענפארבאנד.

מיר זענען געגען דער אנטי רעליגיעזער פראפאגאנדע.

מיר קאנען ניט אבטיילען אונזער גורל פונ'ם גורל פון אידישען פאלק, לגבי וועלכען די סאוויעטישע מאכט איז די איינציגע רעגיערונג, וואס קעמפט אפען געגען אנטיסעמיטישע ערשיינונגען. מיר זענען געגען דער אנטי־רעליגיעזער, אנטי־געטליכער פראפאגאנדא פון דער קאמוסטישער פארטיי. גערעכטיגקייט פאדערט אבער, אז מיר זאלען זאגען, אז די קאמוניסטען קעמפען ענערגיש און אפען געגען אנטיסעמיטען ארויסטרייבענדיג זיי פון זייערע רייהען. מיר מוזען דערמאהנען, אז די סאוויעטישע מאכט האט געירשנ'ט דאס לאנד, אין וועלכען מען פלעגט טרייבען אין משך פון יאהר־הונדערטער א בעסטיאלישע שנאה געגען אידען. מיר האבען ניט פארגעסען און קאנען ניט פארגעסען די בלוטיגע פאגראמען פון פאר דער רעוואלוציע, די גרעסטע וועלט בערייטונג [illegible] דער קאמוניסטישער פארטיי און דער פיהרער פון דער סאוויעטישער רעגיערונג לענין, האט ארויסגעגעבען א דעקרעט, לויט וועלכען די אנטיסעמיטען ווערען ערקלערט אלס די ערגסטע שונאים פון פעלקער.

אין פאלעסטינע...

און אין דער זעלבער צייט, ווי אין פאלעסטינא איז אונטער ענגלאנדס הערשאפט נאך מעגליך א בלוטיגע שחיטה פון אראבער איבער אידען, אין דער צייט ווען אין רומעניע און אין אייניגע אנדערע לענדער זיינען נאך מעגליך אידישע פאגראמען און א אפענע אנטיסעמיטישע העצע — קעמפט אין ראטען־פארבאנד די גאנצע געזעלשאפטליכקייט מיט די אנטיסעמיטישע ערשיינונגען — דערפיהרענדיג זיי צום געריכט.

מיר מוזען אויך ערקלעהרען פאר דער גאנצער וועלט, אז די איינציגע מאכט וואס פיהרט דורך מיטלען, וועלכע גיבען א מעגליכקייט דעם אונטערדריקטען און רעכטלאזען ביז דער רעוואלוציע פאלק איינצוארדנען זיין לעבען בעסער, איז די סאוויעטישע מאכט.

די סאוויעטישע מאכט בעזארגט די אידען...

די סאוויעטישע מאכט באזארגט די אידען מיט ערד, מיט מאשינען אויף די נייע ערטער פון איבערוואנדערונג און גיט זיי די מעגליכקייט צוגלייך מיט אנדערע פעלקער אויסצואוועהלען די זעלבסטפארוואלטונגס ארגאנען סאוועטען. דער "תחום המושב" איז אפגעשאפט, עס זענען אפגעשאפט אלע עקלעהאפטע געזעצען וואס באגרעניצען די אידישע רעכט. דער צוטריט אין די שולען איז געעפענט. דאס גלייכען דער צוטריט אויף מלוכה פאסטענס א. א. וו. אין דער צייט, ווען אין א רייהע מלוכות עקזיסטירען נאך די דאזיגע אונגערעכטע באגרענצונגען.

אין הינזיכט פון רעליגיע זענען די אידען צום ערשטען מאל אויסגעגלייכט געווארען פאר דער סאוויעטישער מאכט אין זייערע רעכט מיט אלע אנדערע נאציאנאליטעטען. דער דעקרעט וועגען אפטיילען די רעליגיע פון דער מלוכה און די שולע פון דער רעליגיע — פארוועהרט צו מאכען וועלכע עס איז אונטערשיידען צווישען גלויבענדע און אונגלויבענדע. פאר רעליגיעזע איבערצייגונגען פלעגען מיר קיינמאל ניט פארפאלגט ווערען ביי דער סאוויעטישער מאכט. עס זענען געווען פאלען, ווען גייסטליכע זענען באשטראפט געווארען פאר עובר זיין דעם סאוויעטישען געזעץ, אבער אלע רעליגיעזע מנהגים, תפלות, מילה א. א. וו. ערפילען מיר זיי אפען און עס איז נאך ניט געווען קיין פאל אז די מאכט זאל וועמען עס איז פארפאלגען פאר ערפילען רעליגיעזע מנהגים. וואס אנבעלאנגט די פארשפרייטע אין אויסלאנד קלאגען וועגען כלומרשטע פאלען פון טויט־שטראפען לגבי זיי דארף מען ענטשידען ערקלעהרען, אז די אלע קלאגען ענטשפרעכען ניט דעם אמת און זענען דורכאוים רכילות'דיג.

מיר רבנים האפען...

מיר האלטען פאר אונזער חוב קאטעגאריש צו ערקלעהרען, אז קיין איין רב אין ראטענפארבאנד האט ניט נאר ניט גערדאהט און עס דראהט ניט טויט שטראף, נאר בכלל קיין שום שווערע שטראף.

פאר דער גאנצער צייט עקזיסטענץ פון דער סאוויעטישער מאכט אין ראטענפאנד איז ניט דערשאסען געווארען קיין איין רב. אויב די סאוויעטישע מאכט איז געצוואונגען אין אנדערע פאלען צו ארעסטירען איינצעלנע פערזאנען פון די אידישע כלי קודש — קומען די ארעסטען נאר פאר דער רעליגיעזער טעטיגקייט — נאר פאר די אדער יענע אנטי מלוכה'שע פארברעכען. די סאוויעטישע מאכט באציהט זיך מיט גערעכטיגקייט צו די אנגעקלאגטע — ווי קיין אנדערע מאכט טהוט עס ניט. אלס א בולט'ער ביישפיעל דערפון קאן דיענען דער פאל מיט די לעצטענס צוגעצויגענע צו פאראנטווארטליכקייט אייניגע מינסקער רבנים, וועלכע זענען א דאנק דער אונפארטייאישקייט פון דער סאוויעטישער מאכט איינגיכען בעפרייט געווארען. מיר, רבנים האפען, אז די סא־

(פארזעצונג אויף פייזש 5)

שפריצען

פון יהושע זינגער

א פרומער איד האט צו מיר געזאגט, אז עס האט געדארפט זיין פארקעהרט: די בעקערס זאלען ארויסגעבען די הכשרים און די רבנים זאלען שטעהן און באקען די פסח'דיגע קייק און מאקאראנעס. דאן וואלט יעדער געוואוסט, אז עס איז כשר.

* * *

אין דער פריה, זאגט דער מאן צו דער פרוי:

"דו ווייסט, בעקי, מיר האט זיך די נאכט געחלומ'ט א מאדנער חלום. מיר האט זיך געדאכט, ווי איך האב געזעהן, אז א פרעמדער מאן לויפט מיט דיר אוועק !"

"טאקי א זעלטענער חלום!" רופט אויס די פרוי. "נו, וואס האסטו צו יענעם מאן געזאגט?"

"גארנישט! איך האב איהם, נאר געפרעגט, ווארום ער לויפט אזוי?"

* * *

א איד קלאפט אלע דינסטאג און אין מיין טיהר, בעט א נדבה, און דערצעהלט מיר, אז ער ארבייט ניט, און האט א פרוי מיט קליינע קינדער.

פרעג איך איהם היינטיגע וואך:

"מיסטער, שוין לאנג, אז איהר ארבייט ניט?"

"אה, פון זינט איך בין געבארען געווארען!"

* * *

איך בין געשטאנען אין גראסערי, און דער סטאר־קיפער האט גענומען אן ארדער פון האלסיילער.

פרעגט ער איהם:

"זאל איך אייך ברענגען ניו־לייד־ענגס אויך?"

"אה, דאס דארף איך ניט", ענטפערט דער סטאר־קיפער, "איך האב נאך שטעהן א גאנצע באקס פון דעם ארדער, וואס איך האב גענומען ביי אייך מיט צוויי מאנאטען צוריק!"

* * *

זי האט איהם צוריקגעוויזען זיין הייראטס פארשלאג. טרייסט זי איהם:

"דארפסט ניט זארגען, בעני, וועסט קריגען אן אנדער מיידעל".

'אה, ניין, בעקי! אויב דו ווילסט מיט מיר ניט חתונה האבען, וועט שוין קיין אנדער מיידעל געוויס ניט וועלען!"

* * *

איך בין געווען אין א הויז, זאגט צו מיר אן אלטינקע אידענע:

"איהר ווייסט, מיין זכרון איז נאך א דאנק גאט, ביי מיר זעהר גוט. איך געדענק אלעס, א חוץ דריי זאכען, וואס איך קען ניט געדענקען: איך קען ניט געדענקען נעמען, איך קען ניט געדענקען פנים'ער, און איך קען ניט געדענקען, איך קען ניט געדענקען... אה, איך האב פארגעסען, וואס איז די דריטע זאך, וואס איך קען ניט געדענקען!"

* * *

זי: ווייסטו פון עפעס א זאך, וואס איז קלענער ווי מיינע פיס?

ער: געוויס, דיינע שיך!

* * *

ביי א אידישען פאעט, האט מען גע־גנב'עט דריי הונדערט דאלאר. די פאליציי קען ניט לייזען די געהיימניס, ווער עס איז דער גנב.

און איך קען ניט לייזען די געהיימניס, ווי קומט צו א אידישען פאעט דריי הונדערט דאלאר!

* * *

דער פרעזידענט פון אונזער קאנגרעגיישאן, דער רייכער קאנטראקטאר און בילדער, טשארלי פארפעלבערג, איז געשטארבען.

פיהרענדיג איהם צום הייליגען ארט, האט מען זיך אפגעשטעלט נעבען אונזער שוהל, און דער רב האט געמאכט א הספד:

"מיסטער טשארלי פארפעלבערג," האט דער רב געזאגט, "האט קיינמאל ניט געמאכט קיין חנ'דלאך און אויסגענומען אין א רעסטאראנט אויף א סאפער, אדער אין טעאטער, זיינע דריי שעהנע שיקסעס, די סטענאגראפיסטקעס. ער האט בכלל ניט געוואוסט, וואס עס הייסט, ניט קומען צו דער צייט אהיים, און אוועקגעהן שפילען מיט חברה א קערטעל, אדער פארפאלען ווערען אויף א פאר טעג ערגעץ מיט א פרעמדער ווייבעל. גלייך פון אפיס פלעגט ער קומען גלייך אהיים. ער האט זיך קיינמאל ערגעץ ניט געריהרט, און ניט גע־געבען א טראט, אהן זיין אייגענער פרוי. דאס איז געווען שוין איינמאל א מאן! ער האט נאר געוואוסט זיין היים און די שוהל, די שוהל און זיין היים!"

געהט צו מיר צו די אלמנה, די פרוי פון דעם נפטר, און פרעגט מיר:

"מיסטער בערעל, אפשר קען מען יעצט עפענען דעם ארון?"

"צו וואס דארפט איהר עס?" פרעג איך איהר פארוואונדערט.

"איך וועל אייך זאגען", ענטפערט זי מיר, "איך האב געהערט ווי דער רב דער־צעהלט פון איהם אזעלכע מעלות, וויל איך אויף איהם נאכאמאל א קוק טאן, און זיך איבערצייגען, אויב דאס איז טאקי מיין טשארלי, אפשר איז דארט גאר אן אנדערער!"

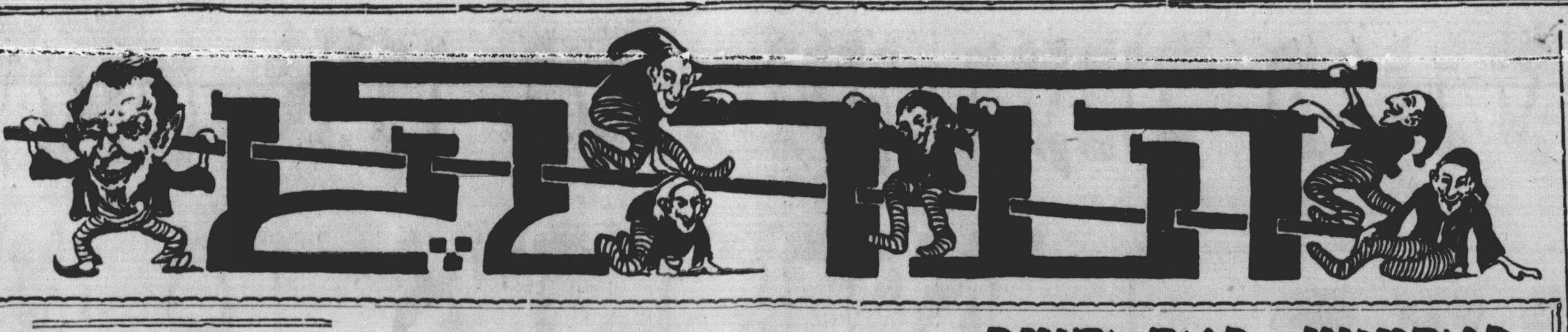

פארעווע פאראדיעס

(במקום פעליעטאן)
פון אברהמ'ל.

1.

מאי קא־משמע־לן דער דיכטער —
וואס זשע לאזט ער מיך צו הערען?
ווייסע פערזען בלויע דונסטען
שווארצע יאהר און גרינע שטערען..

און עס ווערט איהם גאר ניט נמאס
צו זשאנגלירען מיט די ווערטער,
ביז ער כאפט אין קאפ צוויי טעלער
מיט א טאפ פון זיין באשערטער.

מאי־קא־משמע־לן דער זייגער,
וואס זשע לאזט ער מיך צו הערען?
אז דער "בראוקער" וועט אין פאן־שאפ
איבערראשט פון איהם ניט ווערען . . .

די ספרונזשינע לאנג צובראכען,
פאר מוזעאומס — אן אנטיקעל,
איהם ניט דארפען אנצוקוקען —
באט דער בראוקער מיט א ניקעל...

מאי־קא־משמע־לן דער רעגען,
וואס זשע לאזט ער מיך צו הערען?
אז די שטיוועל מיינע האבען
לעכער גרויסע, ווי די בערען!...

און אז מיינע צוויי געליעבטע
— אפגעריסען ווי אפאשען —
וועלען זיך אצינד פארשפארען
העגט און העלזער אפצוואשען.

מאי־קא־משמע־לן דער פאוסטער,
וואס זשע לאזט ער מיך צו הערען?
— געהט באוואונדערט מענדעל פופיק
אונזער זינגער, אונזער שטערן! —

ניט קיין שפראך, און ניט קיין שטימע,
ניט קיין מימיק, ניט קיין פייער,
נאר פאר סטייקס זיין טעמפעראמענט
אך, ווי שטארק ער איז און טייער!

מאי־קא־משמע־לן מיין לעבען,
וואס זשע לאזט ער מיך צו הערען?
אז מיין מארגען, ווי מיין נעכטען,
וועט דאס זעלבע מיר באשערען...

קאכען ציטעס פאר די לעזער,
אום אויף ברויט אליין צו האבען —
און די אווענטען אין "קרעטשמע"
אויסצולעבען און באגראבען...

2.

א מלאך וויינט נאך יעדען סענט,
וואס איך פארספענט אויף דיר האב, אוי
ליעבסטע מיינע, ליעבסטע מיינע,
אה, ווי האס איך דיך אזוי! ?

איך בין ניט בייז, דערפאר וואס דו
האסט איצט געגעבען מיר די "סעק",
נאר מוחל זיין דיר קען איך ניט,
וואס דו ביסט פריהער ניט אוועק...

א קבצן וויינט, א נאר, א ליץ,
וואס איז געווארען אלט און גרוי,
און האט אין אלע קאבארעטס
צושפרייט זיין פראצע אזוי ווי שטרוי.

ריין נייעם קרבן וואלט ער איצט
באדויערט, ווען ער איז קיין גוי...
אומגליק מיינער, צרה זיינע —
אה, ווי האס איך דיך אזוי!

3.

שטיינערנע פאלאצען, אייזערנע באלקאנען,
אויסגעפארבטע פרויען, ליכטיגע סאלאנען,
שוימענדיגע ווינען — נאר וואס טויג די טענה,
אז די אלע גליקען זיינען נאך ניט מיינע? —

רוישענדע קארעטען, רייכע רייטער־קליידער,
וואס אויף אדלער־זאטלען וויגען זיך כסדר,
ריחות פון פארפיומע' — נאר וואס טויגען פירות,
ווען זיי זענען טייער און נאך פרעמדע סחורות?

זארגלאזע שטונדען, בעלער, אבאזשורען —
און אין שטוב די שפייזען ברענגען פולע פוהרען,
און משרתים טראגען טעלער, נאכ'ן גלעקעל,
איך מוז אייביג טראגען נאר מיין גלות פעקעל.

דערפון איז געדרונגען

— פארוואס פארלירען מענער די האר?

— דערפאר וואס זיי ארבייטען מיט'ן קאפ.

— ווייזט אויס, אז דערפאר האבען פרויען ניט קיין וואנסעו, ווייל זיי ארבייטען מיט די מיילער.

דעם לצ'ם ווערטער בוך

חופה: — פיער דריינגלאך פאר צוויי פלעקער.

חזנות: — א פראפעסיע, וואס ניט יעדער נאר קען זיך צו איהר נעמען.

טענצער: — א בחור, וואס האט בילדונג אין דער פיאטע.

אלמן: — א פויגעל, וועלכער האט זיך ארויסגעריסען פון שטייג.

קאמוניסט: — א מענש, וואס אנערקענט ניט קיין פריוואט אייגענטום און דאריבער נעמט ער ביי אייך צו, וואס איהר פארמאגט.

קוש: — אזא זאך, וואס לאזט זיך מיט ווערטער ניט דערקלערען.

הערינג: — דער איינציגער נפש, פון וועלכע אן ארימאן קען אויך שינדען די הויט...

וידוי: — א שטיקעל באבאר דעם רבונו של עולם.

גנב: — א מענש, וואס ארבייט שטייענדיג און באקומט באצאלט זיצענדיג.

געלט: — אזא מין פויך־פאמאדע צו רייניגען די גרעסטע פלעקען.

מגיד: — אזא איד, וואס שטענדיג איז איהם אומפארשטענדליך א פסוק אין תנ"ך.

מצבה: — א שטיין, אויף וועלכען מען קריצט אויס ליגענס.

מלמד: — א איד, וואס האט דאס רוב צו טאן מיט "גוים".

עולם הבא: — שטארב, וועסטו וויסען וואס דאס איז...

סאוויעט הומאר

פון מיכאיל זאשטשענקא.
אידיש פון וואלף זילבערבערג.

די מעשה, חברים, האט זיך פארלאפען דא נישט לאנג, און אויף איינע פון אונזערע בארימטע בעקערייען.

דער געליטענער העלד פון'ם טאג איז דאס מאל דער חבר גריגאריעוו. אייגער פון זיינע חברים האט אויף א משונה־דיגען אופן געמאכט מיט איהם א שפאס — ער האט איהם אריינגעווארפען אין א דייזשקע פון ראשטינע. א געלעכטער בנאמנות! דער חבר גריגאריעוו, אזא משוגענער, שטעלט זיך גראד אוועק, ווייסט איהר וואו? ביים סאמע דייזש־קע. שטעהט ער און טראכט וועגען עפעס זעהר ערענסטענס, אודי וועגען זיין מיט־גליעדער אפצאהל. און דא געהט זיין חבר און באין! ווארפט איהם אריין אין טייג אריין.

וואס דארט האט זיך אפגעטאן!

גריגאריעוו, הייסט עס, שרייט, מאכט געוואלדען, ווארפט זיך, און דאס טייג איז שיטער. איהר דארפט אליין פארשטעהן, אז דאס ברויט איז ביי אונז אפט אזוי שיטער, אז עס איז אן עקעל עס צו קייען. און דא אין מיטען דערינען — גריגאריעוו אינ'ם טייג... און דאס טייג איז שיטער. ס'רינט איהם אריין אין מויל, עס פארלענגט איהם די נאז, עס פארקלעפט איהם די אויערען.

דער געליטענער חבר שרייט, דרא־פעט זיך מיט די הענט אין דער דייזשקע, מיט איין ווארט ער וויל ארויסקריכען.

דא זענען גלייך, פארשטעהט זיך, צוגעלאפען אנדערע, מעהר באוואוסט־זיניגע בעקערס און זיי האבען דעם חבר מיט גרויס מיה ארויסגעשלעפט.

און ער שטעהט נעבאך א טרויערי־גער. ער זעהט נישט קיין שום זאך — די אויגען זענען איהם פארקלעפט מיט טייג. ער האט דעם אפעטיט פארלוירען — ער האט זיך אנגעפרעסען מיט ראש־טשינע.

עטליכע בעקער האבען גענומען טענה'ן:

— מאלט אייך, נאך אזא פאל איז עפעס נישט גוט דאס טייג צו פארקנע־טען און בכלל צו באקען דערפון ברויט עס איז עפעס מיאוס. עס איז פארט אינ'ב טייג געלעגען א מענש מיט די פיס א גע־ווייסע צייט. און הגם ער איז א פאראיינכ מיטגליעדער, און הגם מאקסים גארקי איז אויך אמאל געווען א בעקער און נאך אזעלכע השערות, אבער עס איז נישכ קולטורעל. עס איז פארט ניט קיין רא־זשינקע אינ'ם טייג, נאר א פאר שטיוועל, א נאז, וואנצעס און אזוי ווייטער".

אנדערע ווידער האבען גע'טענה'ט:

— אויב די שטיוועל, למשל, זענען נישט געבליבען אין דער ראשטשינע, קען מען יא פארקנעטען" —

דער געליטענער האט געזאגט:

— די שטיוועל זענען, דוכט זיך, דא. האבען זיי גענומען דאס טייג און פארקנאטען.

איצט שרייבט די לעגינגראדער "פראווראי", אז אין צוזאמענהאנג מיט דער מעשה האט מען דריי בעקער פאר־קלאגט אין געריכט. איינער דערפאר, ווייל ער האט אריינגעווארפען זיין חבר אין טייג אריין. און די צוויי אנדערע דערפאר, ווייל זיי האבען געהייסען פון דעם טייג אויסבאקען ברויט.

דעם איינעם, וואס האט אפגעטאן אזא מעשה, לעגט זיך אויפ'ן שכל, אז מען דארף איהם באשטראפען. אבער די אנ־דערע צוויי, איז בנאמנות אן עולה. דאס ברויט, זאגט מען, איז דוקא געווען זעהר אפעטיטליך. עס איז גארניט געווען צו דערקענען, אז א מענש האט זיך אין דעם אויסגעבאדען.

א געלעכטער, בנאמנות! . . .

עס איז גאר קיין נייעס ניט

ווען דער גרויסער צדיק ר' לוי יצחק איז אויפגענומען געווארען אלס שטאדט־רב אין בערדיטשעוו, האט ער מיט די ראשי הקהל אויסגענומען א באדינג, אז מען זאל איהם ניט אפט רופען צו די קהל'שע אסיפות, סיידען עס וועט זיך האנדלען וועגען א זעהר וויכטיגען ענין, און איבערהויפט ווען מען וועט האלטען ביים איינפירען עפעס א נייע תקנה לטובת דער שטאדט.

אזוי זענען אוועק היפשע עטליכע יאהר. די ראשי הקהל האבען געפירט די שטאדט אויף זייער שטייגער און דער גרויסער צדיק האט זיך געטאן זיינס: ער איז טאג און נאכט געזעסען על התורה ועל העבודה. ער האט געלערנט תורה און געדינט צו השם יתברך אויף זיין גע־הויבענעם שטייגער.

איינמאל האבען די ראשי הקהל גע־האט באשלאסען איינצופירען א נייע תקנה, אז די ארימעלייט זאלען מעהר ניט ארומגעהן איבער די הייזער און פאדרע־הען די בעלי־בתים די קעפ מיט זייערע טענות, נאר זיי זאלען פון דער קהל'שער קאסע באקומען א מאנאטליכע קליינע אונטערשטיצונג.

אזוי ווי עס האט זיך איצט געהאנ־דעלט וועגען א נייער תקנה, האט מען צו דער דאזיגער זיצונג אויך איינגעלאדען דעם שטאדט־רב, דעם גרויסע' צדיק.

אז ער איז געקומען און ער האט אויסגעהערט וועגען וואס עס האנדעלט זיך, האט ער געהאט תרעומות וואס מען האט איהם גאר גערופען און מכבד געווען פון זיין זיצען און לערנען.

— אבער, רבי — האבען די ראשי־הקהל זיך געוואלט פארטיידיגען — איהר האט דאך אונז אליין געהאט אנגעזאגט, אז ווען עס וועט זיך האנדלען וועגען א נייער תקנה, זאלען מיר אייך רופען...

— איהר האט א טעות, רבותי, מיינע ליבע — האט ער זיי געענטפערט מיט א פיינעם שמייכעל — דאס וואס עס דוכט זיך אייך, אז עס איז א שפאגעל־נייע תקנה, איז באמת שוין א גאר אלטע... זי שטאמט נאך פון סדום, וואו מען האט געמאכט אזעלכע תקנות פאר ארימעלייט.

א פאנטאזיע פון א קליינשטעטלדיגען

א קליינשטעטלדיגער איד האט פאר־בראכט איניגע טעג אין א גרויסער שטאדט. ווען ער איז אהיים געקומען, האט ער געהאט צו דערציילען גאנצע נסים פון דער שטאדט. פון איין זאך האט ער זיך באזונדערס גע'חידוש'ט: ער האט גע־זעהן ווי א מענש שטעלט זיך אנידער און רעדט צו דער וואנט דורך עפעס אזא מין כלי, וואס עס רופט זיך "טעלעפאן". מיט איין האנט דרעהט ער א רעדעל און מיט דער אנדערער האלט ער א רעדעל צום אויער.

— א באבע־מעשה! — רופט זיך אפ זיין חבר, וועלכער איז צו איהם געקומען הערען זיין גרוס פון דער וועלט — זאגסט דאך אליין, אז ביידע הענט זענען פאר־נומען, טא ווי־זשע קען ער ריידען?

ארב אחכם

פון א־ שלמה׳ן ע.ע. עס
(בערגער)

(פון אידישען ווידאוצר)

א.

ביי דעם פרנס נפתלי מאקשים —
גבאי און גאנצער פיהרער פונ'ם שטעדטעל
איז קראנק געווארען די בת יחידה —
האט מען געבראכט צו איהר א גרויסען דאקטאר
וואס האט געפרואווט די היין יעדען טאג,
וואס האט געמאסטען איהר לעבען,
און געוואויגען זי אויף א וואג . . .
האט געזעהן דער דאקטאר אז יעדער מינוט
ווערט איר לויטער לייב אפגעצערט,
און די בלוטען ווערען אפ און אויפגעקאכט —
און מיט רעצעפטען קען ער מעהר ניט נארען,
איז וואס זשע וועט איהם ארען!
אז ער וועט איהר פאטער אויפסניי גענארען —
און פארציילען אז עס געוועגט זיך ניט אין איהם,
נאר אין גרעסטען "רופא" פון אומעטום . . .

ב.

איז דער גבאי אוועק צום רב,
מיט פולע אויגען טרערען, ווי צום ים א וואלקען —
רבי! מיין טאכטער איז אין סכנה,
נעמט צונויף א מנין אידען און זייט מתפלל.

ג.

פון פרנס האנט געהען דורך אלע שכירות,
נישט צו פאלגען האט דער רב געציטערט —
און וואו נעמט מען איצט א מנין אידען,
אז בית מדרש בטלנים געווארען זענען קליגער,
גייען אום אויף דער וועלט ארום די שטעדטלאך . . .
אז ס'וויל נישט זיין גאט קיין שפייזער —
איז ווי אלע בעטלערס שלעפט מען פרנסה פון די הייזער . . .
איז זיך רב מיישב און באפעלט דעם שמש,
גיכער גיי און שאף מיר א מנין אידען —
נעמט זיך שמש קראצען גאמבע צווישען בערדעל,
און גיט א ווארטשע ווי פון שלאף אפער:
וואו זשע זאל איך איצט נעמען אידען?
טראכט דער רב אהין, אהער,
נו — לויף צו נחמן קאסאקער . . .
זאל ער ברענגען זיינע לייט.
פייל און בויגען — ווי א בין השמשות —
אין בית מדרש ביים עמוד שטייט דער רב שוין,
יעדען מאל הויבט ער מיט דעם חולה'ס אן אות....
און נחמן מיט די לייט בקול רם לאזען אוים —
און עס קאלערט זיך א תהלים מיט פייער התלהבות גרוים . . .

ד.

צומארגענס האט זיך פרנס דערוואוסט,
וואס פאר א פיינע לייט האבען געבעטען
פאר זיין טאכטער א רפואה שלמה . . .
און איידער ער האט נאך די שוועל איבערגעטראטען —
מיט כעס גלייך דעם רבינ'ס וועג פארלאפען —
סטייטש רבי! עס האט אזוינס געטראפען
מויל־גנבים, אייניקלאך פון רשע בלעם —
זיי געדונגען האט איהר צו זינגען תהלים . . .
זעהט דער רב אז עס איז שלעכט,
נאך א ווייל'ע שלינגט איהם פרנס איין ווי א העכט.
א דריי מיט א פאה און א פינטעל מיט די אויגען,
און אין גדאנק איז אן המצאה'לע דורכגעפלויגען . . .
געלאסען האט ער גענומען ווישען דעם שטערען,
און בנעימית'דיג צום פרנס אנגעהויבען רעדען
פארשטייט איהר מיך — איהר ווילט דאך מסתמא הערען,
ווייסט־זשע אדרבה — כ'האב געזעהן אז אויבען
זענען די שערי רחמים צוגעשלאסען . . .
און אייער בתך דארף דאך רפואה־"פעסער" —
וואס־זשע האט איך טאן געקענט,
האב איך אזעלכע לייט געבראכט,
וואס קענען ברעכען שלעסער . . .

איזי און ליזי

פון א. ז.־

(אזא מין פאראדיע להבדיל אויף „אורה")

יעדען טאג פארלאזט איהר היים
שרה ליזי, שרה ליזי,
מיט די מאוויס און די בארגעינס
איז זי ביזי, איז זי ביזי,
יעדען אווענט אין איהר מאן
שלמה־איזי, שלמה־איזי,
מיט קאכען סאפער
איז ער ביזי, תמיד ביזי...
יעדען אווענט פארלאזט זיין היים
שלמה־איזי, שלמה־איזי,
מיט זיין קלוב און מיט די קארטען
איז ער ביזי, איז ער ביזי.
יעדע נאכט זוכט שלמה־איזי
וואו צו קריגען א נייעם ליגען
זיין ביזי ווייבעל צו באטריגען...
טאג און נאכט זענען איזי, ליזי,
שרעקליך ביזי
מיט זיך קריגען, מיט זיך קריגען,
און אין קללות זיך פארוויגען...

דער אינזיכאיסטישער פילאנטראפ

(א שטיקעל געגראמטע ביאגראפיע פון אים אליין)

מיסטער משה חיים טראפ
איז א פרומער פילאנטראפ,
און דערצו א איד א חריף,
עלענדע ווייבער איז ער מקרב,
ניט מיינט ער איז מטרוח,
ווייל ער דיענט
דער דיענסט ווי א קרוב...
און איז אריינגעטאן
מיט זעל און לייב
אין אלע ווייבער
א חוץ זיין ווייב...
עס גלויבט טראפ באמונה שלמה
א מאן דארף זיין ניט קיין בהמה,
אז עס איז א מצוה ניט קיין בושה
מקרב זיין א יונגע גרושה,
און אז זיצען ביי דער לבנה
מיט א יונגינקער אלמנה
און זי טרייסטען מיט כונה...
און זי לאשטשען ווי דער ווינט
איז א מצוה ניט קיין זינד...

סיידי

סיידי איז א פיינע מיידעל,
איינע פון די פיינסטע טיפען,
אך, ווען זי וואלט ניט נעהאט
די גרויסע נאז און גראבע ליפען.

סיידי איז א וואוילע מיידעל,
ליעב און זיס ווען זי שלאפט,
אויסגענאסען האט אויף איהר
גאט זיין בייזע שטראף.

סיידי איז א פיינע מיידעל,
צו גאט און לייטען גוט און וואויל,
האט זי אבער העגט ווי האמערס
און דערצו א גרויסע מויל . . .

דער פולער טעקסט

(פארזעצונג פון פירוש 4)

וויעטי־שע מאכט וועט זיך באציהען צו אונז מיט דער זעלבער גערעכטיגקייט, מיט וועלכער זי פלעגט זיך ביז איצט באציהען צו די גייסטליכע.

וואס אנבעלאנגט דאס, וואס די קאמוניסטישע פארטיי און די קאמוניס־טישע יוגענד (קאמסאמאל) פארערען פון זייערע מיטגליעדער צורייסען מיט דער רעליגיע, קערפערשאפטען, ווי אויך דער פאראיין פון קעמפענדע אטאיסטען — בלויז פרייוויליגע געזעלשאפטען, אין וועלכע עס טרעטען אריין דערוואקסענע מענשען. קיינעם צווינגט מען ניט מיט גוואלד אריינצוטרעטען אין די דאזיגע קערפערשאפטען. רעליגיעזע מענשען נעהמט מען אין די געזעלשאפטען ניט אן.

מיר קאנען ניט לייקענען

מיר קאנען ניט לייקענען, אז אין ראטען־פארבאנד ווערט מיט יעדען טאג אלץ מעהר אפיקורסים — אבער דאס קומט דאך אויך פאר אין אנדערע לענדער. אין אונזער לאנד קומט עס פאר גיכער און דעריבער איז עס מעהר באמערקבאר. דאס שליטען אידישע שולען זוערט דורכ־געפיהרט לויט פאדערונג פון די אידישע מאסען. דאס באגרעניצט פארשטעהט זיך, דאס פעלד פון אונזער טעטיגקייט. מיר זענען אבער זיכער אין דעם אז אויך איצט זענען די אידען פון ראטענפארבאנד מעהר רעליגיעז, איידער די אויסערליך רעליגיעזע אידען פון אנדערע לענדער, וואו די רעלי־גיעזע ארגאניזאציעס זענען א פשוט גע־וועהר אין די הענט פון דער מלוכה.

די פורישקעוויטשעס מארקאווס...

מיר קאנען אבער ניט פארשווייגען, דאס וואס קיינמאל האט ניט דער רוימי־שער פאבסט ניט דער ארכיבישאף פון קענטערבערי ניט אנגענומען קיין שום מיטלען, ווען מען פלעגט אין צארישען רוסלאנד פארפאלגען אידען. פארוואס האבען זיי געשוויגען, ווען בעת דער אפענ־סיווע פון דעניקינען און אנדערע ווייס־גווארדייאישע באנדעס אין אוקראינע אין 1918 און 1919 — פלעגט מען אויס־שעכטען די "פני" פון דער אידישער אר־דאקסיע (רער בעקאנטער רב פון נעזשין און אנדערע), ווען ספרי תורות פלעגען זיך וואלגערען איינגעשמירטע אין בלוט פון זקנים און אומשולדיגע קינדער?

דר ריבער באציהען מיר זיך מעהר ווי מיט אומצוטרוי צו דעם איצטיגען ארויס־טריט פון דעם פאבסט פיום דעם 11־טען און אנדערע קירכען־פיהרער געגען ראטענ־פארבאנד. מיר פראטעסטירען קאטעגאריש געגען דעם קרייץ־צוג פון רוימישען פאבסט געגען דעם ראטען־פארבאנד.

זאלען די אידען געדענקען וואס פאר זיי איז אמאל געווען דער קרייץ צוג! מיר ווענדען זיך צו די גלויביגע אידען און דערמאהנען זיי וועגען די פארפאלגונגען פון אידישען פאלק, וועלכע עס האבען גע־פיהרט און פיהרען די וואס טרעטען איצט ארויס געגען ראטענפארבאנד. מיר רופען זיי מיט אלע כחות צו פראטעסטירען גע־געגען דעם קרייץ־צוג און געדענקען אז זיי ווילען צוריק אומקעהרען די מאכט צו די פורישקעוויטשעס מארקאווס, יעוולאגים און ווידער פארגיסען אונזער לאנד מיט בלוט.

מינסקער שטאדט רב מנחם גלוסקין
הרב יהושע ציטבאליסט,
הרב הערץ מאזעל,
הרב גבריאל נאווריעלאו.
הרב אשר קערשטיין.
הרב מענדעל יארכא.
מינסק, 25 פעברואר 1930.

איהר האט אונז געגעבען גענוג ביזנעס, באצאלען מיר אייך דערפאר מיט א ביליגערען פרייז!

פריי!

אפער פאר מאנטאג און דינסטאג

מערץ 31־טען און אפריל 1־טען בלויז

מיט יעדען ארדער וואס באטרעפט $3.00 וועלען מיר רייניגען אבסאלוט אומזיסט נאך א מאנטעל.

שיקט אונז דריי סוטס און מיר וועלען אויסרייניגען נאך איינעם אומזיסט.

שיקט אונז צוויי סוטס און אן אווערקאוט און מיר וועלען אויסרייניגען נאך א מאנטעל אומזיסט. שיקט אונז א דרעס, א העט און א סוט און מיר וועלען אויסרייניגען נאך א מאנטעל אומזיסט.

פרייער אפער גוט בלויז פאר ארדערס וואס ווערען אנגענומען מאנטאג און דינסטאג.

$1

רייניגט אלערליי פארטען מלבושים

אויסער דרעסעס, וועלכעס איז **$1.25**

העטס גערייניגט און געבלאקט **75 ס.**

נייע ביליגע פרייזען אויף דרייפס און קינדערשע קליידער.

אלע דרעסעס גערייניגט און פארענדיגט $1.25

טעלעפאן
וועווערלי
4663-4

דע־פארעסט קלינערס

דעם 1־טען מערץ האבען מיר געאפפערט צו טאראנטאר איינוואוינער די בעסטע קלינינג באדינונג וואס איז מעגליך בלויז פאר איין פרייז — — $1.25.

איר האט אונז געגעבען אזוי פיעל ביזנעס אז מיר האבען געקענט פארקלענערען אונזער קאסט, פארגרעסערען אונזער פעקטארי און אייך איינשפארען מער געלט.

אנהויבענדיג מאנטאג אנאנסירען מיר א סענסאציאנעלען נייעם אפער. יעדער סארט מלבוש ווערט גערייניגט פאר $1.00 אויסער דרעסעס וועלכע זענען $1.25.

באמערקט דעם מערקווירדיגען אומזיסטען אפער רעכטס פון דיזען אנאנסמענט.

באמערקט אונזער נייעם טעלעפאן נומער און אונזער גרויסער נייער פעקטארי.

איר האט אונז איינמאל געגעבען גענוג ביזנעס, באצאלען מיר אייך דערפאר מיט א ביליגערען פרייז. איצט גיט אונז ווידער גענוג ארבייט.

DeForest Cleaners
and DYERS, Limited

נייעס ביי אונז אין שטאדט

נייע געביידע פון טיפ־טאפ עפענט זיך מיט וואונדערבארער סטאיל אויסשטעלונג

דער נייער, מיליאן דאלאר פלענט, פון דער טיפ־טאפ פירמע, פון וועלכער מר. דייוויד דונקעלמאן, איז דער פרעזידענט, איז ערעפענט געווארען אויף א וואונדערבארען אופן, וואס וועט איבערלאזען א לאנג־דויערענדען איינדרוק אויף די אנוועזענדע. עס איז ארראנזשירט געווארען א סטאיל־אויסשטעלונג פון מענערשע קליידער, און מען האט געקאנט זעהן נעט־געקליידעטע יונגעלייט, טראגענדיג די סאמע לעצטע מאדעס פון מענער־קליידער. מען גלויבט אז דער דאזיגער מענער־פאראד האט איבערטראפען אפילו א פרויען־אויסשטעלונג.

די יונגעלייט זענען אלע געווען איינס שענער פונ'ם אנדערען, און עס איז געווען בלויז א שאד וואס ווייניג פרויען זענען געקומען זעהן זייער מענערשע קאנקורענטען. מר. דונקעלמאן האט דערהאלטען צענדליגער בוקעטען בלומען פון פארשיעדענע פירמעס אין טאראנטא און גאנץ קאנאדע. א באזונדערס פראכטפולען בוקעט בלומען האט ער דערהאלטען פון זיינע קינדער. מר. דונקעלמאן האט איבערגעגעבען דעם שליסעל צו מעיאר וועמפ, און דער מעיאר האט גראטולירט מר. דונקעלמאנ'ען מיט זיין וואונדערבארען דערפאלג.

מר. דונקעלמאן האט אין א הארציגער רעדע געענטפערט אויף די גראטולאציעס, דאנקענדיג דעם טאראנטאר עולם פאר דער פאטראנייזינג.

צווישען די וואס זענען אנוועזענד געווען, זענען אויך געווען: עקס־מעיאר מעקברייד, סער דזשיימס וואודס; קאנטראלער פיערס; אלדערמאן רעמסדען און ריידינג, דזש. מ. גארדאן און אנדערע.

פרעגט זיך נאך אויף ארעסטאנטקעס און ווערט ארעסטירט

מארים בראון, 23 יאר אלט, פון 145 טשירטש סטריט, איז געשטאנען לעבען ווייבערשען געריכט, און האט זיך נאכגעפרעגט אויף צוויי יונגע מיידלאך, וועלכע זענען ארעסטירט געווארען אויף גנבה. דאס האבען באמערקט דעטעקטיווס, און נאך א קורצער חקירה ודרישה, האבען זיי אים ארעסטירט אלס א שותף צו די גנב'טעס.

לויט ווי די פאליציי גיט אן זאלען די מיידלאך זיך האבען מודה געווען אז בראון האט זיי געגעבען א סך צירונג וואס ער האט גע'גנב'עט און דעם הויז פון מיס ל. דראמאנד, אויף 549 דזשארוויס סטריט.

יונגערמאן געפינט זיך אויפ'ן טויטען־בעט אלס רעזולטאט פון אן עקסידענט

ווען טשארלז איוועגס, 21 יאר אלט, פון 58 לאנגען עווענ'ו, איז אריינגעפארען מיט זיין בייסיקעל אין א שטייענדיגען אויטאמאביל, אויף דזשעראר סטריט איסט, האט ער באקומען א צובראכענעם שארבען, און אנדערע שווערע וואונדען אויפ'ן פנים.

פארבייגעהער וועלכע האבען צוגעזעהן דעם עקסידענט האבען גלייך אפגערופען אן אמבולאנס, און ער איז צוגענומען געווארען אין סט. מייקעלס האספיטאל וואו זיין צושטאנד איז דערקלערט געווארען אלס זעהר אן ערנסטער.

שריינערס זוכען צימערען אין טאראנטא

היינטיגען זומער, אין דער וואך פון דעם 9־טען יוני, וועט אין טאראנטא אפגעהאלטען ווערען די קאנווענשאן פון דער גרויסער אמעריקאנער ארגאניזאציע, די שריינערס. טויזענטער דעלעגאטען און געסט ווערען דערווארט צו דער דאזיגער קאנווענשאן, און די טאראנטאר שריינערס האבען דאריבער איצט אנגעהויבען א קאמפיין צו רעזערווירען צימערען פאר יענע דאטומס, פאר די טויזענטער געסט און דעלעגאטען.

א סך מענשען שטארבען ווייל זיי פאלען אום

פון דעם יערליכען באריכט וואס איז ארויסגעגעבען געווארען פון דער אנטעריא סייפטי ליעג, איז צו זעהן, אז אין פארלויף פון דעם פארגאנגענעם יאר זענען אין טאראנטא אומגעפאלען 1.151 מענשען. די מערסטע זענען אפגעקומען מיט וואונדען אבער 89 פון דער דאזיגער צאל זענען צוליעב דעם געשטארבען.

אין דער גאנצער פראווינץ אנטעריא זענען דורכ'ן לעצטען יאר געשטארבען 576 מענשען אלס רעזולטאט פון אויטאמאביל עקסידענטען, און די פארוואונדעטע זענען 1.850 פערזאן.

מיטינג ביי דאוטערס אף איזראעל

א מיטינג איז אפגעהאלטען געווארען ביי די דאוטערס אף איזראעל, אין ציון אינסטיטוט, וועלכער איז געווען גוט באזוכט. מרס. קאופמאן איז געווען טשערלידי און א באריכט איז אפגעגעבען געווארען פון מרס. לאנדסבערג, אז 30 פאמיליעס זענען געהאלפען געווארען אין פארלויף פון דעם מאנאט מיט גראסעריס און צו פינף דאלאר.

רבי בערגער האט געגעבען אן איבערבליק איבער דער ארבייט פון דער דאוטערס אף איזראעל, און מר. גאלד האט אים באדאנקט פאר זיין רעדע.

זאגט אז טאראנטאר דרייווערס זענען די ערגסטע אין דער וועלט

ארדעסירענדיג א מיטינג פון די אנטעריא און קענעדיען נעישאנעל סייפטי ליעגס, אין קינג עדווארד האטעל, האט קאלאנעל האנ. וו. ה. פרייס, אטוירני־דזשענעראל פון אנטעריא, דערקלערט, אז די טאראנטאר אויטאמאבילען דרייווערס זענען די ערגסטע אין דער וועלט, ווייל עס פעלט זיי העפליכקייט, זיי שטעלען זיך ניט אפ ביי קארנערס און ביי "קראסינגס". ער האט אויך אנגעוויזען אויף אנדערע אופנים ווי אזוי זיי ברעכען די רעגולאציעס און דאריבער טראגען זיי אויף זייער חשבון א סך פאראנטווארטליכקייט פאר די פיעלע אומגליקספאלען און עקסידענטען.

אין מאנטרעאל ווערען געמאכט גרויסע פארבערייטונגען פאר דער 12-טער פארבאנד קאנווענשאן

פון דעם 17-טען ביז דעם 21-טען מאי וועט אין מאנטרעאל אפגעהאלטען ווערען די 12-טע קאנווענשאן פון פארבאנד. אין אלע שטעדט אין די פאראייניגטע שטאטען און קאנאדא ווערען איצט אפגעהאלטען ספעציעלע פארזאמלונגען צו וועהלען דעלעגאטען צו דער קאנווענשאן און צו באטראכטען די פונקטען פון דער קאנווענשאן טאג־ארדנונג. מיט א צייט צוריק ווען עס איז באקאנט געווארען פאר די פארבאנד מיטגלידער אין מאנטרעאל, אז די קאנווענשאן וועט דארט געהאלטען ווערען, איז ארגאניזירט געווארען א קאמיטעט פון פארטרעטער פון אלע צווייגען פון דער נאציאנאל־סאציאליסטישער באוועגונג, אונטער וועמענס אויפזיכט די קאנווענשאן ווערט איינגעארדנעט. א פייערהאפטע ארגאניזאטארישע טעטיגקייט צו געווינען עטליכע הונדערט נייע מיטגלידער לכבוד דער קאנווענשאן, איז דארט אנגעפאנגען געווארען. צעהנדליגע אידישע ארגאניזאציעס האבען ביי זייערע מיטינגען אנגעפאנגען צו פארהאנדלען וועגן אנשליסען זיך אלס גאנצע ארגאניזאציעס אין פארבאנד.

די קאנווענשאן וועט אפגעהאלטען ווערען אין פראכטפולען מאונט ראיאל האטעל און עס ווערען דערווארטעט נאהעגט צו צוויי הונדערט דעלעגאטען און עטליכע הונדערט געסט פון צענדליגע שטעדט. עס ווערען אויך דערווארטעט פארטרעטער פון דער אידישער ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא, פון ארץ ישראל און פון אנדערע לענדער.

די פאלגענדע פונקטען וועלען ביי דער קאנווענשאן פארהאנדעלט ווערען:

ערשטע זיצונג. — שבת אוונט, דעם 17-טען מאי.

1. דערעפענונג פון א פארטרעטער פון קאנווענשאן קאמיטעט.
2. דערעפענונגס רעדע פון פארבאנד פרעזידענט.
3. באגריסונגען פון נאציאנאלע און לאקאלע ארגאניזאציעס.
4. קאנווענשאן קאנצערט.
5. דערוויילונג פון א קרעדענשעל קאמיטעט און א קאמיטעט צו באשטימען די קאנווענשאן קאמיטעטען.

צווייטע זיצונג. — זונטאג דעם 18-טען מאי.

1. וואלען פון פארזיצער און וויצע־פארזיצער פון דער זיצונג און פון קאנווענשאן סעקרעטארען.
2. באריכט פון קרעדענשעל קאמיטעט.
3. באריכט פון דער גענ. עקז. און אנפראגען און דיסקוסיעס איבער דעם באריכט.
4. באריכט פון קאמ. וועגען דער באשטימונג פון קאנווענשאן קאמיטעטען.

דריטע זיצונג. — מאנטאג פרי דעם 19-טען מאי. — איינלייטונגען איבער:

1. ארג. פראבלעמען פון פארבאנד, פארזיכערונגס בענעפיטען פון פארבאנד, געהעכערטע פארזיכערונג, קראנקען בענעפיטס, א. א. וו.
2. שולען און קולטורעלע טעטיגקייט פון פארבאנד.
3. ארץ ישראל טעטיגקייטען פון פארבאנד, הסנה, ארבייטער סאניטאריומס, געווערקשאפטען קאמפיין און נאציאנאל פאנד.
4. אינסטיטוציעס פון פארבאנד — קאאפעראטיווע טעטיגקייטען אויף פארשידענע געביטען.
5. פרויען און יוגענט ברענטשעס, זייערע טעטיגקייטען און בענעפיטען.
6. אידישע עקאנאמישע פראבלעמען אין אמעריקע.

פערטע זיצונג. — מאנטאג אוונט דעם 19-טען מאי.

1. באריכט וועגען די פארבאנד פרויען קלובען.
2. באריכט פון צענטראלען שולען קאמיטעט.
3. רעזאלוציעס איבער פאלגענדע פראגען: א) צענטראלער שולען קאמיטעט, זיין צוזאמענשטעל און בודזשעט. ב) אונזער באציאונג צו אנדערע שול און קולטור ארג. אין אמעריקע און אייראפע. ג) אידישער לערער סעמינאר. ד) קולטורעלע און בילדונגס טעטיגקייט פון פארבאנד. ה) אידישע ארבייטער שטימע און אנדערע שריפטליכע און מינדליכע פראפאגאנדע.

פינפטע זיצונג. — דינסטאג, דעם 20-טען מאי. — ארגאניזאציאנס רעזאלוציעס:

1. ארגאניזאציאנס טעטיגקייטען אין פארבאנד.
2. שטאדט און דיסטריקט קאמיטעטען, זייער טעטיגקייט און יוריסדיקציע.
3. נאציאנאלער פארבאנד קאנסיל און פערמאנענטער פארבאנד געריכט.
4. ארגאניזאטארען.
5. ענגליש־שפרעכענדע ברענטשעס און יוגענט קלובען.
6. סאניטאריום פארבינדונגען.
7. פארזיכערונגס בענעפיטען.

זעקסטע זיצונג. — מיטוואך פרי, דעם 21-טען מאי.

1. פארבאנד פרויען קלובען, זייער טעטיגקייט און ארגאניזאציאנס אפאראט.
2. ענגליש־שפרעכענדע ברענטשעס און יוגענט קלובען, זייער טעטיגקייט און ארגאניזאציאנס אפאראט.
3. רעזאלוציעס איבער די קאאפעראטיווע טעטיגקייטען פון פארבאנד און גרינדונג פון נייע אינסטיטוציעס.
4. ארגאניזירטע הילף און באשעפטיגונגס אינפארמאציע פאר חברים.

זיבעטע זיצונג. — מיטוואך בייטאג, דעם 21-טען מאי.

1. וואלען פאר דער גענעראל עקזעקוטיוו.
2. הילפס טעטיגקייטען פאר אידען אין אויסלאנד, אינדוסטריאליזאציע, קאלאניזאציע, „ארט", א. א. וו.
3. רעזאלוציעס איבער אידיש־געזעלשאפטליכע און ארבייטער טעטיגקייטען.
4. אידישע עקאנאמישע פראבלעמען אין אמעריקע.
5. רעזאלוציעס איבער די ארץ ישראל טעטיגקייטען פון פארבאנד.
6. שלום פון קאנווענשאן.

צו דער דערעפענונג פון דער קאנווענשאן, שבת, דעם 17-טען מאי, ווערט איינגעארדנעט אן אויסערגעוועהנליך רייכער קאנצערט פראגראם מיט דער באטייליגונג פון א קינדער־כאר פון די מאנטרעאלער פאלק און פרץ שולען און פון עטליכע בארימטע אידישע ארטיסטען פון ניו־יארק.

מושב זקנים אפיל

אין נאמען פון די זקנים וזקנות אפעלירען מיר צו אלע גוטהערציגע מענשען פון שטאדט און אויסער שטאדט אזוי גוט זיין און שיקען **מעות חטים פאר די אלטע לייט.** דערמיט וועט איר מקיים זיין דעם פסוק פון דער הגדה "כל דכפין ייתי וייכול".

עס איז איבעריג צו ערקלערען די גרויסע אויסגאבען פאר פסח פאר 46 מענשען. מיר גלויבען דאס יעדער איינער פארשטייט אז די אינסטיטושאן איז אימער־צו פארבונדען מיט גרויסע אויסגאבען, איבערהויפט פסח.

דארום האפען מיר דאס איר וועט טאן אייער מענשליכע פליכט און אריינשיקען אין מושב זקנים, 31 סיסעל סט. וויפיעל אייער גוט הארץ דיקטירט אייך. אין דעם זכות וועט אייך גאט בענשען מיט אלעם גוטען מיט א געזונטע עלטער, און א פרייליכען כשר'ן פסח.

טאראנטאר מושב זקנים.
י. בעקער, עהרען־פרעזידענט.
ב. וויס, עהרען־וויס פרעזידענט.
ס. העריס, פרעזידענט.

היינט זונטאג
איז די
הויז צו הויז זאמלונג
פאר'ן
געווערקשאפטען קעמפיין
פאר די אידישע ארבייטער אין ארץ ישראל

נעמט אויף די קאמיטעס פריינטליך. און דערפילט אייער חוב צו בויער און פיאנערען אין אונזער נאציאנאלער היים.

וואלונטירען — קומט היינט פרי נעמען אייערע דיסטריקטען.

דער געווערקשאפטען קאמפיין קאנפערענץ.

THE ART GALLERY
(דאנדעס סט. צווישען בעווערלי און מיקאל סטס.)
לעצטע צוויי טעג פון
58-טער אויסשטעלונג פון דער
אנטעריאר ארטיסטען סאסייטי
איינטריט פריי — שבת, 10 פרי ביז 6 פארנאכט.
זונטאג, 2 ביז 5 פארנאכט.
נעמט דאנדעס קארס.

ווי גוט
און געשמאק!

זיי געווינען אייער אפעטיט
מיט דעם רייכען פלעיוואר
און מחיה'דיגען געשמאק

פסח מאכלים און געבעקסען
פון מאנישעוויטץ מצה פראדוקטען

איהר האט הנאה פון ערשטען סדר ביז דעם לעצטען טאג פסח, ווייל די פסח'דיגע מאכלים האבען דעם טעם גן עדן, די קניידלאך, לאטקעס, כרעמזלאך, געדעמפטע מצה, קעיקס — צוגעהען זיך איינפאך אין מויל. און דאס איז דערפאר, וואס אייערע מאכלים און געבעקסען זיינען צוגעגרייט פון מאנישעוויטץ מצה און מצה־פראדוקטען.

מאנישעוויטץ מצה איז אויסגעבאקען דורך און דורך. מחיה־דיג פריש און וואונדערליך־געשמאק. מאנישעוויטץ מצה־מעהל, פארפעל און קעיק מעהל זיינען געמאהלען פון דער זעלבער גוט־אויסגעבאקענער, פרישער, געשמאקער מאנישעוויטץ מצה. און דערפאר איז אלצדינג, וואס איהר קאכט און באקט פון זיי לכבוד פסח, אזוי גוט און געשמאק.

היינטיגען פסח וועט איהר קענען הנאה האבען פון א נייעם פראדוקט — מאנישעוויטץ האול וויט מצות... כשר, געזונד, געשמאק.

מאנישעוויטץ
מצה

מצה־מעהל, מצה־פארפעל, קעיק־מעהל, אייער־מצה, האול וויט־מצות
די איינציגע מצה באלוינט מיט א גאלד־מעדאל פאר העכסטע קוואליטי אויף דער וועלט אויסשטעלונג אין 1926.

געזונט הויבט זיך אן אין מויל

פון בארבארא ב. ברוקס

מויל היגיענע איז מעהר ווי אפהיטען די צייהן. עס שליסט איין ריינקייט. "דענטעל קעיר" און די ריכטיגע שפייזען צו פארזיכערען געזונטע יאסלעס־געוועב. אלס רעזולטאט פון א פארזיכטיגער אונטערזוכונג איז באשטעטיגט געווארען אז א פארזיכטיגע דיעטע איז נויטיג, אויב ניט פולשטענדיג וויכטיג פאר א געזונטען מויל.

אין פארלויף פון פילע יאהרען איז געווען באקאנט אז "סקורווי" קומט פון דעם וואס מען עסט צופיעל געטריקענטע שפייז. איין סימפטאם פון "סקורווי" איז וואונדען אין מויל און די יאסלעס און ווען די צייהן בלוטיגען און זענען שוואך. דער בעסטער מיטעל איז צו עסען פרישע פרוכט און ווערדזשעטייבעלס וועלכעס פארמאגט א באדייטענדע מאס פון וויטאמין "סי" וועלכעס היילט אזא צושטאנד.

הייסט עס אז פרוכט און ווערדזשעטייבעלס זענען גוט פאר מויל־געזונט.

אין פאל פון "ריקעטס"־קראנקהייטען איז וויכטיג אז מען זאל ריכטיג באהאנדלען די צייהן פאר דעם איז גוט וויטאמין "די" און עס איז גוט צו עסען געלכענס פון אייער, מילך, פוטער און איינינע גרינע ווערדזשעטייבעלס.

ווי מיר זעהען אלזא זענען די צוויי וויטאמינס "סי" און "די" וויכטיג פאר א געזונטען מויל. ארענדזש דזשוס איז גוט, מילך, לעטוס, עגגס, ווערדזשעטייבעלס און דאס גלייכען. די דאזיגע דיעטע איז גוט, ניט בלויז פאר דעם מויל און צייהן, נאר פאר דעם גאנצען קערפער.

אבער גאנץ באזונדערס וויכטיג איז עסען יעדען טאג גענוג קארן־פלייקס, אדער ברען — דאס ווירקט זעהר גוט אויפ'ן געזונט.

בוקסיפער־אודיטאר
12 יאהר עקספיריענס וועט פיהרען אייערע ביכער טייל־צייט אדער אודיטען זיי. פרייזען פון 5 דאלאר מאנאטליך און העכער.
אינקאם טעקס רעטורנס אויסגעפילט.
א. א. גאלדענבערג
75 האמוואוד דרייוו.
הילקרעסט 7504 W.

פייפערהענגינג און פעינטינג
אייער אלטער באקאנטער פייפערהענגער און פיינטער נעהמט אן קאנטראקט דזשאבס צו די בילינסטע פרייזען. ד בעסטע ארבייט גאראנטירט. קיין דזשאב צו קליין אדער צו גרויס. עסטימייטס פריי.
סעם קאץ, 166 אסינגטאן עוו.
לאידברוק 2350.

PAT ELO
דזשענעראל קאנטראקטאר
איבערפירען און אויפהויבען הייזער.
נייע קעלערס געמאכט קאמפליט.
ארבייט גאראנטירט
128 אוירלסקארט עוועניו
קענוואוד 2077.

רעוו. ש. ז. גרינגארטען

אנערקענט אין
אלע האספיטעלער
אלס מוהל
פון ערשטע גראה.
אויך אז
אינטעליגענטער
מסדר קדושין
רופט מיר אויף אייערע שמחות. איך וועל אייך דינען צו דער בעסטער צופרידענהייט.
פאר ארימע אומזיסט
מיין אדרעס:
395 מארקהאם סטריט
טעלעפאן טריניטי 8406 F.

שיקט אייערע קרובים באצייטענס
הילף אויף פסח
קומט אדער טעלעפאנירט
אייער ארדער
— צו —
חפצ"ים שיפסקאנטאר
DOMINION TICKET OFFICE
(עדלייד 5971)
143 קווין סט. וועסט
אמעריקאנער דאלארען געצאלט איבעראל.
געלט געשיקט 2 מאל טעגליך,
בילינע רעיטס.
שיפסקארטען, בירגער־פאפירען,
אינשורענס. 13 יאר אין ביזנעס.

צרות פון קינדער

א שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אין פוילען

פון מ. ווארשאווער

(פארזעצונג)

אז ר' איטשע האט א סך, א סך צו דערצעהלען, באהאלט ער דאריבער דאס פנים, וויל ער נישט, מען זאל איהם זעהן, און אזוי ארום גיסט ער אויס זיין הארץ פאר'ן באשאפער פון דער וועלט.

עס קאן זיין, אז ערגעץ דארט אין די גוי'אישע גאסען, וואו מען זאגט נישט קיין סליחות, וואו עס וואוינען נישט אזעלכע ר' איטשע'ס — קאן זיין, אז אויך אין יענע גאסען הערט מען דאס געוויין און דעם פחד, וואס טראגט זיך איבער אידישע דעכער.

אין יענע גאסען, עס הייסט אייגענטליך, אויף דער בראצקע גאס, פיהלט מען אויך, אז איבער'ן אידישען הימעל האבען זיך צולעגט גרויסע, רחמים'דיגע פליגעל און אז עס קומט אן א טאג, ווען מען נעהט משפט'ן.

יא, אויף בראצקא גאס — אין הויז פון פוילישען אדוואקאט וויטאלד סלופסקי — פיהלט מען, אז די וועלט האט זיך פארטראכט און אז זי געהט אפגעבען דין וחשבון.

ווער פיהלט עס? עס איז דאך א גוי'אישע הויז? אויף די ווענט הענגען פוילישע בילדער, אין די ווינקלען ברענען אויל־לעמפעלאך פאר קירבען־בילדער, דא און דארט שניידען זיך אויס קרייצען — טא פון וואנען ווייסט מען דא וועגען אידישע ימים־נוראים?

און דאך איז דא איין מענש, וואס ווייסט און וואס לעבט איבער א טיפע טראגעדיע אין די דאזיגע אימה'דיגע טעג.

דאס איז די טאכטער פון ר' איטשע בורשטיין, די אמאליגע שעהנע מרים און די היינטיגע אדוואקאטאווע מאריא סלופסקא.

עס דאכט זיך, אז זי דערהערט דעם טאטענ'ס געבעט דארט אין דער שוהל, פון וואס עס ווערט געריינצעלט די הויט אויף איהר לייב און די נשמה ציהט זיך אין איהר איין, אזוי ווי א שוואם.

אין די ימים־נוראים'דיגע טעג דערפיהלט זיך פרוי מאריא, אזוי ווי פויגעל פאר א שטורם, ווען זיי לויבען זיך אן אליין און, ווי משוגענע, זוכען זיי זייערע נעסטען, וואו זיך אויסצובאהאלטען.

פאר פרוי מאריא גיט זיך א וויקעל־אויף איהר אמאליג לעבען. איהר היים, איהרע טאטע־מאמע. עס רייסט זיך איהר צואוועהטאגט געמיט, אזוי ווי א הונגעריגער הונט אויף דער קייט.

איהרע צימערען ווערען איהר פרעמד. זי האט זיי פיינט, זי האט מורא פאר זיי. איהר מאן, דער אדוואקאט וויטאלד סלופסקי, מיט די קליינע בלאנדע, פארשפיצטע וואנסעלאך וואקסט אויס אין אירע אויגען. אזוי ווי א פאליפ, וואס האט זיך איינגעזויגען אין איהר האלז און ציהט ביי איהר טראפענווייז ארויס דאס בלוט.

אפילו איהרע צוויי קינדער, דאס מיידעלע מיט'ן בלאנדען קאפ און דאס איינגעלע מיט'ן שווארצען — אויך זיי ווערען איהר פרעמד, אויך זיי באקומט זי פיינט. זי בלאנקעט זיך פון שטוב צו שטוב, אזוי ווי אן אונטערגעשאסענע. זי זוכט אן אנלעהן פאר איהר צובראכענעם גוף, א תיקון פאר איהר פארלוירענער נשמה.

אין די ימים־נוראים'דיגע טעג זוכט זי זיך אויס צו געהן אין גאס אריין. זי לויפט איבער די אידישע גאסען, זי קוקט זיך אריין אין אידישע פנים'ער; יעדער איד, יעדע בארד, וואס אמאל האט זי נישט געקענט קוקען אויף זיי, ווערט איהר טייער, ליעב, אין יעדען איד זעהט זי איהר טאטען, און אין יעדער אידענע — איהר פארשטארבענער מאמע.

זי איז אזוי ווי א פארלוירען קינד, וואס וויל זיך צוטוליען צו די אלע פרעמדע קאפאטעס, צו די אלע ווייבערישע ספאדניצעס און בעטען:

— נעהמט מיך מיט מיט אייך. איך בין א פארלוירענע, מיין שיף אויפ'ן ים איז אונטערגעגאנגען. איך בין געבליבען איינע אליין. וואוהין זאל איך מיך אהינטאן?

און אז עס שלאגט אן יענער טאג, ווען איבער דער גאנצער וועלט לויפט דורך א שוידער — דער טאג פון כל נדרי — ווערט פרוי מאריא סלופסקא גרין און געל, נישט זי עסט, נישט זי רעדט.

באלד אין דער פריה. ווי נאר דער מאן איהרער, דער אדוואקאט געהט אוועק אין געריכט אריין — טוט זי זיך אן אין שווארצע, אזוי ווי נאך א טייערען מת און לויפט אויפ'ן אידישען בית־עולם.

הונדערטער קאליקעס, לאמע, קרומע, בלינדע, טויבע, מיאוס'ע, אויסגעקרימטע און אויסגעהונגערטע, פארשטעלען איהר דעם וועג.

הונדערטער פושקעס קלאפען, הונדערטער שטימען רופען.

פרוי מאריא סלופסקא געהט מיט אן אויסגעצויגענער האנט. א שווארצע, א שטילע, א פארשעמטע און אן ארויסגעווארפענע — געהט זי אזוי און טיילט. טיילט, טיילט פון דעם אייגענעם געלט, וואס איהר מאן, דער קריסטליכער אדוואקאט, פארדיענט.

אויפ'ן קבר פון דער מאמען געהט זי נישט אין יענעם טאג. עס דאכט זיך איהר, אז אין ערב יום כפור'דיגען טאג וועט די מאמע זי נישט צולאזען צום קבר. יענע וועט זי אפשטופען. זי געהט אויך נישט דערפאר, ווייל זי ווייסט, אז אין יענעם טאג קאן זי טרעפען אימיצען פון דער משפחה אויף דער מוטער'ס קבר.

און אט היינט איז אויך אזא טאג. היינט איז פרוי מאריא אויך געוועזן אויפ'ן אידישען בית־עולם. היינט האט זי געטיילט מעהר, ווי פאר־א־יאהרען און מעהר ווי פאר צוויי יאהר.

זי איז צוריקגעקומען פון דארט א מידע, אין גאנצען אהן כחות. זי הערט נאך אין די אויערען די געשרייען מיט די יללות פון די קאליקעס און פון די מענשען, וואס זענען געקומען אויף די קברים.

היינט איז זי יא געוועזן אויף דער מוטער'ס קבר. זי איז געשטאנען, וואס אן אמת, פון דער ווייטענס. זי האט געוואלט זעהן, צי אימיצער איז דא — איבערהויפט צי איהר שוועסטער, אנקע איז דא.

אבער אנקע איז נישט געווען — כאטש זי האט היינט דא באדארפט קומען.

איצט איז שוין נאכמיטאג. איהר מאן נעהמט שוין איצט אן קליענטען ביי זיך אין קאבינעט.

פרוי מאריא זיצט איינע אליין אין איהר טואלעט־צימער. זי זיצט און קוקט ערגעץ אין א ווינקעל אריין. דאס דאזיגע איינציגע ווינקעל איז איצט פאר איהר א גאנצע וועלט.

זי זעהט אין דעם דאזיגען ווינקעל יענע אידישע גאסען, פון וואנען זי איז ערשט נישט לאנג געקומען.

איצט זענען שוין די געוועלבער פארמאכט. די גאסען זענען אויסגעקעהרט. אידען און ווייבער געהען אין די שוהלען אריין, אידען אין אטלעסענע און אין טורכענע קאפאטעס. עס געהען פרומע און נישט־פרומע, ווייבער — אין ווייסע קליידער, איינגלאך טרויעריגע מיט שטילע, געלייטערטע אויגען.

אט געהט דארט איהר טאטע. די בארד פארקעמט אזוי רחבות'דיג, האפערדיג. ער געהט אין ווייסע זאקען, און ווייבע לאטשען. און אט דארט זעהט זי די מאמע איהרע, מיט'ן שיינענדיגען פנים, מיט'ן שטערען־טיכעל — אזא ריינע, אזא יום־טוב'דיגע. אזא גוטע און לייטזעליגע. דער פארנאכט ווערט וואס אמאל טונקעלער און טרויעריגער. ער פאלט־צו. אזוי ווי מידע לעפלאך איבער קראנקע אויגען.

פרוי מאריא דערזעהט זייער שטוב. זייער אמאליגע שעהנע אידישע שטוב. טאטע־מאמע זענען שוין אין שוהל. אין שטוב זענען געבליבען זי, איהר שוועסטער אנקע און די געטרייע דיענסט שעווע.

שעווע זיצט דארט אין קיך און שאקעלט זיך איבער אן אפענעם מחזור. אין עס־צימער ברענגט א גרויס וואקסענע ליכט. עס איז אזוי שטיל און אזוי טרויעריג.

צום לעצטען מאל. ווען זי האט איבערגעלעבט דעם יום־כפור ביי טאטע־מאמע אין דער היים — האט זי שוין גע'חלומ'ט פון סטודענט סלופסקי.

ווי שרעקליך פיינט זי האט געהאט יענע טרויעריגע שטוב מיט דער וואקסענער ליכט. מיט די שאטענס אויף די ווענט, מיט אלץ וואס ארום און ארום.

זי האט געהאפט אויף דער מינוט, ווען זי וועט שוין קאנען אנטלויפען פון דאנען, ווען זי וועט זיך שוין קאנען באפרייען פון דעם דאזיגען טרויער, פון דער דאזיגער אידישער שווערקייט.

א נייע וועלט איז געווען פאר איהר אפען, א ליכטיגע, א זוניגע, א פרייע.

זי האט זיך תמיד געווארפען אין דער נייער וועלט אריין, אזוי ווי מען ווארפט זיך אין א פרישען קוואל וואסער.

און אט איז זי שוין אין דער נייער וועלט. און אט האט זי שוין דאס פרייע לעבען. און זי דערזעהט, ווי ליידיג עס איז ארום איהר. אומעטום, ארום איהר, איז ליכטיג, פריי, שעהן — און איהר איז טויזענט מאל טרויעריגער, ווי ביי יענעם וואקסענעם ליכט.

היינטיגס יאהר טרויעריגער, שווערער, ווי אלע יאהר. עס איז צוליעב דעם נייעם אומגליק, וואס האט געטראפען איהר טאטענ'ס הויז. דער טאטע ווייסט ניט, אבער זי ווייסט אלץ.

און עס דאכט זיך, אז ווען זי וואלט געוועזן אין דער היים, ווען זי וואלט נישט געוועזן אנטלאפען פון טאטענ'ס הויז, וואלט דאס אומגליק מיט אנקע'ן נישט געשעהן. זי וואלט יענע באשיצט, זי וואלט יענע געהיט.

עס ווערט וואס אמאל טונקעלער. די נאכט פאלט־צו. ארום פרוי מאריא צולעגען זיך שאטענס אויף שאטענס, טרויער אויף טרויער.

א האלב לעבען וואלט זי אפגעגעבען, זי זאל קאנען איצט זיצען דארט ביים גרויסען וואקסענעם ליכט. זי זאל קאנען נעהמען דעם קאפ פון איהר אומגליקליכער שוועסטער — צוטוליען צו זיך און טרייסטען, און זאגען דאס שעהנסטע און דאס בעסטע, וואס א צוואוועהטאגטע און פארבענקטע הארץ קאן פון זיך ארויסזאגען.

(ווערט פארגעזעצט)

האט איהר אויגען טראבעל?
האט איהר קאפ שמערצען?
דאן זעהט זיך מיט דעם אידישען
אפטאמעטריסט
און אפטישען
דר. הענרי העריס
279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינע)
אפען ביז 9 אוהר אין אווענט.
Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St., near Spadina
Open until 9 p.m.

דער
מאן מיט
דעם פיש

ער באדייטעט פאר גוטע געזונד און מיליאנען היימען איבער־דער גאנצער וועלט. ער ברענגט שוץ צו יונג און אלט געגען ווינטער פייכטקייט און קעלט. ער שטראהלט אויף בייביס וואס דארפען מעהר זון שיין. ער גיט אייך דעם לייכטען — אנגענעהמען אופן צו נעהמען דעם אויסגעצייכענטען שפייז־טאניק — קאד ליווער אויל. פרובירט עס. יעדער דראגיסט האט עס.

SCOTT'S EMULSION
באריהמט איבער 50 יאהר!!
SCOTTE & BOWNE, 29-44

ווען איר דארפט בויען אדער מאכען בילדינג אלטערעישאנס
פארגעסט ניט

י. קעמין
דזשענעראל קאנטראקטאר פאר די לעצטע 25 יאהר

מר. קעמען לאזט אייך וויסען, דאס ער איז א רעגיערונגס באשטימטער פייער אינשורענס אדזשאסטער. פאר צופרידענהייט און גאראנטי אין בילדינג און אין פאל פון א פייער פארגעסט ניט
דזשענעראל קאנטראקטאר און פייער אדזשאסטער.
I. KAMIN
1296 קווין סט. וועסט
לעיקסייד 7319.

יעצט איז די צייט
צו קויפען העטס און קעפס

מיר מאכען א ספעציעלען סייל בלויז פאר א קורצער צייט אויף אויסלענדישע העטס. די סטיילס און קאלירען זענען די שענסטע, גוטע קוואליטעט בלויז $2.65 א העט.

ספעציעלע פרייזען אויף ריכטיגע בארסעלינא העטס.

מיר זענען די איינציגע וואס פארקויפען בארסעלינא העטס ביליגער ווי $8. אויב איר קויפט ערגעץ ביליגער אפילו אין האלסייל איז עס נאכגעמאכטע.

מיר האבען די בעסטע סארטען העטס און א שענעם אויסוואל מענס און באיעס קעפס.

ראלף ראטמאן, 339 ספעדיינע עוו. (קאר. באלדווין סט.)
די זעלבע זייט פון אידישען טעאטער.

קארפענטער
און דזשענעראל קאנטראקטאר
י. קאץ
נעהמט ארבייט פאר הארדוואוד פלארס, פענסי ארבייט, אלע סארטען ארבייטען און הויז אלטערישאנס. אויך אלערליי פעקטארי ארבייט.
79 מיידזשאר סט.
טעלעפאן קיננסדייל 8442. מיר מאכען ארבייט אויף אויסצאהלונגען אויך

באשיינט אייער היים לכבוד פסח
אלעס צו האלבע פרייזען
קומט און איבערציינט זיך

DIAMONDS WATCHES SILVERWARE GIFTS
$100
Distinctive strap watch, sterling silver case, luminous dial, good time-keeper, $25.00.
Voguish wristlet with smart flexible bracelet complete for $35.00.
COMMUNITY PLATE
The new Deauville Design in Community Plate; 26 piece set in antique finish, Colonial Cabinet (Including De Luxe Stainless Knives) $37.75. Cabinet empty may be used for sewing case, glove box, etc.

א פולער סעט זילבערווארג מיט שארפע מעסערס,
צו האלבע פרייזען
לייטעסט סטיילס וועדינג רינגס ביליגער ווי איבעראל.
אייער קרעדיט איז גוט
אפען אווענטע. קיינע ברענטשעס
טעלעפאן עדלייד 1357.
קלינג בראדערס
דיימאנדס, וואטשעס, דזשולערי, זילבערווארג.
338½ יאנג סטריט
(צווישען עדווארד און עלם סטס.)

ה. גראנטשטיין און קא.
דזשענעראל קארפענטער קאנטראקטארס
און קאבינעט מעיקערס
107 אקספארד סטריט
טריניטי 2095 W.
מיר מאכען די בעסטע ארבייט און גאראנטירען די העכסטע צופרידענהייט. ווענדט זיך צו אונז און מיר וועלען אייך געבען די ביליגסטע עסטימייטס פאר
פראנטס, גאראדזשעס, ווארענדעס, פרענטש טירען, פארשידענע פעקטארי ארבייט א. ז. וו.
ספעציעלער פרייז פאר הארדוואוד פלארס. מיר נעמען אן פון דעם גרעסטען ביז'ן קלענסטען דזשאב און גאראנטירען פולסטע צופרידענהייט.

שיקט אייערע קרובים
הילף אויף פסח
— דורך —
אליהו דאגלאס
ROYAL TICKET OFFICE
153 Queen W. Ad 2047
אפיציעלער אגענט פון אלע שיפס קאמפאניעס.
שיפסקארטען, אימיגריישאן
אינשורענס, סיטיזען פייפערס.
געלט געשיקט יעדען טאג ביי פאסט, ראדיא, קעיבעל, אין אלע וועלט טיילען, אין דאלארען. ספעציעל איז עס וויכטיג פאר רוסלאנד.
שנעל, ראיעל, פינקטליך.

די בענק אף נאווא סקאשיא
אויסלענדישע דרעפטס געקויפט און פארקויפט
מיר האבען גרויסע פארבינדונגען מיט אויסלאנד און מיר קאנען ארויסגעבען דראפטס פאר ענגלאנד, פראנקרייך, דייטשלאנד, עסטרייך, פוילען יוגאסלאוויע, טשעכא־סלאוואקיא, און כמעט אלע פרעמדע לענדער.
אונזערע אפישעלס געפינען זיך אין לאנדאן און ניו יארק. דירעקטע טעלעגראפישע "וויירס" צו מאנטרעאל און ניו־יארק, בעסטע עקספשיינוש רייטס.
קאפיטאל — $10,000,000
רעזערוו — $20,000,000
THE BANK OF NOVA SCOTIA
קווין און מעקאל סטריטס.
ח. סאמערלאנד, מענעדזשער
ספעדיינע און דאנדעס
ס. ב. ניקאהם, מענעדזשער.

איך בין געוועזן דאה און מיעד. איצט מיט פעפ. געוואונען 11 פונט

"איך בין געוועזן אפגעשוואכט, אהן פעפ. אבער איירא־נייזד איסט האט מיר געגעבען פעפ, פיעל שטארקער. געוואונען 11 פונט. באקומען א ראזע, געזונטע קאמפלעקציע".
— מעק לאטאריא.

וואונדערבארע נייע איירא־נייזד איסט גיט צו 5 ביז 15 פונט אין 3 וואכען. ענדערט שוואכע קערפער אויף שטארקע, גוט אנטוויקעלטער פארמע וואס אלע באוואונדערען. א געלע הויט ווערט געזונט רויין אזוי ווי דורך א כישוף. נערוועזיטעט, אונפארדייאונג, פארשטאפונג פארשווינדט איבער נאכט. געזונטער שלאף, נייער פעפ פון דעם סאמע ערשטען טאג.

צוויי גרויסע טאניקס אינאיינעם — ספעציעלע וואג־בויענדע מאלט איסט און שטארקענדע אייזען. פארגעניגענדע קליינע טעבלעטס. א סך שטארקער ווי ניט האלבארער הייוועז. רעזולטאטען אין ½ מאל. קיין הייוועז טעם, קיין גאז. זייט ניט "דאר", שוואך, ניט צוציענד. קריגט איירא־נייזד איסט היינט פון דראג סטאר. פילט זיך מארגען גוט. דאס געלט צוריק פון מאנופעקטשורער אויב איר זייט ניט צופרידען מיט שנעלע רעזולטאטען.

THE DOMINION BANK
קווין און דזשאן סטריט, טאראנטא
לאדעט ספעציעל איין אין איהר ברענטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר היימיש אין דער באנק.
געלט קיין אייראפא שיקען מיר צו די ביליגסטע פרייזען. אויסגעצאהלט אין אמעריקאנער דאלארס, אדער ווי אזוי איהר ווילט.
זעהט אונז איידער איהר שיקט געלט. איהר וועט זיכער זיין צופרידען.
ש. ק. גוט, מענעדזשער דזשאן סט. ברענטש.

לארד באלפור
מעמאריעל מאסמיטינג
וועט פארקומען
היינט 8 אווענט, 30־טען מערץ
אין אימפיריעל טעאטער (פריהער פענטיידזשעס) 263 יאנג סטריט
פאלגענדע רעדנער וועלען אדרעסירען די פארזאמעלטע:
סער וויליאם מיולאק (טשיף דזשאסטיס אף אנטעריא) ראביי ה. אבראמאוויטש פון מאנטרעאל
מעיאר וועמפ, א. ריינוויין, ראביי ש. סעקס (פארזיצער)
חזן עקיבא בערנשטיין און זיין כאר וועלען זינגען פאסיגע קאפיטלאך תהלים
אלע טאראנטער אידען דארפען קומען עהרען דעם אנדענק פון דעם נאר וואס פארשטארבענעם גרויסען ענגלישען שטאטסמאן, דעם פארפאסער פון דער בארימטער "באלפור דעקלאראציע", פאר א אידיש נאציאנאלער היים אין פאלעסטינע.
די קאמיטע האט גענומען דעם גרעסטען טעאטער פלאץ אין שטאדט, בכדי די טאראנטער אידען זאלען קענען קומען אין גרויסע מאסען צו עהרען דעם גרעסטען אידען־פריינט פון דעם יאר־הונדערט, לארד באלפור.
מיט אכטונג, די באלפור מעמאריעל קאמיטע

לאיער דזשיי. ל. קאהן

J. L. COHEN

רום 1004 סענטראל בילדינג
45 ריטשמאנד סט. וועסט
טעלעפאן עלגין 3379.

וואוינונג מידוועי 1948.

לאיערס דזש. דזש. גלעס און אי. פי. דיסלעה

— פון —
גלעס, דיקלער און קא.

רום 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.
אפיס טעלעפאן עלגין 5512.

אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו - פראקטיק.
געלט געליען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

לאיער מאנועל גאדפרי

בעריסטער, סאליסיטאר און נאטארי פאבליק
507 סענטראל בילדינג. 45 ריטשמאנד סט. וועסט
טעלעפאנס: — אפיס וויווערלי 3-4692.
וואוינונג — הילקרעסט F 7724.

אפיס:
347 בעי סטריט
511 נײשאנאל בילדינג

אפיס טעלעפאן:
וויווערלי 2211
הויז טעלעפאן טריניטי 7461.

לאיער ב. וויינבערג ב.א.

בעריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליס

נעלט צו לייען אויף מארגיידזשעס

מארגיידזשעס געקויפט.

ביזנעס טעלעפאנען:
דאנטאון, עדלייד 2544
אפטאון, טריניטי 1652

בראון און סמיט

לאיערס

394 בעי סטריט

514 דאנדעס סט. וועסט, קאר. ספאדיינא עווניו

אונזער ניייער אפטאון אפיס אויף 514 דאנדעס סטריט וועסט, קארנער ספאדיינא עווניו, איז איצט אפען. דיזער אפיס וועט זיין אפען אין די אווענטען.

נעלט געליען אויף מארטגיידזשעס אויף 6 פראצענט.

רעזידענט טעלעפאנען:
א. ת. בראון, הילקרעסט F 6146
ס. א. סמיט, עדלייד 7674.

דער נייער אדרעס פון

לאיער סאול אייזען ב. א.

SOL EISEN

904-5 סענטראל בילדינג, אפיס טעלעפאן עדלייד 3083.
45 ריטשמאנד סט. וועסט
רעזידענס 349 פאלמערסטאן בילווארד. טעל. טריניטי W 1078.

F. M. Catzman B. A.
H. I. Rotenberg

Office telephone
Adelaide 3083

לאיער ניוסאן

אפיס: 4 ריטשמאנד סטריט איסט **ELGIN 1305**

רעזידענס — 874 עווניו ראוד טעל. האדסאן 9921 J

לאיער הערי מ. שערמאן

בעריסטער. סאליסיטאר. נאטארי פאבליק
901 סענטראל בילינג, 45 ריטשמאנד סט. וועסט
אפיס טעלעפאן וויווערלי 8261. הויז טעלעפאן טריניטי 5898
נעלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארטגיידזשעס.

קויפט אייערע קוילען פאר'ן ווינטער ביי דער גוט-באקאנטער קוילען - פירמע

יאנאווער. קאהל קאמפאניע

מיר פארקויפען ריטייל און האלסייל אלע סארטען קוילען, ווי אויך ווארטע קוילען פאר בלאוערס. וועלש קוילען פאר פוירנייס און בלאוערס.

איר קענט ביי אונז קויפען די בעסטע ריידיאס אויף לייכטע טערמס.

268½ קווין סטר. וו.

אפיס טעלעפאן עדעלייד 8766.
רעז. טעל.: טריניטי 8781.

עלעקטרישע פיקסטשורס

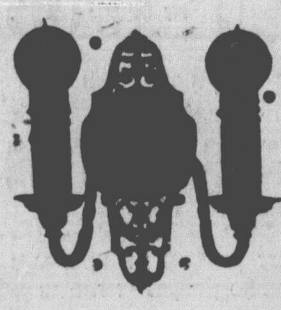

פון
מאנופעקטשורער צום קויפער

מיר מאכען ספעציעלע דעזיינס פאר שולען און פאבליק געביידעס.
א באזוך אין אונזער שאו-רום וועט אייך איבערצייגען אז מיר האבען א גרויסען אויסוואל פון הויז פיקסטשורס צו צופאסען יעדעס הויז און יעדע קעשענע.
אונזער פארטרעטער וועט מיט צופרידענהייט קומען צו אייך און געבען א פרייע אפשאצונג.

J. A. WILSON COMPANY LIMITED

9—13 מאריסאן סטריט

עדלייד 0871 — 2685

פ. סענדלער, פארטרעטער
אין אווענט טעל. לאידברוק 8812.

שיקט געלט אויף פסח

אין אלע טיילען פון דער וועלט

שנעל ביליג זיכער

מאני ארדערס, קייבעל און ראדיא

— דורך —

אנשעל ווייס

100 דאנדעס סטריט וועסט

TEL.: ADELAIDE 2538-6973

שיפסקארטען פארקויפט אויף אלע ליינס

וועגען סיטיזען פייפערס און אימיגראציאנס פראגען ווענדעט זיך צו מיר און איר באקומט די בעסטע עצות פריי.

100,000 קאמפאני באנדס

זענען ביי אונז אין האנט, צו אינוועסטען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.

לאיערס ראטשטיין און שער

בעריסטערס, סאליסיטארס און נאטארי פאבליק
511 פעדעראל בילדינג, 85 ריטשמאנד סט. וועסט
טעלעפאן עדלייד 5808.

אידען ווערט ניט נכשול מיט חמץ בפסח!

גליצענשטיין'ס מאקאראנעס

25 סענט א פונט האלסייל, 30 סענט א פונט ריטייל

זענען עכט כשר לפסח. דאס וועלען עדות זאגען די פיעלע אמת'ע ארטאדאקסישע אידען, וואס באזוכען יעדעס יאהר מיין בעק-שאפ אין דער צייט פון באקען. אויך דאס יאהר וועט מיין בעקערי זיין אפען פאר יעדען איינעם זיך איבערצוצייגען וועגען מיין אמת אין הלכות כשרות!

ביים קויפען זאלט איהר פארלאנגען און אכטונג געבען אז יעדער בלאט מאקאראנעס זאל זיין געסטעמפט מיט דעם אויפשריפט: — "גליצענשטיין'ס מאקאראנעס און קעיק כשר לפסח". — ארדערס ווערען שוין אנגענומען.

גליצענשטיין'ס קעיק בעקעריי

358 קאלעדזש סט. טעל. קינגסדייל 8033

באקאנטמאכונג

צו דזשאבערס, שניידערס און טאראנטאר אידען

מיר פארקויפען אויס אונזער מענער ווארע צו זעהר ביליגע פרייזען, ווייל מיר גיבען אויף דעם האל דעפארטמענט. פון סוירדזשעס און וואוסטעדס קומט איצט צו אונז און איר וועט ווירקליך קויפען סחורה ביליג.

טעקסטייל אימפארטערס

536 דאנדעס וועסט טעלעפאן טריניטי 2434
אפען פון 9 פריה ביז 9 אווענט.

קויהלען פון דער בעסטער קוואליטעט

איז דער סארט וואס מיר פארקויפען. אויב איר האט גענוצט שלעכטע קויהלען, וועלען אייער פוירנייס זיכער אפלעבען פון אונזערע גוטע קויהלען. די קויהלען וואס מיר אפערען היינט ענטהאלט די העכסטע מאס פון היץ-געבענדע איינגעשאפטען. עס ברענט לענגער און האלט אויף א גלייכע היץ.

THE EATON·COAL·CO.
HEAD OFFICE, 352 QUEEN ST. W.
PHONE ADELAIDE 2696

באריינגס

ווער עס וויל לייגען הארדוואוד פלארס און סקרייפען אלטע פלארס און ווענירען טרעפס רופט אפ:

J. KRAFT

597 שאו סט.
קענוואוד W 6517
מיר נוצען דעם בעסטע מאטעריאל

BUILDERS Moulding Co.

ACME BRAND HARDWOOD FLOORING

גאראנטירט פאר א פוירסט קלאס דזשאב.
ווארט ניט ביז דער לעצטער מינוט.

סעה. ראבערט בארדען

פרעזידענט פון די

קראון לייף אינשורענס קאמפאניע

חזן מ. קאפלאן

ספעשעל רעפרעזענטאטיוו

M. KAPLAN & SON

General Insurance
Kaplan Customs Brokers

55-57 YONGE STREET
Elgin 8156-8157

וואוינונג 47 ראוז פארק דר.
טעלעפאן היילאנד 1960.

עלעקטרישען

הויז וויירינג און ריפיירינג. עסטימענטס. קיין דזשאב צו גרויס אדער צו קליין. קיין שארען צו דעקאראציעס ביים פיקסען.

איך האב אויך א פולען סטאק פון הארדוועיר פיקסטשורס. לעמפס און רופינג סופלאיס.

דזש. דזשייקאבסאן

926 דאנדעס סטריט. וועסט.
טעלעפאן טריניטי 2111.

מאכט אייער דרוק-ארבייט אין „זשורנאל"

צו די איינוואוינער פון הארבארד דיסטריקט

א קלינינג, פרעסינג, און ריפיירינג סטאר, איז ערעפענט געווארען אין

161 הארבארד סטריט

קארנער בארדען; וואו אלעס ווערט געטאן אויפ'ן בעסטען אופן, פון א היימישען בעל מלאכה, וועלכער פאר-ריכט אייערע אלע מלבושים.

אלע אייערע הויז ארטיקלען ווערען צוגענומען פון אייך, גערליינט, גע-פרעסט, און פאררירכט און צוריק גע-בראכט צו אייער הויז אין ארדנונג.

טעלעפאנירט טריניטי 3571.
שלום ראזענבוים, אייגענטימער.

ROBINSON'S

FLOWER SHOP

281
בעי סט.
(לעבן קינג)

עלגין **6655**

דאס פלאץ וואו אמת'ע בוקעטען ווערען געמאכט פאר יעדער פא-סינגער געלעגענהייט. דער מענש וואס באזארגט א סך טאראנטאר מיידלאך מיט בוקעטען פאר זייערע אונטערהאלטונגען.

טאראנטאר אידען!

לאזט זיך ניט פארפיהרען, און האט ניט קיין פארשטערטען פסח זאל די

מאנישעוויטץ מצה

באשעהנען אייער טיש. היינטיגען פסח. ווי אלע יאהר.

ארדערס וואס וועלען ניט אריינגעגעבען ווערען פון אייערע גראסערים ביז דעם ערשטען אפריל, וועלען ניט אנגענומען ווערען פון די האלסיילער.

אנטאריא גראסערים לימיטעד

188 דאנדעס וועסט
טעלעפאן עדלייד 9994

קויפמאן ברידער און פיין

וואולסלי סטריט
טעלעפאן טריניטי 0744

ה. וויינבערג

257 קווין סט. וועסט
טעלעפאן וויווערלי 3126

ביליגער ווי איבעראל

ניט פארגעסט

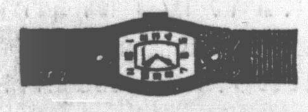

241 קווין סט. וו.

דעם גרויסען דזשולערי סטאר פון

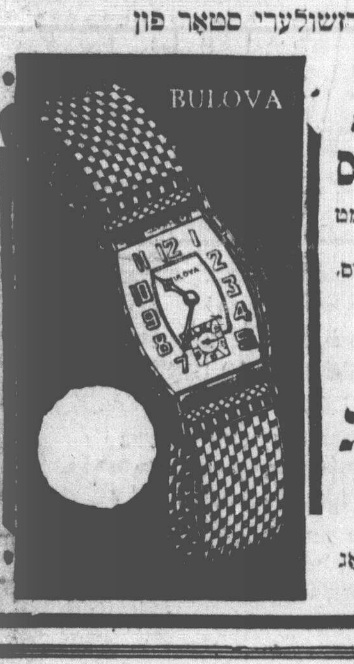

ג. קלינג

דיימאנדס און וואטשעס

די בעסטע אין דער וועלט. קומט און איבערצייגט זיך.
א סעט פון 26 שארפע מעסערס. גאפעל און לעפעל פאר בלויז

$7.95

נאר אין

ג. קלינג

241 קווין סט. וועסט
עלגין 8021

קומט א גאנצע וואך. שבת ביינאכט איז געשלאסען.

סוטס און ספרינג קאוטס לכבוד פסח

דער יום טוב איז נאהענט. און ווער עס וויל האבען א נייעם סוט, אדער ספרינג קאוט, געמאכט צו ארדער, ביי א גוטען בעל מלאכה. זאל ארדערען באצייטענס.

בעסטע סחורות, ביליגע פרייזען
צופרידענע באהאנדלונג.

א. מילער

היי קלעס מענער קאסטאם שניידער
411 ספעדיינע עוו. טעל. טריניטי 9081.
דער נאמען "מילער" איז א גאראנטי.

טשעסטערפיעלד סעטס

געמאכט צו ארדער און רעמאדעלט. לויט אייער אייגענעם פארלאנג און געשמאק.
מיר גאראנטירען אונזער ארבייט און נוצען די בעסטע מאטעריאלען.
פולשטענדיגע צופרידענהייט גאראנטירט. אלע לייטעסט סטיילס און דעזיינס.
מיר גיבען אייך אויף לייכטע אויסצאהלונגען.

הענדעלמאן אפהאלסטערינג קא.

טהיניטי 4176

ווילט איר זיין צופרידען פון אייערע קליידער?
די שענסטע און לייטעסט סטיילס

סוטס און ספרינג קאוטס

ווערען געמאכט ביי די באוואוסטע מענער קאסטאם שניידערס

שונפער בראדערס

362 קאלעדזש סטריט. טעלעפאן קינגסדייל 8103.

ווארט ניט ביז די לעצטע טעג פאר יום-טוב. ארדערט אייער סוט אדער ספרינג קאוט איצט ביי אונז. וועט איר זיין העכסט צופרידען. מיר האבען א גרויסען אויסוואל פון די שענסטע ווארעס.

1905-יובילעאום יאר-1930

ווערט א מיטגליד אין דער גרעסטער און שטארקסטער אידישער סאסייטי אין קאנאדע, דאס איז די

פרייד און איזראעל סיק בענעפיט סאסייטי

געגרינדעט אין 1905 פון עטליכע אימיגראנטען, היינט צו טאג די גרעסטע סאסייטי אין קאנאדע.

צוליעב דער 25-יעהריגער יובילעאום פייערונג ווערט געגעבען א געלעגענהייט אלע טאראנטאר אידען זיך אנצושליסען אין אונזער סאסייטי

איינטריט פריי!

ספעציעלע געלעגענהייט צו אלע טאראנטאר אידען וועלכע זענען עלטער פון 40 יאהר, אריינצוקומען אין אונזער פאראיין אלס

עהרען-מיטגלידער מיט א קליינער איינצאלונג.

ב. סאנשיין
טשערמאן
יובילעאום קאמיטעט.
טעלעפאן קינגסדייל
6421

צוליעב פאלגענדע צעהן אורזאכען דארפט איד, באלאנגען צו דער

פרייד און איזראעל סיק בענעפיט סאסייטי

וואס איז — די — גרויסקייט - פון דער - פרייד און איזראעל?

1) דאס איבערגעבענהייט און גענענזייטיגער הילף צו די וועלכע זענען אין נויט.

2) מיר צאהלען 9 דאלאר א וואך קראנקען בענעפיט, 16 וואכען האספיטאל, $250 אינשורענס.

3) ווען א מעמבער ווערט ערקלעהרט אונפעהיג צו ארבייטען, קריגט ער 100 דאלאר יעהרליך ביי זיין לעבען אויב ער וויל פארלאזען די סאסייטי, קריגט ער $500.

4) די סאסייטי'ס פארמעגען איז $35,000.00.

5) די מעמבערשיפ איז איבער 500.

6) צוליעב דער גרויסער צאל מיטגלידער צאלט מען די קלענסטע דיום ווי אין אנדערע סאסייטיס.

7) אונזער 25 יעהריגער עקזיסטענץ, און גרויסע רעזערוו פאנדען זענען א גאראנטיע פאר אונזער זיכערקייט.

8) די פרייד און איזראעל לאדזש סינדיקייט, לייען אויס זייערע מיטגלידער דורכ'ן יאהר מעהר ווי הונדערט טויזענט דאלאר, אויף לייכטע אפצאלונגען.

9) פאר דער צייט פון אונזער עקזיסטענץ האבען מיר געשטיצט מיט אפענע הענט אלע נויטיגע און נוצליכע אינסטיטוציעס.

10) אונזער גרויסער רעליף פאנד, גיט אונז די מעגליכקייט צו העלפען אונזערע מיטגלידער אין צייט פון נויט, אום ניט אנ צוקומען צו שטאדטישע אינסטיטוציעס.

יהודא ראם פרעזידענט.
624 מענינג עוו.

א. שווירסקי, סעקרעטאר
טעלעפאן טריניטי J 4388.

דער אידישער קעניג

היסטאריש-שפאנענדער ראמאן פון חורבן בית ראשון, ביז בנין בית שני.

באארבייט ספעציעל פאר'ן „זשורנאל"

פון יבם

(60-טע פארזעצונג)

יעצט אבער ווען ער האט ערהאלטען אזא בריעף אז בר כוכבא איז געפאנגען געווארען איז איהם ווי א שטיין פון הארצען אראפגעפאלען. ער האט אויך זעהר גוט פארשטאנען אז אזא העלד ווי בר כוכבא איז וועט זיך ניט לאזען נעהמען געפאנגען פון איין טורנוסרופוס'ען, נאר איהם האט שוין יעצט קיין זאך אויסגעמאכט, אבי ער איז געפאנגען געווארען, און ער האט באלד געהייסען שרייבען צו טורנוסרופוס'ען און זיין נאמען א דאנק בריעף פאר די גבורות וואס ער האט בעוויזען.

ספארוסרופוס אבער איז זעהר שטאלץ געווען מיט דעם ברודערס זיג, און האט געהאפט ביי דעם קייזער דערפאר מיט פופציג פראצענט טייערער צו ווערען. דער בריעף איז איהם גראדע אנגעקומען אלס רבי אלעזר המודעי איז ביי איהם אין זאל געזעסען.

רבי אליעזור'ן איז נאך ניט איינגעפאלען אז אין דעם בריעף וואס ספארוסרופוס לעזט יעצט געפינט זיך אזא וויכטיגע נייעס פאר איהם, ער איז גראדע געזעסען און האט געקוקט אויף דעם קייזערס ליבלינג וועלכער איז געגען איהם אויף א ווייכען שטול געזעסען געקליידעט אין א זיידענעם מיט גאלדגעשטיקטען פרויען-מארגענראק, די לאנגע האר זיינען געווען ביי איהם צוווארפען איבער די אקסלען, און אלע זיינע מינעס מיט די באוועגונגען זיינען געווען ווי פון אן עכטער קאקעטישער פרוי.

איז דאס מעגליך אז א מענש זאל בעזיצען אזא איינבילדונגס-קראפט דאס ער זאל אין דער ווירקליכקייט פארגעסען וואס ער איז — האט דער אלטער ביי זיך געקלערט — איז ווירקליך דער מענש פעהיג צו אפפערען זיין "איך" צוליעב א פאלשען כבוד און צוליעב געלד.

אין דער צייט וואס ער פלעגט אריין געהן צו ספארוסרופוס'ן האט ער גענוג צייט געהאט זיך איבערצוציינען אז דער מענש האט כמעט ווי פארגעסען אז ער האט אמאל געהערט צו אן אנדער געשלעכט. דער פוץ איז ביי איהם געווען דאס גאנצע לעבען. אלע טאג פלעגט ער זיך מאכען נייע פרויען קליידער, און זיין אנקליידען זיך האט געדויערט איינינע שטונדען. ער פלעגט העכסט צארניג ווערען ווען עמיצער האט זיך געוואגט צו ריידען מיט איהם ווי א מאנספערזאן, ער האט פארלאנגט מען זאל איהם רופען פירשטין, די בעדיענטע פלעגען איהם זאגאר רופען קייזערין.

און אזא מענש האט געהאלטען גאנצע קעניגרייכען אין דער האנד, ער האט קעניגע אראפגעשליידערט פון זייער טראן, און אנדערע אויף זייער פלאץ געזעצט. ער האט געקאנט טויזענטער מענשען צום טויט ברענגען נאר דורך איין ווארט, דען וואס ער האט געבעטען דעם קייזער טראיאנוס האט ער איהם אלעס געטאן.

דאס האט בשעת מעשה רבי אליעזור שטארק באוואונדערט, און ער איז געווען אין כעס אויף דער גאנצער וועלט. זאגאר אויף דער השגחה וואס זי האט איבערגעבען אזא מאכט צו אזעלכע פערזאנען אין די הענט אריין.

איך האב פאר דיר א וויכטיגע זעהר א וויכטיגע נייעס אליעזור — האט ספארוסרופוס מיט א שמייכעל געזאגט אלס ער האט דעם בריעף דורכגעלעזען.

וואס פאר נייעס פירשטין ? האט רבי אליעזור נייגעריג געפרעגט.

מיין ברודער האט אייער גרויסען העלד בר כוכבא געפאנגען גענומען.

הא ? וואס ? האט רבי אליעזור געזאגט אויפשפרינגענדיג פון זיין שטוהל — בר כוכבא'ן האט מען געפאנגען גענומען? איז דאס מעגליך ?

יא, מיין ברודער שרייבט מיר אז ער אליין האט דעם גרויסען העלד געכאפט, און האט איהם געהייסען פארשפארען אין זיין קעלער.

געלויבט איז גאט, האט רבי אליעזור העכסט דערפרייט א געשריי געטאן, יעצט גלויב איך וועט שוין די רעוואלוציאן אן ענדע נעהמען, און מיין פאלק וועט געראטעוועט ווערען.

יא, האט ספארוסרופוס לאכענדיג געענטפערט — דיין פאלק וועט געראטעוועט ווערען, אבער זיי מוזען פריהער גוטע שמייז בעקומען אום זיי זאלען וויסען ווי ווייטער צו שטיפען, און זיך טשעפען מיט אזא פערזאן ווי מיין ברודער איז.

איך רעכען אז דאס אליין איז די בעסטע שמייז וואס זיי האבען ניט אויסגעפיהרט דאס וואס זיי האבען געוואלט.

ניין ! דאס איז אלץ נאך נישט, זיי מוזען אזא שטראף בעקומען, זיי זאלען פארזארגען אז אויף דור דורות זאל זיך ביי זיי אזעלכע נארישקייט ניט טרעפען.

וואס זשע קלעהרסטו זאלען זיי דערהאלטען פאר א שטראף ?

איך רעכען איינפאך, אז די אלע אידען וואס האבען אנטייל גענומען אין דער רעוואלוציאן זאל מען צום טויט פאראורטיילען, און די איבעריגע זאל מען פון זייער לאנד ארויסטרייבען, עס זאל ניט איין אידישע פוס בלייבען אין פאלעסטינא.

וואס רעדסטו פירשטין ? האט רבי אלעזור דערשראקען געפרעגט ביי דיר איז רעכט מען זאל הונדערטער טויזענדער מענשען צום טויט פאראורטיילען, און אונשולדיגע מענשען פון זייערע הייזער און פון זייער לאנד ארויסטרייבען ?

יא, דאס איז א יושר מען זאל אזוי באהאנדלען די אונפארשעהמטע פליגען וואס האבען געוואגט צו בייסען אזעלכע לייבען ווי מיין ברודער מיט זיינע העלדען זיינען.

אבער א מענש מוז דאך אין זיך רחמנות האבען אויף דעם צווייטען מענשען.

יא, אנטקעגען מענשען דארף מען רחמנות האבען אבער ניט געגען פליגען, ריכטיגער געזאגט געגען מילבען.

עס איז קיין קונסט צו זאגען אויף מענשען וואס ליגען ביי אונז אין האנד אז זיי זיינען מילבען, און ביי זיך רעכט מאכען זיי צו פארדארבען. איך רעכען אבער אז יעדער גרעסטער מענש מוז באַרעכענען אז ער איז אויך נאר א מענש פון בלוט און פלייש, און ער איז אויך אונטערווארפען די צופעליגע פון לעבען. און עס קען זיך אמאל מאכען ער זאל אויך פארשטריקט ווערען אין אזא נעץ, און אריינפאלען אין אזעלכע הענד וואס וועלען איהם דערשטיקען ווי א מילב.

דו ווילסט מיך ווי איך זעה שרעקען, האט ספארוסרופוס שטרענג געזאגט. דו פארגעסט מיט וועמען דו רעדסט.

ניין איך האב ניט אפגעסען. אז פאר מיר זיצט א קייזערין, אבער מיר האבען שוין גענוג פאקטען אז קיסרים און קייזערינס האבען אויך געהאט אזא שווארצען סוף ווי פראסטע איינפאכע מענשען, און דארום דארפען זיי אבשטענדיג אין דער לאגע אריין פון די אונגליקליכע וואס ליגען ביי זיי אין די הענט.

ווען דו וואגסט זיך מיר אזעלכע ווערטער צו ריידען, האט טורנוסרופוס צארניג געזאגט, וועל איך דיר ווייזען אז איך האב פאר קיינעם קיין מורא, איך וועל בעטען דעם קייזער, ער זאל מיך שיקען נאך פאלעסטינא אום דארט די רעוואלוציאנערען צו בעשטראפען. דער קייזער וועט דאס מיר געוויס טאן, און איך וועל דיינע אידען ווייזען ווי אויפצוהייבען א האנד געגען די רוימער, זיי וועלען מיך געדענקען אימער און אייביג.

איך פארשטעה ניט ווארום ביזטו פירשטין אזוי צארניג אויף די אידען ? וואס האבען זיי דיר געטאן ?

אז זיי האבען געטאן מיין ברודער שלעכטס איז גלייך ווי מיר אליין.

אבער דיין ברודער האט דאך שוין פון זיין גרעסטען פיינד בר כוכבא'ן ראכע גענומען ער איז ביי איהם געפאנגען און געוויס וועט ער איהם באשטראפען. די איבעריגע אידען וועט ער געוויס אויך ניט שוינען, נו פאר וואס זשע ביזטו מיינע ברידער א גרעסערער פיינט אלס ער ?

(ווערט פארגעזעצט)

דער עהרען אוועגט פון אונזערע צוויי באליבטע שוישפילער
יצחק פישעלעוויטש און אייב צוויג
וועט שטאטפינדען
מיטוואך אווענט דעם 2-טען אפריל
עס ווערט געשפילט די שעהנע קאמעדיע:
"העה גאליציאנעה חזן"
טיקעטס שוין צו באקומען.

דייוויס האט געעמופט פון ספעהיינע
אין אן אייגענעם נייעם גרעסערען סטאר
ספעשעל מאווינג סייל לכבוד יום טוב.
גרויסע בארגיינס אין באיעס און מענער סוטס און ספרינג קאוטס
מיר האבען צוגעגרייט א גרויסען סטאק פון די בעסטע ווארעס און שעהנסטע סטיילס, צו די ביליגסטע פרייזען.
מיר מאכען אויך צו ארדער מיט גרויס צופרידענהייט.
א ספעשעל סטאק פאר סטארקיפערס, — קומט און איבערצייגט אייך.
דייוויס באיעס קלאדינג
546 דאנדעס סט. וו. טעל. טריניטי 7974
נעקסט דאר פון "אידישען זשורנאל".

איר דארפט
זיכער האבען
א נייעם סוט אדער ספרינג קאוט
אויף פסח און ספרינג
אויב איר ווילט די שענסטע און לייטעסט סטיילס
נייעסטע ווארעס
האט אהערט גלייך—
אייער סוט אדער ספרינג קאוט, ביי אונז.
הונדערטער צופרידענע קאסטימער זענען אונזער בעסטע גאראנטיע.
שטיינהויז און גרינבוים.
ערשט-קלאסיגע מענער שניידער
500 קווין סטריט, וועסט
טעלעפאן טריניטי 0738

בלויז 10 פראצענט איינצאהלען
באלאנס 10 מאנאטען אויסצוצאלען
קיין אינטערעסט גערעכענט
באשיינט אייער הויז לכבוד יום טוב מיט א
נייעם טשעסטערפיעלד סעט
פארשידענסטע דעזיינס, גאראנטירטע ארבייט, גרויסער אויסוואל, ספעציעלער סייל אויף פלאר לעמפס. סעטס פון $120 און העכער.
מיר מאכען אויך צו ארדער, לויט אייער אויסוואל. קומט און איבערצייגט זיך. דער סטאר איז אפען ביז 11 יעדען אווענט.
מ. יולאפסקי, מענעדזשער.
STANDARD UPHOLSTERING
681 BLOOR ST. WEST (Manning & Clinton)
LLoydbrook 5924

מיר לייהען געלט פון 1.00 ביז 5 טויזענט דאלאר
אויף דיימאנדס, דזשועלרי און אנדערע ווערטפולע סעקיוריטיס. גוטע באהאנדלונג גאראנטירט.
SECURITY LOAN CO.
83 קווין סט. וועסט

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפאני

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז פעקטארי אפיס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך, און יעהרליך. 422 בעי סטריט. טעלעפאן עדלייד 3087 נאך 7 אווענטס טריניטי M 6520
NEW YORK WINDOW CLEAMING CO
422 BAY ST

חזן ב. וולאדאווסקי

היגיעניש - געשולטער סוירדושען
מוהל
— אויך —
מאדערנער מסדר קדושין
סוירוויסעס אין ענגליש
עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז דער בענעפיט פון זייער קינד.
קאנטרי לייט קענען מיך אויך רופען צו זייערע שמחות. איך וועל קיינעם ניט אנטזאגען צו קומען.
וואוינונג 62 בראנזוויק עוועניו,
טעלעפאן קינגסדייל 8832.
פרייזע אומזיסט.

ווען איהר ווילט קויפען די לייטעסט סטייל
עלעקטריק פיקסטשורס
קומט צו
פ. קעמען
טאראנטא עלעקטריק סופליי קאמפאני
342 קווין וועסט
לעבען ספעדינע
וואו איהר קענט באקומען דעם שעהנסטען און בעסטען אויסוואל אין שטאדט. אונזערע פרייזען זענען די ביליגסטע.
מיר האבען דעם אויסוואל פון די לייטעסט סטיילס
מאדערניסטיק קריסטאל קאלאניאל פיקסטשורס.
איר קענט אויך קריגען ביי אונז פיקסטשורס צו וועלכען פרייז איר ווילט.
מיר גאראנטירען פאר צופרידענהייט מיט די פרייזען און סחורה. ווען ניט באקומט איהר אייער געלט צוריק, אדער איר קענט זיי אויסטוישען פאר נייע.
אויסער דער שטאדט קאסטימער
ווען איר דארפט פיקסטשורס פאר אייער סטאר, ווינדא רעפלעקטארס, קענט איר זיי באקומען צו די ביליגסטע פרייזען. שרייבט אונז פאר פרייזען.

ווען איהר דארפט א מצבה ווענדעט זיך צו
גאלדבערג בראדערס
וואו איהר זייט זיכער פאר ראיעלע באהאנדלונג. זעהט אונזער סטאק, ווי אויך אונזער ארבייט, וועלכע ווערט געמאכט מיט ניי מאדערנע מאשינען. די לעטערס ווערען געארבייט ביי "סאנד-בלוסט", וועלכע ווערען טיף אויסגעבלאזען און געקלינט ביי לופט "טולס".
אויף אייער פארלאנג קומען מיר צו אייך מיט א קאר.
קומט אין אונזער נייעם בילדונג:
וואוינונגען א. גאלדבערג 90 מיקאל סטריט, עדלייד 2557
ה. גאלדבערג 117 מיקאל סטריט עלגין 8820
קארנער סט. פעטריק און דאנדעס. טעל. עלגין 8820
טעלעפאן עדלייד 3480.

מצבות
די אידישע אנטאריא מאנומענטאל קאמפ.
יעקב טשאפליק און מר. דאגלאס
לאזט וויסען די אידישע איינוואוינער אז דיזען יאהר וועלען אונזערע ארדערס געמאכט ווערען מיט די לעצטע און נייע מאדערנע מאשינערי, וועלכע וועט אונז געבען א מעגליכקייט מאכען שעהנער און ביליגער ווי איבעראל.
אונזער אדרעס איז:
631 דאנדעס סטריט וועסט
(קארנער דעניסאן) טעלעפאן טריניטי 3921
טעלעפאנירט אונז און מיר וועלען אייך באזוכען
עסטימייטס פריי.